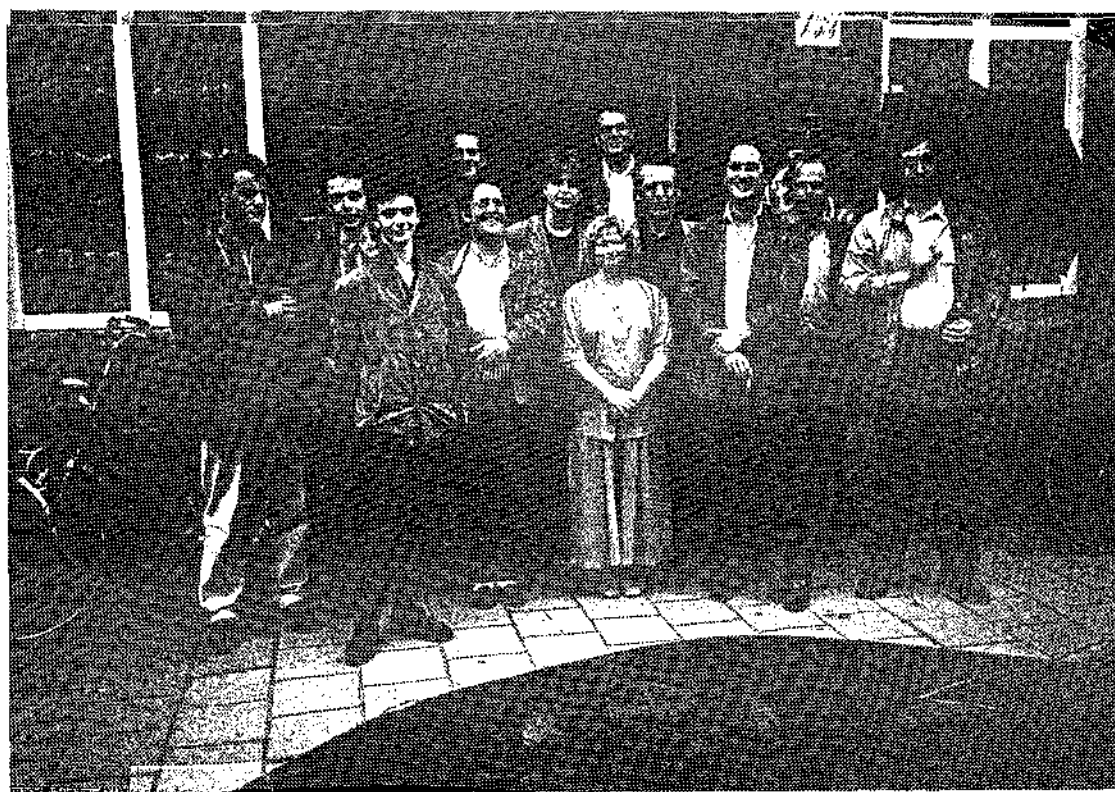

316

CAISSANIEUWS

v.l.n.r. Marcel Nielen, Robbert van het Kaar, Micha Leuw, Han de 1-Ecluse, Rik Lith, Aran Köhler, Betty Bos, Kees Sterrenburg, Joostvan Steenis, Michel Kahn, Jeroen Hoogenboom, Daan Smit. Allen direct of indirect betrokken bij Caissa 1.

MAART APRIL MEI JUNI 1990

INHOUD

Redactioneel	- pag. 3	Jeroen Hoogenboom
Bestuursmededelingen	- 4	Jeroen Hoogenboom
Van de secretaris	- 4	Piet Jonkman
Aran Köhler clubkampioen/ gedicht	- 5	Paul van den Hout
HET EERSTE (Overschie 1 - Caissa 1)	- 6	Jeroen Hoogenboom
Partij (Daan Smit - R. Ruytenberg)	- 8	
HET EERSTE KAMPIOEN!!	- 10	Jeroen Hoogenboom
Partijen: (Driessen-Köhler, v/h Kaar-Fritschy)	- 13	
Partijen: (Bongers-Smit, De l'Ecluse-Den Herder, Houweling-Lith)	- 14	
Partijen: (Van Steenis-Wiebes, Van der Ven-Nielen, Kahn-De Boer)	- 15	
Wat vooraf ging...	- 16	Errit Petersma
HET TWEEDE	- 18	Marcel Nielen
Partij: Elwin Osterwald- J.van Welzen (WGM)	- 19	Elwin Osterwald
HET DERDE KAMPIOEN! (Storm over Caissa 3)	- 20	Guido Royakkers
HET DERDE, Caissa 3 - Tal 4	- 21	Guido Royakkers
HET DERDE, Fischer Z. - Caissa 3	- 22	Guido Royakkers
HET DERDE, Caissa 3 - Maccabi 1	- 23	Guido Royakkers
PARTIJENBLOK CAISSA 3, Becki - Anjo Vlug	- 24	Guido Royakkers
Partij: Henk Hofman-Reijneveld, Pelle Mug-Ruiter)	- 25	
Partij: Hans Uiterwijk - H. Terbosch	- 25	Hans Uiterwijk
Partij: A. de Jong - Jaap van Oosten	- 26	Jaap van Oosten
Partij: Jeroen Croomsigt - Dick Paulis	- 28	redactie
HET VIERDE	- 30	redactie
HET VIJFDE, VKVC - Caissa 5	- 30	Harry Cornelissen
HET VIJFDE, Caissa 5 - PCB 2	- 31	Harry Cornelissen
HET ZESDE, Pegasus - Caissa 6	- 32	René van Batenburg
HET ZESDE, Caissa 6 - VKVC 3	- 32	René van Batenburg
HET ZESDE, TOZ 2 - Caissa 6	- 32	René van Batenburg
HET ZESDE, Caissa 6 - ODI 2	- 33	René van Batenburg
HET ZEVENDE, Caissa 7 - Abcoude 3	- 33	Henry Verdonk
HET ZEVENDE, Chaturanga 2 - Caissa 7	- 34	Herman Wouters
HET ACHTSTE, Caissa 8 - Chesspot 3	- 34	Radboud Winkels
HET ACHTSTE, het omvallen van Caissa 8	- 36	Frans Oranje
Enquete over rookverbod	- 37	Robbert v/h Kaar
(Bos)boompje verwisselen	- 38	Pim Zonjee
RONDEVERSLAGEN	- 39	redactie
Het speeltempo	- 40	Sjoerd de Vos
Aanpassing van de rating	- 41	Kees Dekker
PROF. VAN HULST DOCEERT	- 42	J. van Hulst
Juditjes-11	- 43	J. Starreveld
Caissa nog steeds A-team	- 44	Daan Smit
Massakamp tegen Dos/Nw.west	- 45	redactie
KOMT BOBBY FISCHER TERUG?	- 46	Max Pam
The India Cottage, advertentie	- 48	
Arabisch schaak	- 49	Maarten van Daalen
ARUBA	- 50	Ben van Kleef
Combineren met Jaap Pijpers	- 51	Jaap Pijpers
STAND na de 30e ronde	- 52	Frans Oranje
André Bachs commentaar op de stand, of: Russisch Schaak	- 53	André Bach

REDACTIONEEL

31 juli 1990,

Wat te zeggen? 'Daar zijn we dan', klinkt wellicht een beetje té jolig, en 'beter laat dan nooit' te flauw.

Zoals u ziet was de omslag reeds in juni gereed, en ik heb dat uiteraard maar zo gelaten.

Wat, lieve lezers, heeft de uitkomst van Caissanieuws zo vertraagd als nooit tevoren?

Moet ik toegeven last gehad te hebben van een off-kwartaal, van een zomerzothed?

Nooit!

Er zijn eenvoudig nu eenmaal van die maanden dat alles tegenzit. Zo werd bijvoorbeeld drie weken geleden mijn fiets gestolen waardoor ik gedwongen werd menig boodschap te voet in huis te halen!

Ik wilde die avond juist mijn fiets binnen zetten toen ik zag dat iemand anders dat al voor mij gedaan had. Dat scheelt in de uitkomst van Caissanieuws toch al gauw een week of twee.

U moet het misschien maar opvatten zoals een lifter dat doet: urenlang staat hij te kleumen in de kou, doorweekt tot op het bot, maar zie, eindelijk stopt er iemand en al de ellende van het wachten is op slag vergeten, hij voelt zich weer behaaglijk.

Het bestuur van Caissa heeft mij gekapitteld.

Dat betekent dat ik er bepaald niet op zit te wachten dat u dat nog eens dunnetjes overdoet! Zeer aan mijn hart gaan mij wel de verwachtingen die mijn vaste medewerkers koesteren, aan hen bied ik wat betreft deze late uitkomst mijn oprechte excuses aan.

Maar wat is het weer een mooi nummer!

Allereerst wordt er natuurlijk uitvoerig stilgestaan bij de fantastische resultaten van zowel Caissa 1 als Caissa 3.

Versterkt als wij waren met de komst van Aran Köhler en Daan Smit, zijn wij de 2e klasse KNSB binnengelopen.

Dat Caissa als geheel steeds sterker wordt bewijzen zowel de promotie van Caissa 3 als de resultaten van de overige teams.

Niet vergeten mag worden de overwinning op DOS/Nieuw-West, waarvan in dit nummer een kort overzicht.

En ik druk u op het hart: blijf schrijven, zonder uw kopij is er in het geheel geen Caissanieuws mogelijk, ook niet te laat.

Jeroen Hoogenboom

COLOFON

Caissanieuws is het clubblad van de schaakvereniging CAISSA, anno 1 mei 1989

clublokaal

Oranje huis
Van Ostadestraat 153
Amsterdam, oud-zuid
tel.: 020 - 662 3917

clubavond: dinsdags

voorzitter

Robbert van het Kaar
Van Beuningenstraat 95-D
1051 XK Amsterdam
tel.: 020 - 822586

wedstrijdleader interne

Frans Oranje
Oudezijds Voorburgwal 109-C
1012 EM Amsterdam
tel.: 020 - 277017

wedstrijdleader externe

Jeroen Hoogenboom
Rustenburgstraat 153-2
1073 EX Amsterdam
020 - 664 1357

secretaris/penningmeester

Piet Jonkman
Rozengracht 168-A
1016 NK Amsterdam
tel.: 278743

postgiro: nr. 460 28 82
t.n.v. S.V. Caissa
te Amsterdam

redactie

Jeroen Hoogenboom
Rustenburgstraat 153-2
1073 EX Amsterdam
tel.: 020 - 664 1357

vaste medewerkers

André Bach
J. van Hulst
Robbert van het Kaar
Frans Oranje
Errit Petersma
Guido Royakkers
Daan Smit
Pim Zonjee

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Jeroen Hoogenboom

Op 3 mei 1990 is de heer Hemmes overleden. De heer Hemmes was lid van Caissa vanaf november 1978. Bij de crematie waren aanwezig J. van Hulst, Albert Knop, en Frans Oranje.

Tijdens de zomercompetitie hebben zich in onze bovenzaal merkwaardige tafereelen afgespeeld. Eenieder die dat wilde kon boven het Wereldkampioenschap voetbal volgen. Onnodig te zeggen dat veel uitslagen hierdoor beïnvloed werden. Beneden was het ongewoon rustig.

Het bestuur van Caissa is weinig ingenomen met de frequentie waarmee Caissanieuws dit jaar verschenen is. We hebben een uitgebreid gesprek gehad met de redactie en gezocht naar structurele veranderingen binnen de redactie, teneinde een, in onze ogen noodzakelijk, regelmatig verschijnen van het blad mogelijk te maken.

Eén van die veranderingen is dat de redactie de mogelijkheid krijgt om te werken met een computerprogramma, het zogeheten Desk-top-publishing. Mocht dit werkelijk lukken dan zal het mogelijk zijn kopij per floppy-disk in te leveren. Wij hopen dat de redactie met dit feit een ervaring van haar werklust tentoon zal stellen, in ieder geval is ons dit verzekerd, het scheelt de redactie tenslotte een hoop werk.

Ons streven is om elke twee maanden een krant uit te brengen. En mochten er Caissaleden zijn die graag eens als redactielid opgenomen zouden willen worden, neemt u dan contact op met de redacteur. Uiteindelijk is een éénmansredactie niet de meest ideale vorm om een blad voor een grote club als Caissa te verzorgen.

Wij komen de aanstaande ledenvergadering met twee voorstellen. Het eerste betreft de arbitrage van afgebroken partijen die meer dan drie maanden oud zijn. De exacte formulering hiervan treft u aan in het vergadernummer van Caissanieuw dat, Deo Volente, 13 augustus zal verschijnen.

Het tweede voorstel betreft het rookverbod. In dit nummer kunt u de uitslag van de enquête lezen en de conclusie die het bestuur daaraan verbonden heeft.

Eenieder die tijdens de vergadering een voorstel, dat eventueel ter stemming gebracht zal worden, wil indienen, moet dit liefst uiterlijk 14 augustus bij het bestuur of de redactie indienen. Tijdens de vergadering zelf is dit, in principe, niet mogelijk.

Tot slot het verzoek, we kunnen het niet genoeg herhalen, om bord & stukken toch vooral op te ruimen wanneer u uitgespeeld bent. Wie na 24.00 uur ziet hoe bestuursleden van Caissa bezig zijn met het opruimen van van uw materiaal, zou zijn ogen eigenlijk niet droog moeten kunnen houden.

VAN DE SECRETARIS

Piet Jonkman

Welkom worden geheten, de aspiranten: Deunis baulassel, Jeffrey Bokma, Robin Fiolet, Niels de Nooijer, Willem Rijksbaron, Matthijs Rijpma, Bart Truijens, Tjil Uijtenhaak. Deniz Ozdemir, Sidney Vijent, Michiel Pos, Manga Huisman, en de senioren:

S. Droog, Ronald Hoedt, Bastiaan van Wingerden, Joost van Steenis, Wim Suyderhoud,

Bedankt hebben: V. Bartman, J. Barvelink, A. Ben-Ali, P. van Beukering, H. Bierbrouwer, P. Deege, R. Gauw, H. Huang, H. Janssen, H. Jaspers, J. de Jong, C. van der Kamp, R. Kok, J. Lindeboom, C. Veenstra, M. Vervoort, C. de Vos, H. Wellner, J. Jongejans, P. Schouten, F. Goudzwaard.

Afgevoerd zijn: A. Tattje, F. Kalff, C. Ludenhoff, S. Droog, M. van Zoelen, P. Thomése.

ARAN KÖHLER CLUBKAMPIOEN.

Evenals Rik Lith dat deed in 1988, is ook Aran Köhler in zijn eerste jaar bij Caissa meteen clubkampioen geworden! Hij werd gedurende de wintercompetitie op de hielen gezeten door Robbert van het Kaar, die uiteindelijk als tweede geëindigd is, Robbert wordt nu eenmaal alleen kampioen in de **oneven** jaren, zoals in 1985 en 1987.

De derde plaats is veroverd door Guido Royakkers.

Laten we, als eerbetoon aan Aran, het gedicht van Paul van den Hout nog eens herhalen, het was destijds op Arans lijf geschreven.

(Aran Köhler)

DE SCHAKER.

Gekluisterd aan de viereenzestig velden,
Schuift hij, dag-in, dag-uit, van nuchter tot halfzat,
Zijn tegenstanders soepel van het bord, of mat,
En maakt zo zijn geducht talent alsnog te gelde.

Verliezen doet hij nog maar uiterst zelden,
Caissa's lieveling en schaakprins van de stad!
Slechts eeuwig schaak of een lafhartig pat
Is weggelegd voor wie reeds winst voorspelde.

Dan sluit de kroeg; stil gaat hij heen, de boffer,
Met zijn briljante gaven. Langs de gracht
Vertraagt zijn pas en wordt zijn blik steeds doffer.

Want nooit meer treft hij iemand in zijn koffer,
Sinds hij dat kostbaar stuk verloor, die nacht,
Na een als incorrect bekend staand dame-offer!

Paul van den Hout

AGENDA

14 augustus	-	8e ronde zomercompetitie
21 augustus	-	9e
28 augustus	-	10e
4 september	-	JAARVERGADERING
11 september	-	1e ronde wintercompetitie

HET EERSTE

OVERSCHIE 1 - CAISSA 1 (7 april 1990)

Jeroen Hoogenboom

Onze voorlaatste ronde spelen we uit, de laatste zal een thuiswedstrijd zijn. Dat we uitspelen zullen we weten ook, want Overschie vormt zo'n beetje de uiterste buitenwijk van Rotterdam.

Robbert van het Kaar, speler en teamleider, puzzelt in samenwerking met de teamleider van Overschie de route uit, (dit telefonisch contact tussen teamleiders voorafgaande aan de wedstrijd is overigens door de KNSB verplicht gesteld). We reizen en masse per trein.

Dat betekent reiskosten voor 10 man, want behalve ikzelf gaat ook Michel Kahn mee, het bloed kruipt tenslotte waar het niet gaan kan, bovendien zijn we er beiden van overtuigd met een kampioensteam mee te reizen. Caissa moet nog tweemaal winnen en we zijn er. Theoretisch mogen we zelfs in de laatste ronde nog gelijk spelen, het ligt er maar aan.

10.30 uur! We verzamelen in de hal van het Centraal Station. Robbert bewijst zijn economisch inzicht door een 'meermanskaart' te kopen, we zijn op die manier stukken goedkoper uit, je moet er maar op komen, het betekent wel dat we aan hem overgeleverd zijn; wij hebben geen kaartje, hij wel.

Robbert en ik wachten als eersten in de hal. Tot onze verbazing druppelt iedereen op tijd binnen, eigenlijk is het gewoonte dat er één minuut voor het vertrek nog één of twee spelers het perron op komen hollen. Maar Micha Leuw speelt niet mee, dat is al een risicofactor minder. En wie weet hadden onze spelers die ochtend iets weg van Prof. Van Hulst, die ik laatst hoorde zeggen: "Als ik op tijd voor een trein moet zijn, haal ik de vorige nog".

Michel heeft het moeilijk. Eigenlijk beseft hij nu pas goed dat hij deze dag een passieve rol zal spelen, hetgeen nu niet bepaald in zijn aard ligt, en met enige ergenis ziet hij hoe iedereen op tijd is. Nooit te vertrouwen en uitgerekend nu allemaal op schema! Hij duwt Han de l'Ecluse naar een hoek van de hal waar het stevig tocht. "Voel je al wat, Han?".

Uiteindelijk belanden we op perron 4B. Robbert toont zich een oplettend teamleider wanneer we langs het treinstel lopen, telkens kijkt hij achterom en blijft even staan wanneer het team niet meer met één blik te vangen is.

Tevergeefs!

Hoe het mogelijk is begrijpt niemand, maar op een gegeven moment zitten Robbert en ik met drie anderen voor in het lege treingedeelte en zijn er vijf kwijt. Ik ga op onderzoek uit en ontdek ze achterin, opeengehoopt en weggepropt tussen talloze medereizigers, natuurlijk zaten ze 'roken' en hoewel we nog pas tien minuten op weg waren hing er al een damp die je elke lust tot leven wel benam. Daarom vertelde ik van de luxe waarin wij ons vooraan bevonden en niet lang daarna zitten we daar eindelijk met tien man, raampje open, spelers opgelucht adem halen.

En hoe gaat dat nou, zult u zeggen, zo'n treinreis zo vroeg in de ochtend? De verwachting is natuurlijk dat 80% nog half (slaap)dronken een beetje zit te maf-fen, maar niks daarvan! Er ontwikkelt zich een opgewekt gebabbel en gekakel dat het een aard heeft.

Vooraf moet je in dat soort situaties in de gaten houden. Eerst constateert hij dat we "weliswaar 3e klasse spelen, maar toch 2e klasse reizen" en vervolgens dat hij, na promotie, 2e klasse speelt en dus recht heeft op reizen 1e klasse, eerlijk is eerlijk. Van mij mag hij, want wat veel ernstiger is, is dat de dag ervoor de Nachtwacht is aangevallen met zoutzuur! De eerste kranteberichten melden dat schade waarschijnlijk beperkt is en dat restauratie niet eens zo lang hoeft te duren. Wat een geluk! De Nachtwacht, namelijk, daar weet ik alles van, het is het beste schilderij ter wereld, dat hoef ik u niet te vertellen, zie mijn schoonheidslijstje in Caissanieuws 315.

Han de l'Ecluse maakt zich natuurlijk weer helemaal niet druk over het gevaar waaraan de Nachtwacht is ontsnapt, hij dweept plotseling met Jan van Eyck (1390-1441), ook niet slecht natuurlijk, maar met Rembrandt heeft het niets te maken.

Eindelijk komen we in Rotterdam aan en stappen over op de bus en na een half uur weer uit in Overschie. Een alleraardigst dorpje! Bruggetje over de Schie, straatjes, laagbouw, net Nieuwendam bij ons, zeg maar.

We komen terecht in een reeks van toevalligheden. We moeten zijn in de Rodenburgstraat, en dat is nou precies de geboortestraat van Joost van Steenis in Leiden. En Leiden, daar is Han nu weer ook geboren. Wanneer we het clubgebouw van de vijand binnenlopen, een oud ex-schoolgebouw, en kennismaken, zien we aan de muur een lijst hangen van hun interne competitie. Op de lijst ontdekken we de namen: Van Steenis (geen familie), D. Smit (een ander), De Vos en Pijpers. Links van de lijst hangt een affiche van een Chesspot-toernooi, ontsnappen aan Jeanne Potters blijkt niet mogelijk te zijn.

Onze opstelling is: 1. Aran Köhler, 2. Robbert van het Kaar, 3. Daan Smit, 4. Han de l'Ecluse, 5. Rik Lith, 6. Kees Sterrenburg, 7. Rob Wildschut, 8. Joost van Steenis.

De wedstrijdleader houdt een praatje. Ikzelf houd niet zo van wedstrijdleaders die een praatje houden, het gaat toch altijd in de geest van: "Hartelijk welkom, mensen van Caissa, wij willen niet degraderen en jullie kampioen worden, dat gaat natuurlijk niet samen, hahaha, en daarom dit en daarom dat, maar hoe dan ook, enzovoort". Ik was wel verbaasd te horen dat hij Daan Smit kende, die had daar in zijn jonge jaren blijkbaar gespeeld.

Om 13.00 uur wordt er begonnen. De tegenstanders van Robbert en Rik zijn er nog niet. Michel, in zijn wanhoop, biedt aan tegen Robbert te spelen. De diepte van een schaker zijn lijden is peilloos, vooral als hij niet schaakt!

Maar, begonnen! Na tien minuten komen de tegenstanders van Robbert en Rik opdagen. -Aran Köhler speelt met wit en komt in een koningsindier terecht. Tegen zijn gewoonte in speelt hij de Sämisch-variant en denkt over elke zet al lang na. Hij blijkt dan toch de theorie volgen, op eigen kracht, maar het kost tijd.

-Robbert van het Kaar, met zwart, speelt eveneens Koningsindisch. Zijn tegenstander is weinig achter het bord te zien. Hij trekt zich telkens terug in een hoekje waar hij, zo lijkt het, drukproeven aan het corrigeren is. Robbert trekt zich er niets van aan, hij is zelf een wandelaar.

Het is grappig te zien hoe schakers zijn onderverdeeld tussen wandelaars en zittenblijvers. Notoire (spreek uit: notòre) wandelaars zijn bij Caissa-1 Robbert en Joost. Daar kun je tijdens de partij een hele discussie mee voeren, willekeurig welk onderwerp. Han wandelt ook wel, maar het viel me op dat hij bij een thuiswedstrijd nauwelijks van zijn stoel komt, in tegenstelling tot een uitwedstrijd, waarbij hij het terrein blijkbaar een beetje verkent, zo ook nu.

-Daan Smit, met wit, speelt Engels. De partij gaat enige tijd gelijk op.

-Han de l'Ecluse, zwart, antwoordt op 1. e4 met 1. .. c6, de Caro-Kann. Hij speelt een systeem dat op zijn best onduidelijk genoemd wordt en op zijn slechtst verdacht. Zijn idee is het ruilen van stukken en het eindspel winnen. Hij lijkt zelf een beetje beduusd te zijn van deze opzet, hij loopt maar in de rondte en mompelt iets als 'doodeng' en 'als dat maar goed gaat'. Zijn tegenstander heeft daar evenzeer last van, zo blijkt, want na de 8e zet trekt hij al een vol uur uit voor de negende. Han heeft op dat moment 10 minuten verbruikt.

-Rik Lith, opent met 1.e4 en krijgt de Draak tegen zich. Hij zet zijn tegenstander onder druk, zoals dat gaat in een Draak.

-Kees Sterrenburg, speelt met zwart de Pirc. Lange tijd niets aan de hand.

-Rob Wildschut heeft wit. Dat gaat zo: 1. d4 d5; 2.c4 c6; 3.Pf3 dxc4; 4.e3 b5; 5. a4 Lb7; 6. b3 a5; 7. bxc4 b4; en komt heel goed te staan, ik bedoel Rob.

-Joost van Steenis speelt op 1.e4 de 'moderne' zet 1. .. g6. Laat dat maar aan Joost over, verliezen doet-ie bijna al niet meer.

Er is niets eten! Dat wisten we wel van tevoren, maar hoe gaat dat op zo'n ochtend, je wordt wakker, je bed uit, en, hup, naar buiten, jongmensch! Er zijn wel broodjes, maar die zijn slechts voor de vijand bedoeld, wij mogen er niet aankomen, en al blijven er heel wat over, ze zijn taboe. Michel en ik willen wel langs een bakker en een slager maar wanneer we de weg vragen aan de beheerster van het gebouw blijkt dat we, zelfs niet na twee keer vragen, niet in staat zijn te begrijpen waan we wezen moeten, het is toch net alsof je buiten Amsterdam heel ergens anders bent.

We komen er niet uit, dan maar honger lijden, we willen ook eigenlijk niets missen.

Om 15.30 uur neem ik met Michel de tussenstand door.

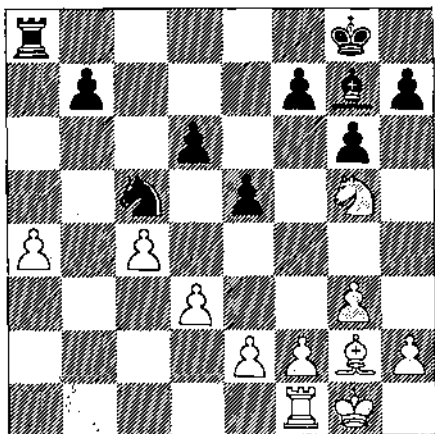
Aran zijn partij gaat nog gelijk, hij heeft wat achterstand in tijd. Robbert staat onduidelijk, maar hij zal het wel weten.

Daan stond duidelijk beter, hij moet uitkijken dat de stelling niet dichtslibt.

Han staat goed, hij heeft bereikt wat hij wilde en kan nog steeds bogen op een voorsprong in tijd. Rik moet uitkijken zijn tegenstander niet te laten glippen. Kees staat redelijk. Rob staat echt veel beter, maar vordert traag. Joost staat natuurlijk gewoon goed.

17.00 uur. Han wint als eerste zijn partij, nog voor de tijdcontrole. En verdiend, het risico dat hij nam bleek volkomen de moeite waard. Dan, tegen de tijdcontrole aan, wint ook Daan, zie de partij, dat ging namelijk zo:

1.c4 Pf6; 2. Pc3 g6; 3. g3 Lg7; 4. Lg2 0-0; 5. Pf3 d6; 7. d3 Tb8; 8. Ld2 Ld7

9. Tb1 a6; 10. a4 e5; 11. b4 Pe7; 12. b5 a5; 13. b6 cxb6; Db3 Lc6; 15. Dxb6 Dxb6; 16. Txb6 Pd7; 17. Tbb1 Pc5; 18. Pb5 Lxb5; 19. Txb5 Pc6; 20. Lxa5 Pxa5; 21. Txa5 Ta8; 22. Txa8 Txa8; 23. Pg5 DIAGRAM Lh6; 24. Pe4 Pxe4 25. Lxe4 Txa4; 26. Lxb7 Ta2; 27. Lf3 Tc2; 28. e3 Td2; 29. Tb1 f5; 30. Ld5+ Kh8; 31. Tb8+ Kg7; 32. Tg8 Kf6; 33. Td8 Txd3; 34. Td7 g5; 35. Txd6 Kg7; 36. Te6 e4; 37. g4 f4; 38. exf4 gxf4; 39. h4 zwart geeft het op.

Het valt mij op dat de notatieformulieren van Overschie niet 40 zetten maar 42 zetten bevatten, een merkwaardige afwijking van de gangbare modellen, en ik maak onze spelers daarop attent. In flinke tijdnood, waarin een speler niet meer kan doen dan het zetten van streepjes, kan zo'n grap je behoorlijk opbreken. Ik vraag de wedstrijdleader met het praatje om een verklaring, immers, zo iets maak je niet iedere dag mee, maar hij weet het niet. "Het ging er precies op", zo vertelt hij, ze hadden het zelf gemaakt.

Zoals zo vaak, wordt het verschil in Elopunten vooral zichtbaar tegen de eerste tijdcontrole aan. Het snel moeten spelen is uiteraard voor de zwakkere speler een groter probleem dan voor de sterkere.

Het regent even punten. Rik Lith wint, een mooie slotfase stelde die winst zeker. Rob Wildschut wint eveneens. Traag of niet, hij heeft zijn partij secuur naar het volle punt geschoven.

Kees Sterrenburg. Zijn tegenstander heeft de verkeerde vleugel volkomen dichtgeschoven en zit nu opgescheept met een damevleugel-aanval. Kees loopt er vlot doorheen, hij zal dit zeker winnen. Maar dan, tien minuten later kom ik hem ergens tegen. "En, ben je al klaar?". Kees kan geen woord uitbrengen. Er is iets gebeurd, dat is wel duidelijk. "Heb je verloren?". Kees weet het niet. "Wat is er gebeurd?". Geen woord is uit die man te krijgen, ik ga maar eens kijken. Kees heeft inderdaad verloren, maar heeft het ogenblikkelijk verdrongen, helemaal niets weet hij meer van de partij. Het blijkt dat hij zijn dame heeft weggeven!

Arme kerel, vanaf dat moment hield zijn verstand eenvoudig op te functioneren. We zien hem nog wat rond lopen, maar dan is hij verdwenen. De diepte van een schaker zijn lijden is peilloos.

Al met al staan we dus met 4-1 voor. Ik bel het lokaal waar onze concurrent De Uil speelt. Ze staan beter, maar er is geen echte uitslag, het zal afhangen van de tweede tijdslimiet, het tempo is daarin is moordend; 30 zetten in één uur, pas na de 70e zet kan er afgebroken worden.

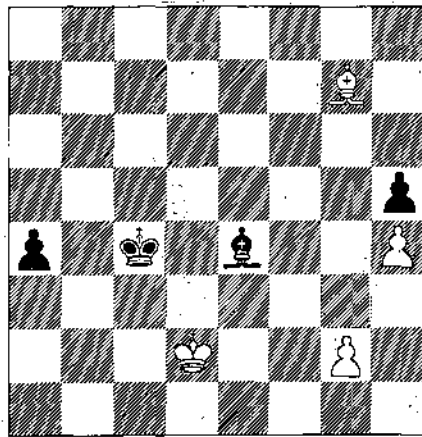
Nog drie partijen te gaan. Aran staat inmiddels verloren, zo goed als althans. Robbert blijft onduidelijk, hij zit in een eindspel en heeft in een flitsend tijdnoodduel stand gehouden, evenals zijn tegenstander overigens, de stelling lijkt remise. Joost staat gewonnen, hij maakt geen fouten meer en haalt het punt binnen. 5-1, we zijn er al.

Tja, de sfeer in een schaaklokaal wanneer er nog slechts twee partijen bezig zijn,

u weet wel hoe dat is, iedereen is druk bezig met een analyse van zijn eigen partij, het bier wordt aangerukt, het heen en weer lopen van de analyseruimte naar de speelzaal begint, het is heel mooi zoals dat gaat.

Aran veert op. In het verre eindspel maakt zijn tegenstander een positionele fout en verspeelt daarmee zijn winstkansen. Het wordt inderdaad remise. $5\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$.

Daarmee is Robbert de enige die nog speelt. Geen van beiden wil kennelijk remise aanbieden, er wordt nog even 'gekeken'.

Wanneer Robbert even met ons staat te praten, zien we dat de wedstrijdleader plaats neemt op Robberts stoel!

Dit is in de schaakwereld uiteraard absoluut 'not done', het is slechts één stap verwijderd van het ongevraagd aan de stukken zitten.

Na enige tijd staat hij weer op en schudt zijn hoofd. Dit kan natuurlijk van alles betekenen. Maar dan. Plotseling begint Robberts tegenstander aan een merkwaardige aanval die niet anders te verklaren is dan het spelen op winst, waarmee hij echter met open ogen zijn graf inloopt.

Vanuit de DIAGRAM-stelling werd gespeeld (Robbert heeft zwart): 57. g4 fxg4; 58. Ke3? Lg6; 59. Kf4 Lh5!;

(Het lijkt alsof wit op de goede weg is maar dat is slechts optisch bedrog) 60. Le5 a3; 61. Kg5 a2; Kxh5 g3 en wit gaf het op.

Heel fraai, dat brengt de einstand op $6\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$. Tijdens deze laatste partij was mijn oog al gevallen op een wandkleedje dat in het speellokaal hing. Het stelt een gebordeerd schaakdiagram met alle stukken in de beginstand voor. Han: "leuk deurmatje". Onder het diagram staat, geborduurd, de spreuk: Terribilis ut castrorum acies ordinata. Wat mag dat wel betekenen, we komen er niet uit. Joost denkt dat het betekent: 'Het is verschrikkelijk om met een gewoon ijzeren voorwerp gecastreerd te worden'. Hoe waar die uitspraak op zichzelf ook mag zijn, het ligt toch voor de hand dat we het dieper moeten zoeken, ik denk aan een Romeins veldheer of geschiedschrijver. Ik vraag het de voorzitter. Hij weet het niet! (Hoeveel Caissaleden weten waar de naam Caissa vandaan komt?). Een ander bestuurslid komt erbij. Ooit wisten ze het wel, weet hij, maar nu niet meer, het hangt er al zo lang. Wacht, hij weet raad, hij zal eens even een oud Overschie-lid bellen, die was al lid in de tijd dat het kleedje gehaakt werd. Dat lukt, wonderwel, en dit is de betekenis: 'Verschrikkelijk, zoals de legerschare is opgesteld'. Aan wie deze uitspraak wordt toegeschreven is nog onbekend.

18.30 uur. Ik bel De Uil weer. De stand is nog onbeslist, theoretisch zou het 4-4 kunnen worden maar De Uil staat aan alle nog spelende borden beter.

We besluiten in Rotterdam te eten. Iedereen, behalve Robbert, is uitgehongerd. Rekening houdend met één van ons, wordt het de Chinees. Robbert probeert de competitieleider van de KNSB te bereiken om de uitslagen van de teams in onze poule te vernemen. We zijn natuurlijk niet de enigen en hij komt er niet door. Ik los hem af en bel tussendoor Errit Petersma om hem onze gelukkige uitslag door te geven. Verder lukt het mij ook niet, de een na de ander lossen we elkaar af. Plotseling horen we rumoer vanuit de telefooncabine, zou het Rob Wildschut gelukt zijn? Zouden we soms nu al kampioen zijn? Het rumoer blijkt echter van chinese aard.

Han: "Ze hebben waarschijnlijk de Go-uitslagen doorgekregen".

Later lukt het Rob inderdaad. De Uil heeft afgebroken, prognose: winst voor hen. We zullen nog een keer moeten winnen.

Gedetailleerde uitslag

1. T. Wirschell	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	A. Köhler	5. R. Kloek	0-1	R. Lith
2. H. Krop	0-1	R. van het Kaar	6. J. Hoeksma	1-0	K. Sterrenburg
3. R. Ruytenberg	0-1	D. Smit	7. C. Feelders	0-1	R. Wildschut
4. A. Segers	0-1	H. de l'Ecluse	8. A. Kastelein	0-1	J. van Steenis

Overschie 1 - Caissa 1: $1\frac{1}{2} - 6\frac{1}{2}$

HET EERSTE KAMPIOEN !!

Caissa 1 - Voorschoten 1 (12 mei 1990)

Jeroen Hoogenboom

Onze laatste wedstrijd dit seizoen, waarschijnlijk ook de laatste in de derde klasse KNSB, als we winnen zijn we kampioen en promoveren we.

Deze zaterdag is een historische dag. In het artikel van Errit Petersma hierna kunt u lezen wat er zoal aan vooraf ging. Jaren van het telkens net niet halen, de wens om te promoveren nog voor het verscheiden van Eijgenbrood, totdat ook dat niet meer speelde, en toen Caissa 1 dit seizoen versterkt optrad met de komst van Aran Köhler en Daan Smit en de hoop weer opleefde als nooit tevoren.

Zoals bij de meeste thuiswedstrijden ben ik wedstrijdleader. Volgens Donner onderscheidt een wedstrijdleader zich van andere mensen door het in drie talen kunnen begrijpen van de zin: "Hé jij daar, een broodje kaas!".

Maar er zit wel iets meer achter. Niet alleen is het zaak de reglementen goed te kennen, maar vooral belangrijk is het niet direct in paniek te raken wanneer er herrie uitbreekt. En dat gebeurt wel eens.

Zoals super-wedstrijdleader Wil Haggenburg opmerkte, zijn er twee categorieën spelers waar je moeilijkheden kunt verwachten, het zijn de zwakste spelers en de spelers met een rating van rond en boven de 2000. De middengroep lost eventuele problemen over het algemeen zelf op, evenals grootmeesters dat ook weer doen.

Een wedstrijdleader wordt vooral belangrijk wanneer er tijdnood optreedt bij twee spelers tegelijk. Om die reden heeft Caissa bij elke externe wedstrijd, dus ook de wedstrijden voor de onderbond (SGA), een wedstrijdleader die zelf niet meespeelt. Wij zijn één van de weinige verenigingen die dat zo geregeld hebben. Spelers die minder dan vijf minuten op de klok hebben hoeven niet meer te noteren. Wanneer dat bij beiden het geval is wordt de wedstrijdleader geacht de notatie van de spelers over te nemen om te kunnen constateren of zij bij het vallen van vlag 40 zetten gedaan hebben.

Joost van Steenis protesteerde bij de wedstrijd tegen Overschie dat de wedstrijdleader verzuimd had dit te doen en hij daardoor niet had gezien op welk moment de vlag van zijn tegenstander was gevallen.

Echter, Joost had zelf nog tien minuten en dus nog notatieplicht. In dat geval had hij een en ander zelf moeten constateren, niet alleen hoeveel zetten er gedaan waren, maar ook wanneer de vlag viel.

Overigens, deze dingen zijn voor het publiek absoluut taboe, op geen enkele manier mag men zich met de partij bemoeien, dit is slechts voorbehouden aan de spelers zelf en de wedstrijdleader, u zult er van staan te kijken hoe weinig mensen dit weten of er rekening mee houden.

Ik ben om 12.15 uur al in het Oranjehuis. De tafels moeten gerangschikt worden, borden en stukken opgezet, klokken afgesteld (één minuut voor vier uur, zodat de spelers zelf kunnen zien of de vlag precies op het hele uur valt of iets daarvoor), en er moeten spullen van boven naar beneden gehaald worden.

Het doet mij altijd denken aan het opbouwen van een decor voor een toneelvoorstelling. De zaal is nog leeg, acteurs en publiek moeten nog komen en langzaam maar zeker neemt het podium vorm aan.

Wedstrijdleader of toneelmeester.

Als eerste loopt Han de l'Ecluse binnen. Knap nerveus, zo te zien. Ik stel hem voor behulpzaam te zijn bij het opzetten van de stukken, dat zal hem zeker afleiden. Gretig aanvaardt hij mijn voorstel.

Rik Lith, altijd ruimschoots op tijd, en Robbert van het Kaar komen om 12.30 uur binnen wandelen. Tegen kwart voor één zijn alle Caissaspelers, behalve één, aanwezig en druppelt ook Voorschoten binnen. Er heerst een zenuwachtige stemming. Zo ver gekomen, er zal toch niets mis gaan?

13.00 uur. Aran Köhler is er nog niet. Teamleader Robbert van het Kaar had er voor gezorgd dat Kees Sterrenburg stand by zou staan voor het geval een speler werkelijk niet kwam opdagen, maar Kees is er ook nog niet! Even spelen de zenuwen hoog op, maar er moet in ieder geval vast begonnen worden.

Ik roep iedereen achter de borden. Omdat, zo deel ik mee, dit voor Caissa een belangrijke wedstrijd is, bieden wij Voorschoten een kopje koffie aan. Pas wanneer er luid gegrinnikt wordt ontdek ik de dubbelzinnigheid in dit aanbod, maar het was toch echt goed bedoeld.

13.05 uur. Kees Sterrenburg komt binnen lopen. Dat scheelt alweer een stuk, we zullen nog een kwartier op Aran Köhler wachten.

13.15 uur. Aran is er nu ook! De strijd om het kampioenschap kan beginnen, Caissa speelt op volle sterkte.

De opstelling is: 1. Aran Köhler; 2. Robbert van het Kaar; 3. Daan Smit; 4. Han de 1'Ecluse; 5. Rik Lith; 6. Joost van Steenis; 7. Marcel Nielen ('er is geen betere!'); 8. Michel Kahn.

Met Voorschoten zijn enkele supporters meegereisd en in de loop van de middag zullen er van Caissa een tot nu toe ongekend aantal bezoekers het Oranjehuis aandoen.

We hebben een directe lijn met het lokaal waar de concurrent De Uil speelt. Enige dagen voor deze zaterdag werd ik opgebeld door Gerrie Opgenhaffen, inmiddels bestuurslid bij de Raadsheer, en om onbekende redenen een fan van De Uil. Hij zou bij hun laatste wedstrijd aanwezig zijn en vroeg om het telefoonnummer van het Oranjehuis. Ik stelde voor dat we elk heel uur contact zouden opnemen en dat leek hem uiteraard ook wel wat.

14.00 uur. Nog geen nieuws van De Uil. Bij ons zit iedereen nog min of meer in de opening, er staat niemand echt beter of slechter.

Twee jaar geleden, in het seizoen 1987-'88 speelden wij ook tegen Voorschoten en kwamen niet verder dan een gelijkspel. Hun opstelling was toen iets anders dan nu, evenals dat bij ons het geval is. Bijvoorbeeld: Djon Spelbrink was er nog. Errit Petersma schreef toen in Caissanieuws 306: 'Het voltallig bestuur zou des middags acte de présence geven. (Ach, die sfeer, zo rond half twee. Bestaat er iets mooiers, brozers, intiemers? Daar kan toch geen concert, film of Vrouw tegen-op?)'.

De volgorde 'concert, film of vrouw' valt me eigenlijk nu pas op. Voor het overige heeft hij gelijk, het is bijzonder, zij het dan dat we nu onze laatste wedstrijd spelen en dat de spanning hoger is dan destijds.

14.30 uur. Van louter zenuwen vul ik het cryptogram in het NRC-Handelsblad binnen tien minuten in, een ongehoord record. Het doet mij denken aan de terugreis naar Amsterdam, na de wedstrijd tegen Overschie, toen Joost van Steenis, wiens verstand door zijn schaakpartij (hij won) blijkbaar op hol geslagen was, het cryptogram in de Volkskrant à tempo invulde. Door dit geestelijk geweld raakte ik volledig geblokkeerd en zag niets meer. Een aardige carambole ontstond nog toen Joost stakte bij de omschrijving 'Groningen'. Hij kwam er even niet uit, maar wist zeker dat het woord van 15 letters op 'plaats' zou eindigen, waarop Aran zei: "Groningen is natuurlijk ook een provincie", waarop ik zei: "Provincieplaats". Er zijn bij mijn weten vijf cryptogram-oplossers bij Caissa, dat zijn: Errit Petersma, Hans Uiterwijk, Stefan Steemers, Joost van Steenis en ikzelf.

Robbert van het Kaar doet het gewoon af en toe met zijn intellect, want tijdens bovenbedoelde treinreis dachten wij na over de omschrijving 'Die winkel in de modder is een vernedering', toen hij plotseling van achter zijn krant bromde: "Kleinerling". U begrijpt: klei-nering.

Terug naar de werkelijkheid.

15.00 uur. Gerrie Opgenhaffen belt op. De Uil staat met $1\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ gelijk, verder valt er nog weinig te melden. Ik knutsel een bordje in elkaar en vermeld daarop deze stand.

15.30 uur. Rik Lith verliest. Hij verslikt zich rond de 23e zet in een combinatie van zijn tegenstander. Errit Petersma arriveert. Dat doet goed. Hij was het vorig jaar nog teamleider van Caissa 1. Hij maakt nog net het elegante slot mee van Han de 1'Ecluse, 27. Db8 en Hans tegenstander geeft het op.

1-1.

Daan Speelt remise. Een variant van de Pirc levert hem niets op en al na 15 zetten wordt het door zet-herhaling remise.

De stand is dan $1\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$.

Maar dan stevent Aran recht op een overwinning af. Nadat hij eerst een kwaliteit won, blijkt de rest techniek te zijn, al moet hij het nog even nauwkeurig spelen. Pikant detail daarbij is dat zijn tegenstander bij het verliezen van de kwaliteit bij Arans 'zet een vraagteken plaatste! Hij geloofde blijkbaar niet dat het goed was.

Nadat het aankondigen van mat in zoveel zetten in onbruik is geraakt omdat het maar al te vaak niet klopte en dan staat het zo stom, is ook het plaatsen van vraag- en uitroeptekens tijdens de partij niet langer aan te bevelen.

Joost maakt plotseling hardhandig een einde aan de partij. Het duurt bij hem altijd wat langer omdat hij, lui als hij blijkbaar is, maar twee openingen kent en dat zijn beide langzame systemen. Met wit speelt hij Engels met g3 en Lg2, en met zwart 1. .. g6.

De stand is nu $3\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ in ons voordeel.

16.30 uur. De Uil belt. Ze hebben al verloren! Toevallig had Errit de telefoon opgenomen. Is dit een grap? Maar dan krijg ook ik Gerrie Opgenhaffen aan de lijn. Het bericht klopt, ze waren al om 12.00 uur begonnen in plaats van 13.00 uur, en hadden de eerste tijdcontrole dus al achter de rug.

Wat er nu verder ook nog gebeurt, we zijn kampioen!!

Nog net voor ons 40-jarig bestaan stappen we de KNSB binnen. Vergeet niet dat de 3e klasse KNSB eigenlijk een veredelde promotieklasse is, waar we bovendien alleen in terecht gekomen zijn omdat we dat jaar tweede waren in de promotieklasse.

Caissa wordt steeds sterker. Caissa 2 speelt nu promotieklasse en Caissa 3 ook!, hoewel dat laatste als een goed geslaagde grap opgevat kan worden.

Het bier wordt aangerukt, het is nu geen tijd voor een kopje thee.

Felicitaties vliegen door de lucht, en Robbert houdt het voor gezien, hij biedt remise aan. Even later volgt Michel Kahn zijn voorbeeld. $4\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$. Alleen Marcel speelt nog door. Rond half zeven wint hij zijn partij.

Errit en ik gedenken Wim Eijgenbrood, wat zou hij hier van genoten hebben, meent Errit. Ik weet het niet, ik heb de legendarische Eijgenbrood nooit gezien.

Toen Dirk Wolters zich aanmeldde als lid bij Caissa en aan Eijgenbrood te kennen gaf ook wel extern te willen spelen, kreeg hij als antwoord; "Dat maken wij wel uit!" Dat waren nog eens tijden.

Om zeven uur is alles weer opgeruimd, de voorstelling is afgelopen. Voorschoten gaat eten bij een Mexicaan, we verwijzen hen naar de Warmoesstraat, wijzelf gaan naar de Indian Cottage, waar Bert een tafel heeft gereserveerd, zie de advertentie in dit blad, het is nu geen tijd voor een chinees. Tot onze grote verrassing voegt ook Jaap Pijpers zich bij ons, samen met Frans de Vreeze een geheim Caissalid.

Jaap wil een combinatierubriek beginnen, dat wist ik al, en nu komt het er dan echt van.

Errit houdt een toespraakje. Hij heeft een lijstje gemaakt van de wederwaardigheden van Caissa 1 tot nu toe. Dat kunt op pagina 16 nalezen.

Blijdschap bij ex-teamleider Errit Petersma en huidig teamleider Robbert van het Kaar.

Ook Robbert spreekt enige woorden. Hij bedankt iedereen die zich heeft ingespannen om dit resultaat te bereiken. Het is jammer dat Betty Bos er niet bij is. Elke zaterdagmiddag waarop het eerste thuis speelt is voor haar (of Wim) in feite een verloren middag.

Het feest wordt voortgezet in schaakcafé de Gambit. Van Steenis zijn verstand is weer op hol geslagen, hij hakt iedereen van het bord af en heeft de vluggeravond van zijn leven.

Tegen vijven is het eindelijk afgelopen, de historische dag is voorbij. Caissa speelt in de 2e klasse KNSB. Op weg naar de hoofdklasse? We weten het niet.

Laat eerst Caissa 2 maar naar de 3e klasse promoveren, we bouwen het langzaam op, en van onderaf.

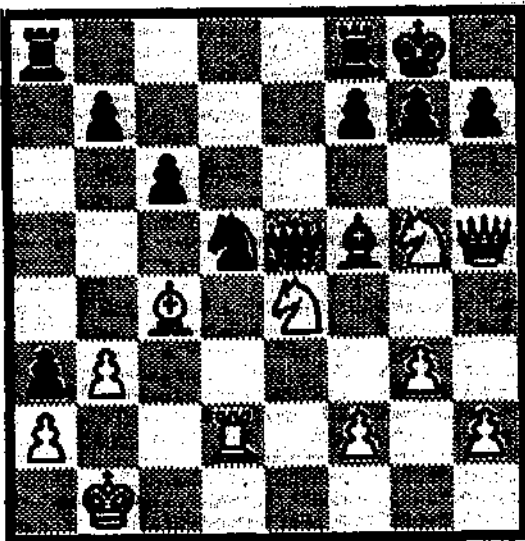
Eén ding wil ik u niet onthouden. Of De Uil nu verloren heeft of niet, dat maakt niets uit; wij wonnen van Voorschoten met $5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$. Zoals de heer Neidig die middag na afloop opmerkte: "De jongens hebben het leuk gedaan". Een beetje eufemistisch, misschien, het is van een bescheidenheid uit de jaren vijftig, maar ik zal u laten zien hoe onze jongens het die middag deden.

Er volgen acht partijen.

gedetailleerde uitslag

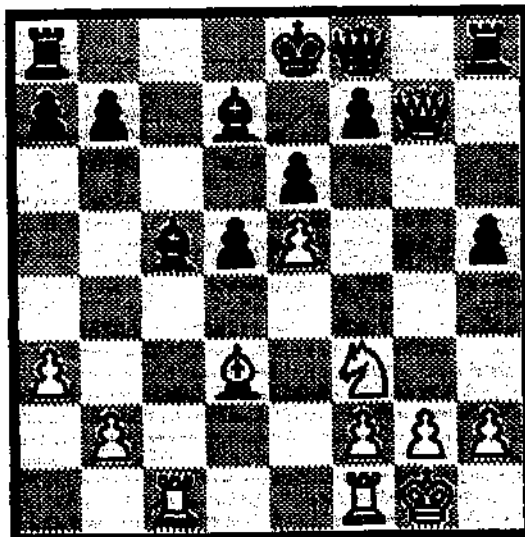
1. A. Köhler	1-0	M. Driessen	5. R. Lith	0-1	A. Houweling
2. R. van het Kaar	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	F. Fritschy	6. J. van Steenis	1-0	W. Wiebes
3. D. Smit	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	E. Bongers	7. M. Nielen	1-0	C. van der Ven
4. H. de l'Ecluse	1-0	R. den Herder	8. M. Kahn	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	A. de Boer

Caissa 1 - Voorschoten 1 : $5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$

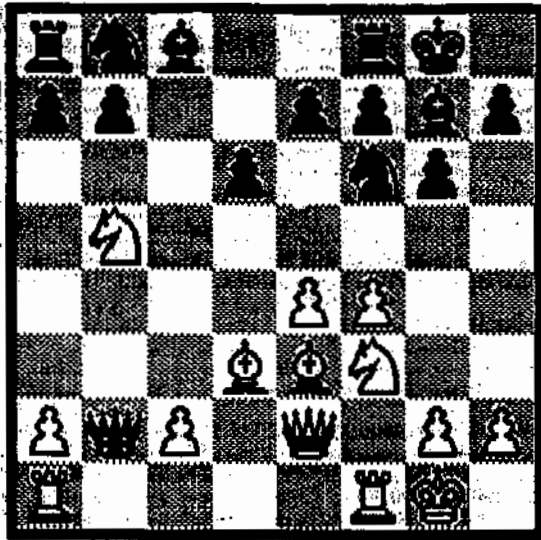
Driessen - Köhler

1. e4 Pf6; 2. Pc3 d5; 3. d4 e6; 4. Lg5 dxe4; 5. Pxe4 Le7; 6. Lxf6 Lxf6; 7. Pf3 0-0; 8. Dd2 Pc6; 9. 0-0-0 a5; 10. Df4 Le7; 11. c4 a4; 12. d5 a3; 13. b3 Pb4; 14. Td2 exd5; 15. cxd5 Pxd5; 16. De5 c6; 17. Lc4 Le6; 18. Te1 Lb4; 19. Td1 Lxd2; 20. Txd2 Db8; 21. Dh5 Df4; 22. Pfg5 Lf5; 23. g3 De5; 24. Ld3 DIAGRAM h6; wit geeft het op.

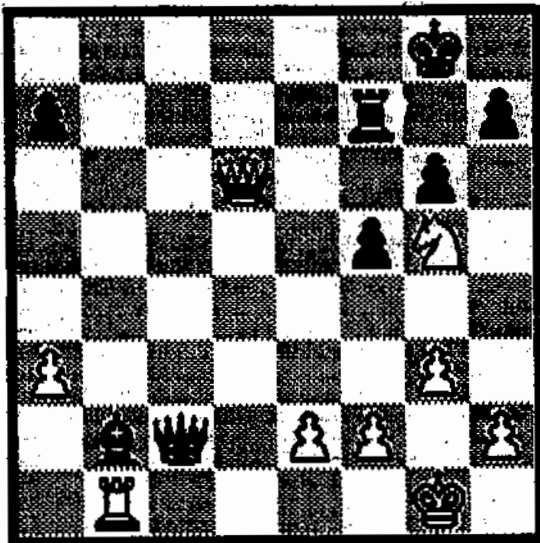
Van het Kaar - Fritschy

1. e4 e6; 2. d4 d5; 3. Pd2 Pf6; 4. e5 Pfd7; 5. c3 c5; 6. Ld3 Pc6; 7. Pgf3 Db6; 8. 0-0 cxd4; 9. cxd4 Pxd4; 10. Pxd4 Dxd4; 11. Pf3 Db6; 12. a3 Pc5; 13. Le3 Dd8; 14. Lxc5 Lxc5; 15. Da4+ Ld7; 16. Dg4 De7; 17. Tac1 h5; 18. Dxc7 Df8; DIAGRAM 19. Df6 (?) ... (19. Dxf8 en Tc7 +-) 19. .. Tg8; 20. b4 Lb6; 21. Tfd1 Dg7; 22. Dxc7 Txc7; 23. Le2 Tg4; 24. h3 Te4; 25. Ld3 Tf4; en beide partijen kwamen remise overeen.

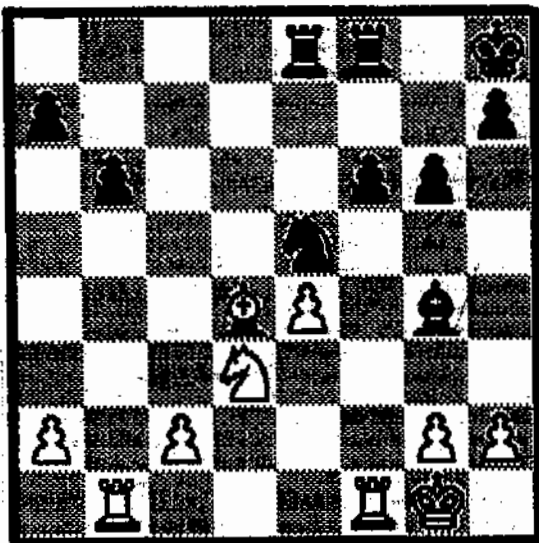
Bongers - D. Smit

1. e4 d6; 2. d4 Pf6; 3. Pc3 g6; 4. f4 Lg7; 5. Pf3 c5; 6. dxc5 Da5; 7. Ld3 Dxc5; 8. De2 0-0; 9. Le3 Db4; 10. 0-0 Dxb2; 11. Pb5 DIAGRAM Pe8; 12. e5 Db4; 13. Ld2 Dc5+ 14. Le3 Db4; 15. Ld2 en de partij werd remise gegeven.

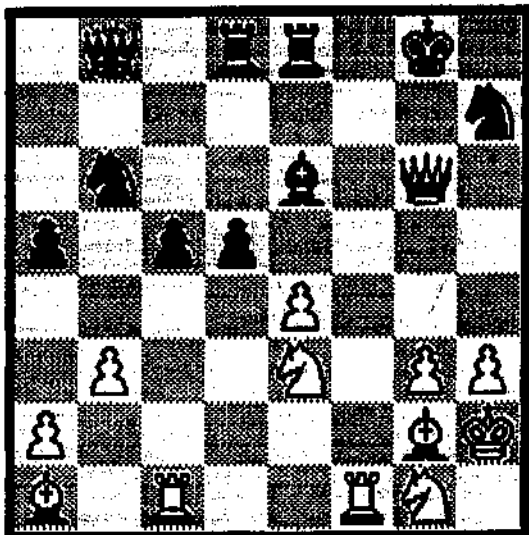
De l'Ecluse - Den Herder

1. d4 f5; 2. c4 e6; 3. g3 Pf6; 4. Lg2 Lb4+; 5. Pd2 0-0; 6. a3 Le7; 7. Ph3 d6; 8. 0-0 Pc6; 9. d5 exd5; 10. cxd5 Pe5; 11. Pb3 De8; 12. Pd4 Ph5; 13. Lg5 g6; 14. Tc1 Dd8; 15. Dd2 Tf7; 16. Tc2 Ld7; 17. Tfc1 c5; 18. dxc6 e.p. bxc6; 19. Pxc6 Lxc6; 20. Txc6! Pxc6; 21. Lxc6 Pf6; 22. Lxa8 Dxa8; 23. Lxf6 Lxf6; 24. Dxd6 Lxb2; 25. Tb1 Dc8; 26. Pg5 Dc2; DIAGRAM 27. Db8 en zwart geeft het op.

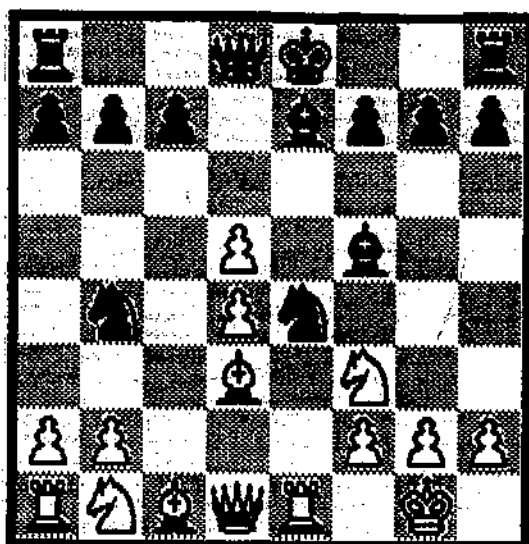
Houweling - Lith

1. e4 c5; 2. Pf3 Pc6; 3. d4 cxd4; 4. Pxd4 g6; 5. Pc3 Lg7; 6. Le3 Pf6; 7. Le2 0-0; 8. 0-0 d6; 9. Pb3 Le6; 10. f3 d5; 11. De1 dxe4; 12. fxe4 Pg4; 13. Lxg4 Lxg4; 14. Dg3 Dc8; 15. Pd5 Lxb2; 16. Tab1 Le5; 17. Pxe7 Kh8; 18. Dxe5 Pxe5 19. Pxc8 Taxc8 20. Ld4 Tce8; 21. Pc5 b6; 22. Pb3 f6; DIAGRAM 23. Txf6! Txf6; 24. Pxe5 Lc8; 25. Pc6 Tee6; 26. Pe7 Lb7; 27. Tf1 Kg7; 28. Pd5 Lxd5; 29. exd5Td6; 30. c4 Kf7; 31. Txf6 Txf6; 32. Lxf6 Kxf6; 33. Kf2 Ke5; 34. Ke3 b5; 35. Kd3 a6; 36. Kc3 Kd6; 37. cxb5 axb5; 38. Kb4 en zwart gaf het op.

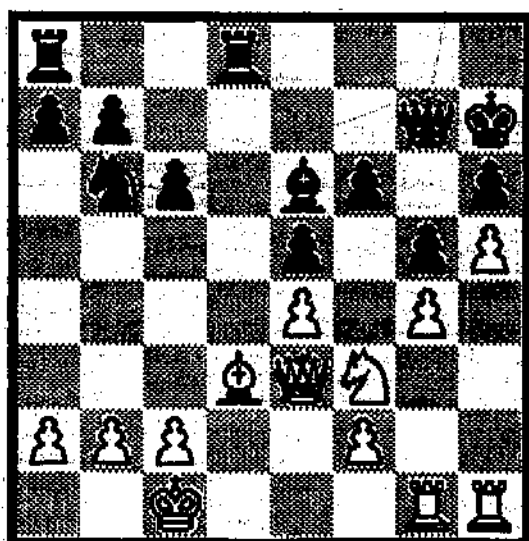
Van Steenis - Wiebes

1. c4 e5; 2. Pc3 Pf6; 3. g3 d6; 4. Lg2 Le7; 5. d3 c6; 6. Pf3 h6; 7. 0-0 0-0; 8. e4 Le6; 9. h3 a5; 10. Kh2 Ph7; 11. De2 g5; 12. Pg1 Pd7; 13. Le3 Dc7; 14. Tac1 Tae8; 15. b3 Dd8; 16. f4 f6; 17. d4 exd4; 18. Lxd4 Lf7; 19. Df2 Db8; 20. Pa4 b5; 21. Pb2 bxc4; 22. Pxc4 c5; 23. La1 Pb6; 24. Pe3 Le6; 25. De2 Td8; 26. Dh5 Lf7; 27. Dxb6 Tfe8; 28. fxg5 Lf8; 29. Dh4 f5; 30. Df4 d5; 31. Dxf5 Le6; Dg6+ DIAGRAM en zwart gaf het op. (Mat in 1)

Van der Ven - Nielsen

1. e4 e5; 2. Pf3 Pf6; 3. Pxe5 db; 4. Pf3 pxe4; 5. d4 d5; 6. Ld3 Le7; 7. 0-0 Lf5; 8. Te1 Pc6; 9. c4 Pb4; 10. cxd5 DIAGRAM Pxf2!; 11. Da4+ Ld7; 12. Lb5 Pfd3; 13. Lxd7 Dxd7; 14. Dxd7 Kxd7; 15. Td1 Pxc1; 16. Txc1 Pxd5; 17. Pd2 r6; 18. Pe4 Tae8; 19. Tc2 Lb4; 20. Pc5+ Lxc5; 21. dxc5 c6; 22. Td2 Kc7; 23. Pd4 Te5; 24. Pf3 Te4; 25. Pd4 Td8; 26. Pf5 g6; 27. Dd6 Te7; 28. a3 f5; 29. b4 Pf6; 30. Tad1 Ted7; 31. h3 Pe4; 32. Pxe4 fxe4; 33. Txe7 Txe7; 34. Te1 en zwart won een aantal zetten later de partij.

Kahn - De Boer

1. e4 g6; 2. d4 Lg7; 3. Pc3 d6; 4. Pf3 Pf6; 5. Lg5 h6; 6. Lf4 0-0; 7. h3 c6; 8. Dd2 Kh7; 9. Ld3 Pbd7; 10. 0-0-0 e5; 11. dxe5 dxe5; 12. Le3 Dc7; 13. g4 Pg8; 14. h4 Pb6; 15. Tdg1 Tfd8; 16. De2 De7; 17. Lg5 Pf6; 18. Lxf6 Dxf6; 19. De3 De7; 20. Pe2 Le6; 21. h5 g5; 22. Pg3 f6; 23. Pf5 Df7; Pxd7 Dxd7; DIAGRAM en in deze stelling werd remise overeengekomen.

Onderstaande bijdrage gaat over Caissa 1. De inhoud is gebaseerd op feiten en cijfers van Willem Eijgenbrood in Caissa Nieuws en wel de nummers 237 (juni 1979) tot en met 273 (aug./sept. 1983), aangevuld met gegevens uit notatieboekjes van mijzelf en vage herinneringen. Waarom die periode? In de eerste plaats omdat nummer 237 mijn oudste nummer van Caissa Nieuws - destijds nog als twee woorden geschreven - is. (Ik werd in januari 1979 lid van de club.) In de tweede plaats omdat er tussen de nummers 273 en 291 (midden in de Grünbauer-periode) een gat zit. Die nummers zijn in het Deken-archief te vinden. In de derde plaats vanwege gebrek aan tijd. Ik had geen tijd de nummers na 273 elders te raadplegen. Moge een clubgenoot dat mettertijd doen.

Het seizoen 1978-1979 was voor de club zeer succesvol: van de 6 teams werden er 3 kampioen, namelijk Caissa 6, 3 en 1. Onder leiding van Oscar Ignacia promoveerde Caissa 1 naar de hoofdklasse van de SGA.

Laten wij in de herfst van 1979 onze speurtocht beginnen. Wat volgt is ook de periode waarin voor de eerste maal de namen opduiken van spelers die momenteel ten dele de dienst uitmaken. In oktober 1979 mocht ik voor het eerst meespelen met Caissa 1.

Donderdag 4 oktober was het team voor de openingswedstrijd van het seizoen 1979-1980 te gast bij VAS, toen nog gesponsord door Elsevier. Nadat met 3-2 achter was afgebroken, behaalden we tegen Elsevier/VAS 3 een gelijkspel. Ik won aan het tiende bord na 58 zetten van de heer B. Kraal. En wie won er aan het eerste bord? Juist: Robbert van het Kaar, die door Eijgenbrood 'debutant' werd genoemd. Helder staat mij de aanwezigheid van Johan van Hulst daar in het Elseviergebouw nog voor de geest. Eerbiedig vroeg zijn tegenstander of hij een sigaret mocht opsteken. Dat mocht. Vrijdag 26 oktober dienden we opnieuw uit te spelen: nu tegen Nieuw West 1. En weer keken we na één avond tegen een achterstand aan: 4½-2½, "maar Ignacia, Wijchgel en Petersma zorgden alle voor een één. Teamleider Ignacia mag tevreden zijn over zijn team (3 uit 2)" (aldus Eijgenbrood in Caissa Nieuws, nr. 240, november 1979). Ikzelf won van Peter de Casparis.

De derde wedstrijd werd een regelrechte afgang: thuis werd met 7½-2½ van Tal 1 verloren. De vierde match, tegen US 1, zou voor mijzelf een hoogtepunt worden: aan het eerste bord won ik met zwart (middels de Fajarowicz-Boedapester) van P. van der Werve. Captain Ignacia vertoefde in Spanje, zodat de teamleiding werd waargenomen door Kappelhof. In tweede zitting werd het 5-5, hetgeen het eerste verliespunt voor koploper US 1 betekende.

Tenslotte werd US 1 kampioen van de hoofdklasse en Caissa 1 vierde (met ondergetekende als topscorer, echt waar).

Maar als ik terugdenk aan die tijd, dan dient te worden bekend: het was zo heel anders, zo ontzettend heel veel anders. En waar zat 'm dat in? Ook dat moet ik toegeven: ik weet het niet precies. In elk geval speelden we met z'n tienden, met zeer weinig invallers, maar maakt dat in principe iets uit? Was Caissa 1 ook een TEAM? Natuurlijk zijn er veel spelers verdwenen: Ignacia, Balder, Kappelhof, Guilfoyle, Chrysostomidis, Mowitz, Martinez en Pijpers (hoewel?). Roos, Dirks, Wijchgel en de gebroeders Nusink spelen nu lager. Van Hulst speelt al jaren niet meer extern. Als je een uitwedstrijd diende te spelen, kreeg bord één zwart.

Maar hoe was de sfeer? Was het ook een beetje gezellig? Er werd in elk geval niet of nauwelijks gezamenlijk gegeten, gelachen en gedronken. En Caissa 1 speelde uiteraard gewoon op clubavonden.

Op 24 oktober 1980 kende het eerste team twee invallers: Jan Leijen en Marcel Nielen (tegen Amstelveen 3) en 18 november van datzelfde jaar debuteerde Han de 1'Ecluse (tegen Nieuw West 1). De hoofdklasse was inmiddels omgedoopt tot promotieklasse. Tal 1 (met 12 uit 7) werd kampioen en Caissa 1 met één matchpunt minder tweede. Opnieuw was ik topscorer, Jeroen.

Bij de eerste wedstrijd van het seizoen 1981-1982 (een 6-4 nederlaag) zagen de eerste 5 borden er als volgt uit: 1. Beaumont

Tegen <u>Nieuw West 1</u> scoorde dat kwintet	2. Bryans
1 uit 5 (remises van Chris en mij). En	3. Ignacia
wat schreef <u>Eijgenbrood</u> in <u>Caissa</u>	4. Van het Kaar
<u>Nieuws</u> (nr. 257, sept./okt. 1981)?	5. Petersma

"Gaan we nu een week rouw afkondigen?

Nee. Vast staat dat Nieuw West iets versterkt is. We lezen nieuwe namen: Blees en Casper Blauw." (Ja, met één a.) Die club werd ook kampioen en Caissa 1 slechts vijfde. Robbert, kan jij je nog herinneren dat we naast elkaar zaten? Hoe komt het dat die herinnering weg is?

Het seizoen 1982-1983 liet weer nieuwe gezichten zien: Otto Mix en Aran Köhler. Onverbidde sloeg het team eindelijk toe: overwinningen op Victory 1 (7-3), Desisco Watergraafmeer (6½-3½), VAS/ASC 3 (9-1), Isolani 1 (6½-3½), Amstelveen 2 (6-4) en Amstelveen 3 (7-3) en de kampioentitel was binnen. Pro forma zou de laatste wedstrijd tegen Tal 2 nog even worden afgewerkt. Die verloren we dus met 7-3. En de topscorers: Beaumont (90%), Ignacia, Broersen, Köhler en Leijen (allen met 72%). Han de 1'Ecluse en ik speelden dat seizoen alternerend aan de borden 1 en 2 van Caissa 2, maar vielen met 2½ uit 3 in het eerste in.

Velen zullen zich dat nog weten te herinneren: de eerste promotiewedstrijd won Caissa 1 met 7-3 van LSG 2, hetgeen een uitzinnige stemming teweegbracht. De jubel kon niet op, toen Frans Oranje in restaurant Marowijn in de Albert Cuypstraat op een der tafels begon te dansen. Of-schoon de Pizza-maffia toen al bestond, moet dat de eerste eetpartij na afloop van een wedstrijd zijn geweest. Niet dat/daarna onmiddellijk beter ging, maar was dat toch niet een historisch moment voor de sfeer binnen de club? Jammerlijk gingen de volgende twee matches verloren: op 28 mei 1983 thuis tegen Saende 1 en op 11 juni uit tegen HSG 2, beide met 6½-3½. Ik speelde aan bord 10 tegen Jan Nagel en wist van geen opgeven (75 zetten). Op het station van Hilversum wachtte Ignacia de loodzware taak om Willem Eijgenbrood te bellen. Naar schaakcafe Gambiet gingen we toen nog niet.

Tot slot nog een citaat (Caissa Nieuws, nr. 272, juni 1983): "We zijn bezig een memorandum samen te stellen van de wedstrijden, die C1 in de promotiewedstrijden heeft gespeeld. Nielen en de Vos G. waren de verslaggevers. Wie er belangstelling voor heeft kan t.z.t. een exemplaar ontvangen". Zo staat het er letterlijk, maar wie heeft dat memorandum ooit gezien?

(Opgedragen aan Robbert, Han en Marcel)

HET TWEEDE (Promotieklasse)

Caissa 2 - Tal 3: 6½- 3½ (13.3.1990)

1. M. Leuw	½-½	D. Goes	6. J. Leijen	1-0	J. Kooiker
2. J. van Steenis	1-0	W. van Rhooen	7. M. Nusink	0-1	W. Schutte
3. B. Manuri	1-0	Ch. van Dillen	8. D. van Rappard	½-½	W. Helmers sr
4. M. Nieuwenhuis	1-0	M. de Grefte	9. E. Petersma	½-½	P. Risseeuw
5. G. Sanderse	0-1	G. Sanderse	10. S. de Vos	1-0	W. Slootman

Watergraafsmeer 3 - Caissa 2 (9.4.1990)

Marcel Nielen

Voor het eerst was het niet gemakkelijk om 10 mensen bijeen te brengen om WGM 3 op maandag 9 april te bevechten.

Na zeer veel heen en weer gebel werd op de valreep Caissa 2 geformeerd. Er moest zelfs een treinstaking aan te pas komen om de teamgenoten te beletten de stad te ontvluchten.

Zo rond tien over acht begon de wedstrijd, die voor beide teams niet geheel zonder belang was. Zo kon WGM bij winst hopen op kampioenskansen en bij winst weer van Caissa idem dito. De sfeer was echter heel ontspannen en het duurde zeker toch wel een half uur voordat iedereen aan het schaken was.

Na een uur was er nog weinig te melden, behalve dan dat Martin Nusink met een dame en toren moest opknokken tegen twee torens en twee paarden van zijn tegenstander, hetgeen in mijn ogen dubieus is.

Maar hierna verliep het gunstig voor Caissa. Invaller Hans Dirks ramde op bord 7 de koningsstelling van zijn tegenstander open door een torenoffer op h7 en toen was mat niet meer te vermijden, een sterke re-entree van Hans in ons tweede team. Niet lang daarna kwam het tweede punt uit een onverwachte hoek.

Martin Nusink wist door goed stand te houden in het middenspel, de tegenstander te verlokken tot onnauwkeurige zetten. De winstgang ging hem niet snel genoeg en hij besloot daarom maar de eer aan Martin te laten door een stuk in te leveren.

Tevreden en opgelucht vind ik Martin terug aan de bar, rustig nippend aan een welverdiend pilsje.

Niet lang daarna werd aan mijn bord de stand eveneens in het voordeel van Caissa afgesloten. Nadat mijn tegenstander een vergiftigde pion had opgegeten werd diens koning opgejaagd over het bord. Het mat was onvermijdbaar.

En zo stonden we al voor met 3 punten na een goed 2½ uur spelen!

En toen, de koek was nog niet op, kon onze debutant en Benjamin van het tweede team, Elwin Osterwald, een feestje vieren. Na drie uur spelen had hij zijn partij in winst omgezet. In het siciliaans met Lb5+ kon Elwin zijn tegenstander van het bord drukken. Een prachtige prestatie. U kunt zijn partij terug vinden aan het eind van dit verslag.

Wat mij betreft: tot volgend jaar in het 2e, Elwin.

En nu was het wachten op de tijdnoodfase. Over het algemeen kon die positief tegmoet gezien worden. Errit Petersma, die zijn feest voortzette achter het schaakbord, en Michaleuw die duidelijk beter stond, zo niet gewonnen.

Maar ook Nieuwenhuis, Sanderse en invaller Schapers stonden zeker niet slecht. Alleen Joost van Steenis had problemen. De stelling was onafwendbaar tegen hem, en na wat onnauwkeurigheden werd die stelling gewoonweg hopeloos. Twee vrijpionnen tegen, die ook nog op promoveren staan, was zelfs te veel voor maestro Van Steenis en hij moest helaas de vlag strijken.

Maar op de andere borden liën het nog steeds zeer goed voor Caissa. Robert Jan Schaper bracht de koning van zijn tegenstander in gevaar en daar een ver opgerukte vrijpion op de d-lijn een andere bedreiging vormde, kon zijn tegenstander in tijdnood niet meer de juiste zetten vinden. Na enkele zetten dwong Robert Jan dameruïl af, waarna de d-pion ongehinderd het promotieveld zou bereiken; zo ver kwam het niet, 1-5.

Ook Nieuwenhuis was aan het stofzuigen, en wel rommelige pionnen. En toen

over de zwarte velden ook nog matdreigingen ontstonden, hield zijn tegenstander het voor gezien. 1-6.

Errits tegenstander bedierf een compleet feest door zeer vroeg af te breken, in een zeer slechte stand. Errit zal niet veel moeite hebben om dit te winnen.

Micha beging wat onnauwkeurigheden en moest tenslotte alsnog berusten in remise. Een wat teleurstellend resultaat voor hem, maar hij weet het allemaal aan zijn eigen oppervlakkigheid. $1\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$.

Gerard Sanderse was wat te optimistisch in de aanval gegaan. Na een stukoffer dat niet correct bleek, keerden de kansen al heel snel. Een zeer teleurstellend resultaat daar hij eigenlijk de hele partij prachtige vooruitzichten had. Maar ik kan daar over meepraten, een partij winnen is dan nog heel andere koek. $2\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$.

Caissa 2 had deze maal veel supporters en dat hielp natuurlijk. Jeroen Hoogenboom, Bert Wijchgel, Robbert van het Kaar, Dick Paulis en Michel Kahn zorgden voor de nodige steun in de rug; en nu is het wachten op de uitslag van Isolani tegen Tal. Boven hun hoofd hangt opnieuw het zwaard van Caissa.

(Deze wedstrijd is inmiddels gespeeld natuurlijk, Tal 3 verloor, in de mening dat degradatie niet meer mogelijk was. Ten onrechte! Na het eind van de competitie, waarbij Isolani net voor Caissa kampioen werd, bleek dat Tal 3-speler Dirk Goes vijf keer in Tal 1 of Tal 2 was ingevallen en die spelen KNSB. De reglementen van de SGA schrijven voor dat wanneer een speler meer dan vier keer in een team invalt dat KNSB speelt, zijn partijen in de SGA ongeldig verklaard worden, en dus een nul opleveren.

Aangezien Tal 3 een wedstrijd met $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ had gewonnen en dat na de nul van Dirk Goes omgezet zag in verlies met $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$, zag competitieleider Ruud Mercks geen andere mogelijkheid dan de reglementen na te leven en daarmee degradeerde Tal naar de 1e klasse. Het komend seizoen spelen er daardoor twee teams van zowel Caissa als Memo in de promotieklasse.

Voor alle duidelijkheid: het bovenstaande geldt niet in de gewone SGA-competitie! Daar blijft gelden dat er slechts driemaal ingevallen mag worden en dat elke partij die boven dat aantal uitstijgt verloren wordt verklaard en de speler blijft dan ook lid van het team waar hij oorspronkelijk voor was opgegeven. (naschrift redactie.)

Gedetailleerde uitslag

Watergraafsmeer 3 - Caissa 2: $2\frac{1}{2}$ - $7\frac{1}{2}$ (9.4.1990)

1. A. v/d Brink	1-0	J. van Steenis	6. P. van Sanderen	0-1	M. Nusink
2. J. van Harn	0-1	M. Nielen	7. S. Dinsbach	0-1	H. Dirks
3. S. v/d Hoeven	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	M. Leuw	8. L. van Aalderen	0-1	E. Petersma
4. B. Deurs	0-1	R.J. Schaper	9. J. van Welzen	0-1	E. Osterwald
5. J. Vuurboom	0-1	M. Nieuwenhuis	10. W. Janse	1-0	G. Sanderse

wit: Elwin Osterwald zwart. J. van Welzen (WGM 3 - Caissa 2, 9.4.'90)

1. e4 c5
2. Pf3 d6
3. Lb5+ Ld7
4. Lxd7+ Dxd7
5. 0-0 Pc6
6. c3 Pf6
7. Te1 e6
8. d4 Le7
9. Lf4 0-0
10. Pbd2 cxd4
11. cxd4 d5
12. e5 Ph5?!

13. Le3 g6
14. Pf1 Tfc8
15. Lg5 Lf8

Zwart moet natuurlijk niet zijn zwartveldige looper afruilen met zwaktes op f6, h6 en g7.

16. Pe3 Pe7
17. Ph4 Tc7
18. Pg4 Tac8
19. Df3 Pf5?!

Veel beter is 19. ... Tc2 en wit heeft niets. Nu wint wit een pion.

Beter is 12. ... Pe8, want hij moet nu zijn koningsvleugel verzwakken.

20. Pxf5 exf5
21. Pe3 De6

22. Pxd5 Td7
23. Pf6+ Pxf6
24. exf6 Dd5
25. Dxd5 Txd5
26. Ted1 Tcd8

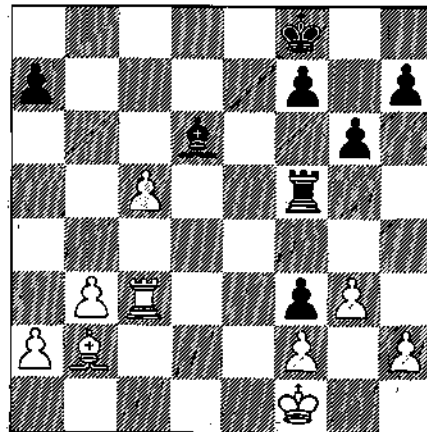
26. .. Tc2 is een stuk slechter, want na
27. Tac1! Txc1 (27. .. Tb2? 28. Tc8 +-)
28. Txc1 Txd4 29. Kf1 en wit komt op de
7e rij binnen.

27. Le3 T8d6
28. Tac1 Txf6
29. Tc7 Tb6
30. b3 Ld6
31. Tc8+ Kg7
32. Kf1 Ta6
33. Tc2 f4
34. Lc1 f3
35. g3 Tc6
36. Txc6 bxc6
37. Td3?! ...

Beter is eerst 37. Lb2, want dan kan
zwart niet 37. .. c5 spelen, waarna het
remise is.

37. ... Tf5?
38. Lb2 Kf8

39. Tc3 c5
40. dxc5 ...

40. ... Lxc5??

Na deze verschrikkelijke blunder wint wit
toch nog. Na 40. .. Le5 is het remise (41.
Tc2 Lxb2 42. Txb2 Txc5)

41. Txc5 Ke8
42. Txf5 ...

En zwart gaf het op.

HET DERDE KAMPIOEN! (1e klasse SGA)

(Omdat de communicatie tussen interim-redacteur Pim Zonjee en Guido Royakkers
blijkbaar niet vlekkeloos verliep, beginnen de verslagen van het roemrijke C-3
maar liefst op 8 februari 1990. De uitslagen van deze wedstrijden vond u welis-
waar uiteraard in het vorig Caissanieuws, de verslagen volgen nu. Niet-spelende
teamleider Guido Royakkers heeft zijn team naar ongekende hoogten weten op te
zwepen, red.)

Storm raast over Caissa 3. (PCB 1 - Caissa 3; 8.2.1990)

Guido Royakkers

Op donderdag 25 januari 1990 raast over Nederland een orkaan.

Ons derde team moet deze avond aantreden tegen PCB 1, medekoploper. Anjo Vlug
belde mij op, want de trein vanuit Diemen was uitgevallen. Ook Jeroen Hoogen-
boom kreeg telefoontjes, hoe zat het nu met dat weer?

Na snel beraad besloten we de wedstrijd uit te stellen, met of zonder medewer-
king van PCB, het is geen doen met dit weer naar Bos en Lommer te reizen.

Telefoontjes over & weer over het weer. Het komt inderdaad niet vaak voor dat
een schaakwedstrijd vanwege weersomstandigheden afgelast wordt!

Jeroen belt met de wedstrijdleider van PCB, hij gaat akkoord. Vervolgens brengt
hij de competitieleider van de SGA, Ruud Mercks op de hoogte. Nu wordt het zaak
onze spelers in te lichten, iedereen wordt gebeld.

André Bach vond het jammer en was zelfs van plan geweest met de fiets te gaan!
Alleen Robert Jan Schaper en Pelle Mug konden helaas niet bereikt worden.

Nu moest ik het zonder Jeroen doen, die op vakantie was naar Egypte. Ook Henk
Hofman was nog op vakantie. En zo werd onze, onderhand, vaste invaller Dick
Paulis verzocht nog maar eens in te vallen.

De wedstrijd werd twee weken verschoven en op 8 februari uitgespeeld. Frans
Roes had een partij vooruit gespeeld en na een lange taaie strijd gewonnen.

Vóór de wedstrijd werd er over het positief denken gesproken. Het uitgangspunt was, dat als iedereen nu positief over de wedstrijd zou denken, en dan met name over het resultaat, dan zou de winst geen probleem zijn.

Peter Hofman, sterk voorstander van het positief denken, kreeg het zeer zwaar. Na goed uit de opening gekomen te zijn, werd vervolgens een verkeerd plan gevolgd, zodat de tegenstander een aanval kon inzetten en een betere stelling opbouwen. Daar kwam nog de gebruikelijke tijdnood bij; Peter verloor. 1-0.

Robert Jan Schaper kreeg een sterke stelling op het bord, in een franse partij. Na een pionwinst en secuur verdedigen speelde hij mooi naar een gewonnen eindspel toe. Zijn troef, de vrije h-pion, speelde Robert Jan op tijd uit en won fraai.

Hans Uiterwijk verkreeg een slechte pionnenstructuur. In het overgebleven eindspel had zijn tegenstander daar geen moeite meer mee. 2-1.

Dick Paulis speelde een heel rare partij. Hij offerde in de opening twee pionnen en liep zeer zelfverzekerd rond. Zijn tegenstander offerde daarop een paard en kwam daarna in tijdnood. Dick had hier meer kaas van gegeten en liet aan zijn opponent zien hoe men in tijdnood dient te spelen. 2-2.

Pelle Mug won fraai. Met zijn dame verzwakte hij de witte opzet dusdanig, dat hij zeer snel via een combinatie een stuk won. Zijn tegenstander hield het toen wel voor gezien. 2-3.

Ook Anjo Vlug combineerde de tegenstander van het bord. Handig maakte hij gebruik van het zwakke punt f7 in het vijandige kamp. Na stukwinst was het punt snel binnen. 2-4.

Drie partijen werden afgebroken. André Bach, met fiets, stond iets minder en een pion achter. Jan Smit stond gelijk en Jaap van Oosten stond het minst lekker. Jaap verloor ook, maar had de hele wedstrijd het initiatief duidelijk in handen gehad. Zijn afwikkeling naar het eindspel was echter volkomen verkeerd en leverde hem een slecht toreneindspel op.

Jan Smit stond óók in het begin van de partij beter, maar liet enkele kleine kansen liggen. Het eindspel bood slechts kansen voor zijn tegenstander. Het werd uiteindelijk toch nog remise, maar Jan moest er voor vechten.

Ook André Bach speelde tenslotte toch nog remise. Zijn tegenstander durfde niet echt een poging te ondernemen, wat André ook leuke tegenkansen gaf.

Het positief denken sloeg na de wedstrijd om in kampioensaspiraties.

Met nog één behoorlijke tegenstander (Tal 4) zou het toch moeten kunnen lukken.

gedetailleerde uitslag.

1. A. de Wreede	0-1	R.J. Schaper	6. M. Holla	1-0	H. Uiterwijk
2. R. Nelwan	1-0	P. Hofman	7. P. Zwagers	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	A. Bach
3. R. Bolung	1-0	J. van Oosten	8. J. Croomsigt	0-1	D. Paulis
4. C. Roncken	0-1	F. Roes	9. G. Diependaal	0-1	A. Vlug
5. H. Baninsma	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	J. Smit	10. W. Ruiter	0-1	P. Mug

PCB 1 - Caissa 3: 4-6: 8.2.1990.

Caissa 3 - Tal 4 (27.2.1990)

Guido Royakkers

Ik hoor het André Bach nog zeggen, na ons kampioenschap, vorig jaar: "Dat wordt nog vechten tegen de degradatie". Volgend jaar, André!

De zaak lag duidelijk. Bij winst zou de weg naar het kampioenschap open liggen. Jeroen Hoogenboom was nog in Egypte en Henk Hofman weer terug uit India.

Henk Hofman won als eerste. Zijn tegenstander kwam niet opdagen. 1-0.

De tegenstander van Hans Uiterwijk kwam bijna een uur te laat, maar aangezien hij bijna geen tijd verbruikte bij het doen van zijn zetten had hij hier geen last van. Hans speelde een leuke en mooie partij. Toen zijn tegenstander het initiatief probeerde te bemachtigen, stond binnen de kortste keren het bord in vuur en vlam. Hans won een toren en promoveerde vervolgens met zijn f-pion.

Met de twee witte dames leek het pleit wel beslecht. Toch had zijn tegenstander nog enkele niet te onderschatten dreigingen. Hans had een elegante oplossing. Eerst offert hij een paard, vervolgens de kwaliteit om zo uiteindelijk in een eindspel te komen met een dame en toren meer (!). 2-0.
Dit spektakel vindt u terug in het partijenblok van C-3 in dit nummer.

Pelle Mug won ook. In de opening won hij al een gezonde pion. Zijn aanval sloeg niet echt door, maar daardoor verkreeg hij wel een gewonnen eindspel. 3-0

Anjo Vlug speelde een zeer evenwichtige pot, welke uiteindelijk uitmondde in remise, nadat hij toch goed uit de opening was gekomen. $3\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$.

Robert Jan Schaper had het moeilijk. De hele partij zat hij met een slechte looper in zijn maag, maar hij wist de strijd nog lang te rekken. Toch nog voor het afbreken gaf hij op. $3\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$.

Peter Hofman stond de gehele partij beter, hij had een mooie aanval opgezet en daarna een stuk gewonnen. Dit kostte echter zoveel tijd dat de 40 zetten niet gehaald werden. Jammer! $3\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$.

Jaap van Oosten speelde gedegen en verkreeg snel het initiatief. De pionwinst, echter, gaf de tegenstander lichte dreigingen. Juist toen iedereen begon te twijfelen aan zijn opzet wikkelde Jaap via een leuke combinatie af naar een gewonnen eindspel. Ook deze partij vindt u terug in dit nummer. $4\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$.

Frans Roes stond leuk, misschien zelfs op een gegeven moment beter. Het onstane eindspel werd remise gegeven. 5-3.

Jan Smit kwam met zwart niet in problemen en het eindspel was remise. Eerst dacht ik nog dat Jan zelfs winstkansen had. $5\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$.

Toen speelde vervolgens André Bach ook remise, en daarmee behaalde we een 6-4 overwinning. Nog één punt is nodig voor het kampioenschap.

Gedetailleerde uitslag

1. R.J. Schaper	0-1	Van Dillen	6. H. Hofman	1-0	S. Pieters
2. P. Hofman	0-1	Slootman	7. A. Bach	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	D. Niemann
3. J. van Oosten	1-0	A. de Jong	8. H. Uiterwijk	1-0	H. Verbosch
4. F. Roes	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	K. de Jong	9. A. Vlug	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	L. Boersma
5. J. Smit	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	P. Vogelzang	10. P. Mug	1-0	J. Meyer

Caissa 3 - tal 4: 6 -4

Fischer Z. 2 - Caissa 3 (29 maart 1990)

Guido Royakkers

Eerste bedrijf, 29 maart 1990.

Het kampioenschap kon in eerste instantie worden uitgesteld. Drie partijen werden afgebroken bij een stand van $3\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$.

Robert Jan Schaper won mooi, en dat door de hele partij het initiatief te houden. Peter Hofman speelde remise in een zeer moeilijke stand. Frans Roes gaf direct na de opening een stuk weg en rommelde tevergeefs nog wat verder.

Hans Uiterwijk had het initiatief ergens in het spel iets langer kunnen vasthouden. Het eindspel was remise. André Bach stond de hele partij onder druk, maar hij verdedigde zich zeer bekwaam. Jeroen Hoogenboom begon voortvarend en won een pion, maar onderschatte de witte tegenaanval.

Pelle Mug won binnen een half uur twee stukken, gaf er een terug om zo gemakkelijk te winnen. Echter, Jaaps afgebroken partij stond helemaal verloren. Anjo Vlug stond bij het afbreken eveneens verloren en Jan Smit stond gelijk.

En zo vertrok ik twee dagen later naar Portugal, voor een vakantie die drie weken zou duren, met de wetenschap dat Caissa 3 deze wedstrijd wellicht zou gaan verliezen.

Tweede bedrijf, 12 april, vakantie.

Onze reis liep vanuit Lissabon via de studentenstad Coimbra, een prachtige stad, naar Porto en andere kleine steden.

Zo bevonden wij ons, mijn vriendin en ik, op 12 april in Alcobaca, een klein plaatsje 120 km. boven Lissabon. Alcobaca kent de grootste kerk van Portugal.

Daar bekijken wij de kerk met een mooi kloosterhof en de graftomben van Ines de Castro en Pedro de Wrede, beide verbonden met een der aangrijpendste liefdesdram's van Europa. De Portugese kroonprins Pedro mocht van de adel en zijn vader niet huwen met de Spaanse Ines. Pedro huwde haar toch, maar wel in het geheim. De adel, bang voor Spaanse inmenging, besloot Ines te vermoorden.

Met goedkeuring van de koning werd Ines vermoord door drie edellieden in Coimbra. Na de dood van zijn vader werd Pedro koning.

Het lijk van Ines werd opgegraven en adellijk aangekleed. De adel werd verplicht haar te huldigen. Twee van de drie moordenaars werden gegrepen en op een vreselijke manier doodgemarteld. Vandaar de bijnaam Pedro de Wrede. (Ines de Castro leefde van 1310 tot 1355, red.)

Die dag sluiten wij af in een romantisch eethuisje, waar we enthousiast worden bediend door de eigenaar, die alles aan ons probeert uit te leggen. Wij kiezen voor één van de lekkerste Portugese gerechten, Febras de Porco, gegrild varkensvlees met een sausje, kruiden, brandewijn en rode wijn.

Ondertussen komen er meer Portugezen binnenlopen. Toeristen zien we hier verder niet, dus het eten is zeker goed. Dan denk ik opeens aan mijn team, dat zou toch vandaag de afgebroken partijen uitspelen?

Derde bedrijf, in Nederland, 12 april.

Jaap van Oosten had al opgegeven en zo stonden Anjo Vlug en Jan Smit voor de onmogelijke taak Caissa 3 naar gelijkspel te voeren. Immers, dat was al voldoende voor het kampioenschap!

Anjo had van Robbert van het Kaar het enig juiste advies gekregen: "Rommel maar zo veel mogelijk aan". (Ikzelf doe dat ook vaak en met redelijk succes). Jan Smit stond naar eigen zeggen gelijk. Zijn analyse, echter, bleek zeer nuttig. Toen zijn tegenstander op eigen kracht verder moest bevond Jan zich nog op bekend terrein. Zodoende won hij!

Het reddende halve punt kwam van Anjo, die het advies zeer goed had opgevolgd. Nadat zijn tegenstander een kans liet liggen, wikkeld Anjo af naar een remise-eindspel.

Eindstand dus: 5-5. En dus kampioen.

Vierde bedrijf, 24 april, terug in Nederland.

In de veronderstelling dat ..., en zo loop ik naar de schaakclub, net een dag terug uit Lissabon. Jeroen Hoogenboom feliciteert mij, met de opmerking: "Wij zijn kampioen! Ik had je het goede nieuws wel via een briefje willen laten weten, maar mondeling is leuker".

Ik hoor de enthousiaste verhalen van Jan en Anjo.

Voor de tweede maal achtereen promoveert het derde!! Verder kan ik nog melden dat het die avond laat werd.

Gedetailleerde uitslag

1. T. Hoogendam	0-1	R.J. Schaper	6. G. Reink	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	A. Bach
2. T. Hauptmann	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	P. Hofman	7. N. Wijntjes	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	H. Uiterwijk
3. E. Ivo	1-0	J. van Oosten	8. J. Snoep	1-0	J. Hoogenboom
4. K. de Kruif	1-0	F. Roes	9. P. Jansen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	A. Vlug
5. A. v/d Mark	0-1	J. Smit	10. J. Sonnenberg	0-1	P. Mug

Fischer Z. 2 - Caissa 3: 5-5

Caissa 3 - Maccabi 1 (8 mei 1990)

Guido Royakkers

Een gemakkelijke overwinning, een kort verslag. We waren al kampioen en Maccabi was al gedegradeerd! Ikzelf speelde die avond ook beneden, de interne competitie

Dus echt veel kan ik niet meedelen. Hans Uiterwijk zette zijn tegenstander binnen elf zetten (!) stikmat. Henk Hofman speelde heel mooi, won, en behield zijn 100% score. Alleen Robert Jan Schaper brak af, met winstkansen.

We zijn kampioen, en wel voor de 2e keer. En evenals vorig jaar, ongeslagen. We hebben dit jaar drie keer een invaller nodig gehad, alle keren was dat Dick Paulis, hij scoorde $2\frac{1}{2}$ uit drie.

Over het schaken van Caissa-3 moet u zelf oordelen. Hieronder volgen enkele partijen.

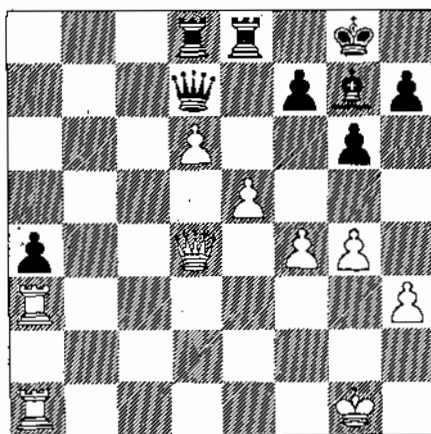
Gedetailleerde uitslag.

1. R.J. Schaper	1-0	J. Been	6. H. Hofman	1-0	Ph. Silberberg
2. P. Hofman	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	A. Frank	7. A. Bach	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	H. Porcelijn
3. J. van Oosten	1-0	N. Englander	8. H. Uiterwijk	1-0	Kooiman
4. F. Roes	1-0	D. Kamp (n.o.)	9. A. Vlug	1-0	I. Markens
5. J. Smit	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	H. Boulogne	10. P. Mug	1-0	B. Speyer

Caissa 3 - Maccabi 1: $8\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ (8 mei 1990)

PARTIJENBLOK CAISSA-3.

Tegen Oosten Toren won Anjo Vlug tegen Becki in het middenspel een stuk voor twee pionnen. De Partij werd afgebroken in de volgende stand (Anjo had zwart):

Met Anjo had ik de stelling bekeken. Het zwarte plan was snel gevonden; actief spelen en aanvallen.

Becki - Anjo Vlug

41. ... Tda8
42. Txa4 Txa4
43. Txa4 ...

De beste zet. Verkeerd is 43. Dxa4 vanwege 43. .. Dxa4 44. Txa4 g5! 45. Tc4 Kf8! 46. Tc8 Ke7 en zwart wint. Anjo besluit te gaan aanvallen.

43. ... Tb8
44. Ta7?! ...

Tb4 is sterker, waarna het voor zwart

moeilijker wordt om binnen te dringen.

44. ... Tb1+!
45. Kf2 Db5

De witte koning komt in problemen. Zwart heeft het initiatief overgenomen.

46. Ta8+ Lf8
47. Kg3 ...

Wit had hier het alternatief 47. Ta3, waarna zwart het heel mooi kan uitmaken: 47. Ta3 Th1; 48. Kg3 Df1; 49. Kh4 De1+; 50. Kg5 (Tg3 Txh3+; 51. Kxh3 Dh1 mat) 50. .. h6; 51. Kf6 Dh4+; 52; g5 hxg5 en 53 .. Dh8 mat.

47. ... Tb3+
48. Kh4 Df1
49. Txf8+ Kxf8
50. d7 Dxb3+
51. Kg5 h6+
52. Kf6 Dh4+

De witte koning wordt naar zijn ondergang geleid.

53. g5 Tb6+

En wit gaf het op vanwege 54. Dxb6 en Df4 mat. Anjo vond het jammer dat hij de andere matcombinatie niet had gezien: A 53. .. Dxb6; 54. fxb6 Tf4; 55. Df5 en 55. .. Tf5 mat, of B: 53. .. Dxb6 54. Dxf4 Tb6; 55. e6 Te6 mat.

Henk Hofman is de man van 100%. Ook dit jaar heeft hij het weer gehaald. Hieronder een partij tegen A. Reijneveld van Amstel 2. Henk wint een kwaliteit maar zijn tegenstander probeert nog wat onrust te zaaien. Vakkundig lost Henk dit op!

Henk Hofman - Aad Reijneveld (28.11.'89).

1. f4 Pf6; 2. Pf3 g6; 3. Pc3 Lg7; 4. e4 d6; 5. d4 0-0; 6. Ld3 Pa6; 7. a3 c5; 8. d5 Pc7; 9. 0-0 a6; 10. Pa4 b5; 11. Pb6 Tb8; 12. Pxc8 Dxc8; 13. c3 c4; 14. Lc2 e6; 15. Pd4 exd5?; 16. Pc6 De8; 17. Pxb8 Dx8; (De zwarte dame heeft het maar druk op die onderste rij!) 18. exd5 Pcx5; 19. Df3 Db6+; 20. Kh1 Te8; 21. h3 Pe3; 22. Lxe3 Txe3; 23. Df2 Ph5; 24. Kg1 Pxf4; 25. Tae1 Pxf3; 26. gxf3 Txf3+; 27. Kh2 Dxf2+; 28. Txf2 Ld5? en zwart gaf het op. (29. Txd5.)

Pelle Mug laat zien hoe je verwarring kunt stichten bij de tegenstander. N. Ruiter (PCB) - Pelle Mug

1. e4 c5; 2. Pc3 d6; 3. g3 g6; 4. Lg2 Pf6; 5. f4 Lg7; 6. d3 Pc6; 7. Le3 Db6?!; 8. Pa4? Da5!; 9. Pc3 .. (betekent gewoon tempoverlies. Op 9. c3 kan volgen 9. .. Pg4; 10. Ld2 b5; 11. e5 Ld7 0-1) 9. .. Pd4; 10. Pe2 Lg4!; 11. Ld2 Pf3+; 12. Kf2 Pxd2; 13. Dxd2 Db6; 14. Pa4 .. (of het wit de partij kan kosten, of niet, hij zal Pa4 spelen!) 14. .. Dc7; 15. Pec3? Ld7!; (daar begint het al! Zwart dreigt b5.) 16. b3 .. (de armoede druipt ervan af, het enige voordeel dat wit bij een paard op b2 heeft, is dat het nog eens naar a4 zou kunnen springen!) 16. .. Pg4+; 17. Kf3 b5; 18. Pb2 Da5; 19. e5 dxe5; 20. Pe4 Dxd2; en wit gaf tegelijkertijd op. Zwart wint een stuk: 21. Pxd2 e4; 22. Pxe4 Lxb2.

Van twee spelers ontving ik een partij met analyse. Hans Uiterwijk laat zien hoe dubieus spel van de tegenstander weerlegd dient te worden. Verder geef ik geen commentaar.

Let wel op hoe Hans via een leuke combinatie (20. Pd5 en 22. Txe6) de zaak mooi afrondt.

Hans Uiterwijk

Als om even na achtende partijen beginnen, blijken twee (!) spelers van Tal er niet te zijn. "Nogal slordig, in zo'n belangrijke wedstrijd", zegt Sjoerd de Vos, die al vroeg komt kijken.

Ha, gratis 2-0 voor ons, denk ik, als het tegem negenen loopt. Maar dan zien Henk Hofman en ik een niet-Caissalid het Oranjehuis binnenwaaien. Beiden achter hem aan de trap op, hij blijkt aan het 8e bord te spelen, dat ben ik.

Ik zie nu dat ik hem ken van het late uur in de kroeg en van een paar vlugger-tjes in 'Het hok'.

Ook nu speelt hij de eerste zetten zwierig en snel, zo snel, dat hij met het te vroege 11. .. b5? zijn stelling weggeeft.

Intussen zet Henk trots grijnzend de eerste 1-0 op het scorebord. Hij wil me na 17. fxf7 al feliciteren, iets te vroeg, volgens mij. Maar met 20. Pd5 en 22. Txe6 kan ik de partij toch krachtadig uitmaken.

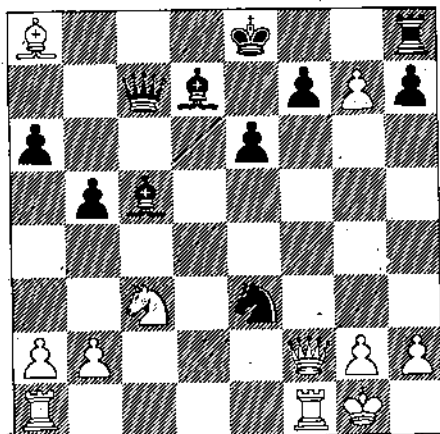
wit: Hans Uiterwijk - zwart: H. Terbosch.

1.	e4	c5	4.	Pxd4	Pf6
2.	Pf3	d6	5.	Pc3	a6
3.	d4	cx5	6.	Le2	e6

7. Le3 Pc6
8. 0-0 Dc7
9. f4 Le7
10. Lf3 Ld7
11. De1 b5?
12. e5! dxe5
13. fxe5 Pxd4?
14. Lxa8 Pxc2

14. .. Lxd4; 15. Pd5 is ook lekker.

15. Df2 Pxe3
16. exf6 Lc5
17. fxg7 ...

17. ... Pg4

Of: 17. .. Tg8; 18. Dxf7 Kd8; 19. Dxc8 Le8; 20. Dxe8 Kxe8; 21. g8D.

Ik zeg zoiets van "Wat meer hout erbij, graag", tegen enige toekomstige Caissaleden. Na enige niet-begrijpende blikken zet Guido een extra dame bij mijn bord.

18. gxh8D+ Ke7
19. g3 ...

Bijna gemist, dat mat op h2!

19. ... Db6
20. Pd5+! exd5
21. Tae1 Le6
22. Txe6 Kxe6
23. De8+ Kd6
24. Df8+ Ke5
25. Dxc5

En opgegeven.

wit: A. de Jong - zwart: Jaap van Oosten.
(Caissa 3 - Tal 4, 27-2-1990)

1. d4 Pf6
2. c4 e6
3. Pf3 c5
4. Pc3 cxd4
5. Pxd4 Lb4
6. Ld2 ...

Slap gespeeld.

6. ... 0-0
7. e3 b6
8. Ld3 Lb7
9. 0-0 d5
10. De2 Pbd7
11. Tac1 Pc5

Zwart heeft al gelijk spel. Er staat een rare klont witte stukken in het centrum.

12. cxd5 Lxc3

Sterker was toch 12. .. Pxd5, omdat wit na 13. Pxd5 Lxd2 onoverkomelijke problemen met de d-lijn krijgt.

13. Txc3 ...

Natuurlijk niet 13. Lxc3? wegens 13. .. Dxd5; 14. f3 Pxd3; 15. Dxd3 e5.

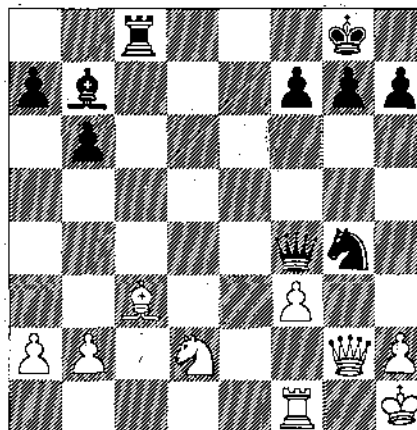
13. ... Dxd5
14. f3 ...

Nu dreigt wit zich te bevrijden met Lc4.

14. ... Pxd3
15. Dxd3 Tad8
16. Dc2 e5
17. Pb3 e4
18. Tc7(?) ...

Dreigt niets en stelt zwart in staat zijn andere toren te activeren.

18. ... Tc8
19. Txc8 Txc8
20. Lc3 exf3
21. gxf3?! Dg5+
22. Dg2 Dxe3
23. Kh1 Df4
24. Pd2 Pg4!?!

Geen van beiden had nog veel tijd, dus het schrikt behoorlijk. Eén dag na de partij dacht ik dat dit een blunder van mij was, maar het valt misschien mee. Kritiek is natuurlijk 25. Tg1 en zwart lijkt verloren, maar: 25. .. h5; 26. h3 Tc6!; 27. hxg4 (27. fxc4? Txc3 -+) hxg4 en vind er maar eens een voor wit! Bijvoorbeeld: 28. Te1 Th6+; 29. Kg1 Tg6! en nu verliest de afwikkeling 30. Te8+ Kh7; 31. Dh2 Dxh2; 32. Kxh2 gxf3; 33. Te1 (33. Pe4 f2; 34. Pxf2 Tg2) Tg2; 34. Kh1 (34. Kh3 Lc8; 35. Kh4 Tg4; 36. Kh3 Tg1 -+) Txd2! en zwart wint.

25.	h3	Pe5
26.	Pe4	g6
27.	Ld2	Df5
28.	Pd6?	...

Geeft nog een pion, waarbij tevens de situatie vereenvoudigt.

28.	...	Lxf3
29.	Txf3	...

Of 29. Pxf5 Lxg2; 30. Kxg2 gxf5; 31. Txf5 Tc2 etcetera.

29.	...	Dxf3
30.	Pxc8	Dd1+
31.	Kh2	Pf3+

Sterker dan 31. .. Dxd2; 32. Dxd2 Pf3 vanwege het aanvalspotentieel van dame + paard tegen koning in de hoek. (welke combinatie onder Memo-leden bekend staat als de 'fucking bad evil', red.)

32.	Kg3	Pxd2
33.	Pe7	Kf8

Ik had geen zin me te verdiepen in 33. .. Kg7; 34. Pf5.

34.	Pd5	De1+
35.	Kh2	...

Hij maakt er snel een eind aan. Het duurt iets langer na 35. Kg4 De6! 36. Kf4 (of 36. Kh4 g5!, of 36. Kg3 Pe4 en 37. .. Dxd5) Pf1! en wegens de dreiging Df5 mat, valt het paard op d5.

35.	...	Pf1+
36.	Kg1	Pe3

Van onze vaste invaller Dick Paulis kreeg ik ook een partij, misschien wel de spectaculairste. In deze partij waren beide spelers rond de 20e zet al in tijdnood en na offers over en weer won Dick heel mooi. Echter, zijn handschrift kan ik niet lezen, dus de partij ziet u niet. (Toch wel!, red. De redactie van Caissanieuws zou de redactie niet zijn als zij niet op zoek gegaan was naar dit spektakel. Ik zal u eens vertellen hoe zoiets in zijn werk gaat, een kijkje in de keuken, zeg maar. Ik bel Dick Paulis met de bedoeling de partij telefonisch over te nemen. Tja, zegt Dick, ik weet het niet, ik heb net een grote schoonmaak achter de rug, maar ik zal eens kijken. Na een uur belt hij terug. Helaas!, de partij is niet meer, weggedaan. Dick vergelijkt een aardige partij met een zeepbel, mooi om te zien om daarna uiteen te spatten, tenslotte is alles vergankelijk. Dat ligt er nog maar aan, besluit ik, en ik ga op zoek naar Dicks tegenstander. Het is J. Cromsigt van PCB. Ik bel de wedstrijdleider van PCB, de heer Hulsker, kan hij mij aan het telefoonnummer helpen? Hij gaat op zoek. Helaas!, dit nummer is niet bekend en de naam Cromsigt komt in het telefoonboek niet voor. Ik bel 008, zij weten het ook niet. Waarom moet het toch altijd zó gaan, bedenk ik somber. Waarom nooit makkelijk? Waarom kan Guido Dicks handschrift niet lezen? Waarom gooit Dick zijn partijen weg? Waarom heeft J. Cromsigt geen telefoon? Waarom valt een boterham met pindakaas altijd met de besmeerde kant enz. enz? Maar wat gebeurt? Juist wanneer ik overweeg om, gezien alle tegenslag, maar een maandje later uit te komen, gaat de telefoon. De heer Hulsker weer, hij heeft het nummer toch nog gevonden, van lange tijd geleden! Potztausend! Wacht even, niet juichen, J. Cromsigt is natuurlijk met vakantie, let maar op. Maar de heer Cromsigt is helemaal niet met vakantie!, jazerker heeft hij die partij nog, natuurlijk wil hij die met alle plezier doorgeven, sterker nog, hij sleept zijn analyses erbij, pakt bord en stukken en neemt met mij anderhalf uur lang de partij door!

Zou het dan toch waar zijn? Moet je door het dal om de top te bereiken? Zijn wij slechts speelballen van het lot, van het algemeen menselijk lot?

Wat een bedenksel!

En kan er geen uitzondering gemaakt worden voor de redacteur van Caissanieuws?

Enfin, ik heb de partij van Dick te pakken. Inderdaad is het een wonderlijk schouwspel met de vreemdste wederzijdse fouten en dubbele black-outs, red.)

wit: Jeroen Cromsigt - zwart: Dick Paulis. (27.2.1990)

1. e4 e5
2. Pf3 Pc6
3. Lc4 Pf6
4. Pg5 d5
5. exd5 Pd4

Weer eens wat anders. Bekend is natuurlijk 5. .. Pa5; 6. Lb5+ c6; 7. dxc6 bx6; 8. Le2 h6; 9. Pf3 e4; 10. Pe5. De zet van Dick is in de eerste plaats op tegenaanval gericht.

6. c3 Pf5

Sterker is 6. .. b5! waarna zwart na 7. Lf1 pion d5 terugwint.

7. De2 ...

Zelf bedacht. De theorie keurt 6.Pf5 af wegens 7. d4 exd4; 8. 0-0.

Dick laat zich niet afleiden en gooit een tweede pion tegenaan.

7. ... Pd6?!

Het circus kan beginnen. Jeroen Cromsigt vertelde mij dat hij op dit moment weinig vertrouwen meer had in de schaaktechnische kwaliteiten van zijn tegenstander en vond dat hij met twee pionnen meer de rest op techniek zou moeten kunnen uitspelen.

8. Dxe5+ Le7
9. Ld3 ...

Ongetwijfeld was 9. d3 beter, het blokkeren van pion d2 zal wit lelijk opbreken.

9. ... 0-0

IJskoud, die Dick Paulis.

10. h3? ...

De slechtste zet die wit had kunnen bedenken! Dick suggereerde na afloop 10. h4. Mogelijk is ook 10. Pe4.

10. ... Te8?

Beide spelers zien niet dat 10. h3? een vol stuk kost, namelijk na 10. .. Pd7! Mocht wit na Pd7 wild om zich heen slaan met 11. Lxh7 Kh8; 12. Pxf7+ Pxf7; 13. Dh5 dan verliest hij na 13. .. Pf6 de loper ook nog. Kortom, de partij was feitelijk reeds afgelopen, gelukkig zag Dick het niet.

11. 0-0 Lf8
12. Dg3 ...

Bepaald niet de gelukkigste plaats voor de dame. Voorkeur verdient Dd4.

12. ... h6
13. Pxf7 ...

Liever dan zich weg te laten drukken offert wit het paard. Hij heeft nu drie pionnen voor het stuk, maar kampt uiteraard met een vreselijke achterstand in ontwikkeling.

13. ... Pxf7
14. Lc4 Ld6
15. f4?! ...

Eigenlijk al wanhoop.

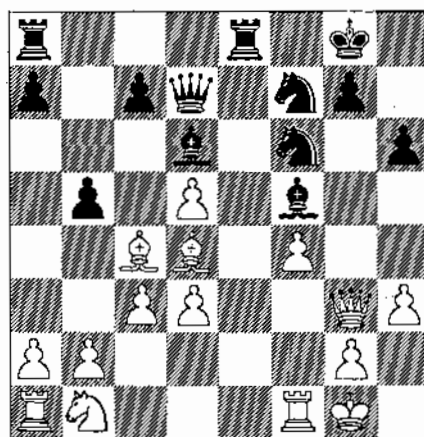
15. ... Lf5(?)

15. .. Ph5 wint nu direct pion f4.

16. d3 Dd7
17. Le3 b5

Wellicht iets te vroeg? Wit kan eindelijk een stuk activeren.

18. Ld4 ...

18. ... Pg5

Mogelijk is ook: 18. .. Ph5; 19. Df3 bxc4; 20. Dxb5 cxd3 met een bruggehoofd op e2.

19. Lb3 Te2
20. Dh4 ...

Het wordt tijd om op te merken dat beide spelers hier nog slechts 10 minuten hadden.

20. ... Ph7

Natuurlijk heeft Dick een offer op h3 overwogen, maar zag er toch van af. Het ziet er evenwel niet slecht uit:

20... Lxh3; de loper moet genomen worden: 21. fxg5? Txg2; 22. Kh1 Th2. Na dus 20. ... Lxh3 kan volgen 21. gxh3 Dxh3; 22. Dxh3 Pxh3+; 23. Kh1 Lxf4; d6+ Kh7; 24. Lf1 (zwart dreigt mat), met voordeel voor zwart.

Nodig is het offer natuurlijk niet, zwart staat zo ook gewonnen. Wie komt het best de tijdnood door?

21. Tf3 Tae8
22. Pa3 ...

Wat anders? Wit móet zijn torens verbinden.

22. ... Txb2
23. Tg3 Kh8
24. Pxb5! ...

De heren hebben nu nog 5 minuten.

24. ... Te2
25. Pxd6 ...

Een grotere tijdnoodchaos zou zijn geweest: 25. La4!?

25. ... Dxd6
26. Le5 Txe5!

Zwart blijft actief spelen.

27. fxe5 Dxe5

Dreigt 28. ... g5.

28. Tf3 Pg5

Jeroen Cromsigt vertelde dat hij tijdens deze fase van de partij maar niet begreep waarom iemand die in de opening zomaar twee pionnen weggeeft, nu plotseling geen fouten maakt. En het moet gezegd: Dick laat ondanks de enorme tijdnood niets meer liggen.

29. Tg3 Ld7
30. d6 cxd6
31. d4 Df5
32. Tf1 De4
33. Txg5 De3+

Hier is een gepast stilzwijgen op zijn plaats. Er wordt a tempo gespeeld.

34. Kh1 Dxg5
35. Dxg5 hxg5
36. Lf7 Pe4
37. Kh2 Lc6
38. h4 gxh4
39. Tf4 Pg5
40. Txh4+ Ph7
41. Kh1 Txg2

En ziende dat 42. d5 niets oplevert wegens 42. ... Tf2, geeft wit het op.

Dick Paulis wordt hartelijk bedankt voor de drie keer dat hij moest invallen en dit met graagte deed.

Dit jaar was er ook een teleurstelling. Mijn eigen team, 't Pionneke uit Roermond is gedegradeerd. Dnaaiden we vorig jaar nog mee met de top, dit jaar hadden we geen schijn van kans.

't Pionneke is gedegradeerd naar de promotieklasse, dezelfde waar Caissa 3 nu naar promoveert!

Guido Royakkers

HET VIERDE

2e klasse A

Het wil niet zo vlotten met de verslaggeving van Caissa 4. Door omstandigheden kon teamleider Piet van Ammers ons helaas geen bericht sturen over de wederwaardigheden van zijn team.

Daarom moeten wij volstaan met de gedetailleerde uitslagen van de laatste drie wedstrijden.

OOSTEN TOREN 2 - CAISSA 4 (8.3.1990) 4 - 6

1. J. Maas	0-1 D. Paulis	6. F. Vlieger	1-0 P. vAmers
2. R. Zijlstra	1-0 T. Prent	7. H. Rijnders	0-1 H. Kuyper
3. J. Zijlstra	1-0 P. de Casparis	8. L. Bruinsma	1-0 E. Leuw
4. M. Duym	0-1 P. Ruhe	9. R. Kloppenburg	0-1 A. Troost
5. J. v. Doggenaar	0-1 B. Wijchgel	10. A. Verkooien	0-1 S. Steemers

CAISSA 4 - TAL 5 (27.3.1990) 6½ - 3½

1. D. Paulis	½-½ W. Habes	6. P. v Ammers	1-0 J. Meyer
2. E. Osterwald	½-½ R. Jagerman	7. A. Troost	1-0 W. Dukkers
3. P. de Casparis	1-0 H. Kuyper	8. H. Kuyper	½-½ W. Verschuur
4. P. Ruhe	0-1 D. Niemann	9. E. Leuw	0-1 R. Pels
5. P. Jonkman	1-0 H. Kooi	10. S. Steemers	1-0 C. Swaagman

PROBLEEM 1 - CAISSA 4 (10.5.1990) 6½ - 3½

1. C. Loef	½-½ D. Paulis	6. J. de Heer	1-0 H. Kuyper
2. H. Schut	1-0 P. de Casparis	7. B. Volman	½-½ E. Leuw
3. R. Bakker	½-½ E. Osterwald	8. B. Lohman	1-0 B. v Wingerden
4. H. Loef	0-1 P. Ruhe	9. D. Schievels	0-1 P. Jonkman
5. R. Wolgen	1-0 P. v Ammers	10. A. Kemper	1-0 S. Steemers

HET VIJFDE

3e klasse A

20-3-1990

VKVC II - Caissa V

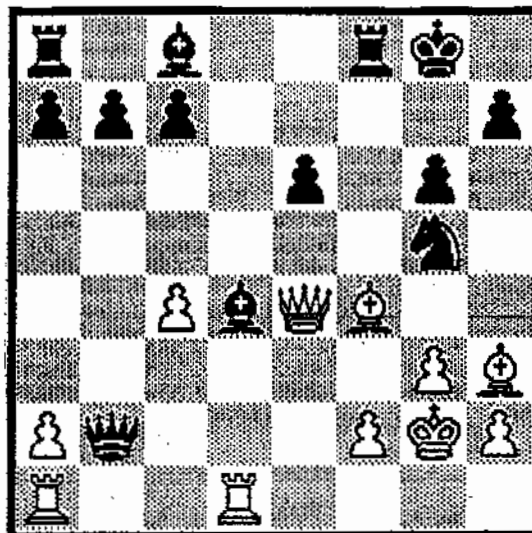
Harry Cornelissen

VKVC speelt haar thuiswedstrijden aan de boorden van het Noord-Hollands kanaal. De naam van het gebouw (Caritas) en de hele architectuur ervan, deden me denken aan de hoogtijdagen van het Rijke Roomse leven, toen het clubleven zich hoofdzakelijk afspeelde in patronaatsgebouwen onder de hoede der geestelijkheid. De leden zijn bepaald geen aanhangers van de weightwatchers: opvallend veel tegenstanders zaten eigenlijk meer om dan aan de speeltafels. Ze bewogen zich als Japanse sumo-worstelaars door de feestelijk gepavoiseerde speelzaal en bij het zien van de eerste bordspeelster moest ik onwillekeurig denken aan de bloedmooie meiden die de laatste edities van Caissanieuws sieren.

VKVC gebruikt een opmerkelijk systeem voor de interne competitie. Ongeveer naar analogie van de eerste voetbaldivisie verdelen ze het seizoen in vier perioden, waarna de winnaars via een soort nacompetitie onderling mogen uitmaken wie de beste is. Zo komen wellicht de mindere goden ook eens aan de bak. Ook het rookprobleem gaan ze op een originele manier te lijf: na de hele uren mag worden gerookt; na de halve uren volgt gedwongen onthouding. Het werd snel duidelijk dat zo'n voorschrift in de praktijk erg moeilijk te handhaven is.

De opmerkelijkste partijen waren, althans in mijn ogen, die van B. Wijchgel en J. Bade. Jan ontcrachtte een te vroege Dame-uitval van zijn tegenstander door afruil en belandde in een min of meer gewonnen eindspel, waarna hij op de 26ste zet jammerlijk door zijn vlag ging. Nog veertien zetten te gaan en en de tijd finaal vergeten; zoiets kan alleen worden verklaard uit jeugdige onervarenheid!

De partij van Bert was eigenlijk te mooi voor woorden, maar hij had misschien nog sneller kunnen winnen. Ik geef een wezenlijk stukje van de partij. Stand na de 20ste zet van zwart (B. Wijchgel):

21. D d3 - P x h3 (waarom niet gewoon D x f2+, waarna 22. K h1 - P x h3 en nu mag wit de loper op d4 niet nemen, want dan volgt D f3 mat!) 22. Ta b1 - P x f4+ 23. g x f4 - D x a2 24. P x d4 - c x d4 25. D d4 - D e2 26. K g3 - e5 enz.

VKVC 2 - CAISSA 5 (20.3.1990) 2½ - 7½

1. Joop Reiber	1-0	6. Leo Oomens	½-½
2. Bert Wijchgel	1-0	7. A. Neidig	½-½
3. Piet Jonkman	1-0	8. Michel	½-½
4. Bart de Wilde	1-0	9. Allard Troost	1-0
5. Har.Cornelissen	1-0	10. Jan Bade	0-1

24-4-1990

Caissa V - PCB II

De beslissingswedstrijd tegen PCB is helaas niet geworden wat we ervan verwacht hadden. PCB, dat genoeg had aan een gelijkspel, deed meer dan nodig was om het kampioenschap te behalen: het toonde aan dat onze pretenties grotendeels op lucht waren gebaseerd en speelde eenvoudig een klasse beter. Proficiat PCB!

CAISSA 5 - PCB 2 (24.4.1990) 2 - 8

1. J. Reiber	0-1	N. Ruiter	6. H. Cornelissen	0-1	M. Klasen
2. B. Wijchgel	0-1	J. Croomsigt	7. W. Cornelissen	½-½	H. Waardenburg
3. P. Jonkman	1-0	A. Schoonhoven	8. A. Neidig	½-½	P. Oomens
4. P. Zonjee	0-1	B. Meester	9. A. Troost	0-1	J. Hijenk
5. H. Cornelissen	0-1	C. Jongejeugd	10. L. Oomens	0-1	C. v Vuren

HET ZESDE

4e klasse C

René van Batenburg

Met de trouwe invallers Aué en Rijke, die de teamleider behoorlijk in zijn rats lieten zitten door hun late verschijning, een verdiende overwinning van Caissa-6 op de 'KLM'ers', waardoor ons team een riant uitzicht behield op het kampioenschap. Toen nog wel!

PEGASUS 3 - CAISSA 6 (23.1.1990) 3 - 5

1. R. v/d Kaay	0-1	F. Michel	5. D. Hageman	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	R. Aué
2. J. Osinga	0-1	M. de Heer	6. M. den Drijver	0-1	L. Verstraeten
3. T. Nicolai	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	G. Dekker	7. L. Miedema	1-0	R. v. Batenburg
4. C. Koorstra	1-0	P. Rijke	8. W. Willemsen	0-1	R. Hoedt

De thuiswedstrijd tegen de mensen uit Amsterdam Noord leverde ons wat meer problemen op dan we hadden verwacht, desondanks konden we een krappe overwinning boeken en het kampioenschap leek nabij.....

CAISSA 6 - VKVC 3 (27.2.1990) $4\frac{1}{2} - 3\frac{1}{2}$

1. F. Michel	1-0	H. van Waas	5. L. Verstraeten	0-1	H. Puppe
2. H. de Heer	1-0	G. Finsy	6. G. Dekker	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	R. Herbold
3. W. Suyderhoud	0-1	H. v. Berkel	7. E. de Beurs	1-0	P. v/d Elsen
4. R. v. Batenburg	0-1	J. Beylsmit	8. R. Hoedt	1-0	M. Bouwman

Het drama in zicht! De sleutelwedstrijd tegen TOZ 2, mededinger naar het kampioenschap werd ondanks alle goede verwachtingen in door Caissa 6 door zenuwen overmand, met maar liefst 6,5-1,5 verloren. Weg kampioenschap! Alleen nog in theorie hielden we een piepklein kansje over, maar daar rekende niemand meer serieus op. Vermeldenswaard is eigenlijk alleen maar de konstante vorm van nieuweling Hoedt die weer knap won.

TOZ 2 - CAISSA 6 (27.3.1990) $6\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}$

1. F. van Raam	1-0	F. Michel	5. H. Ubbink	1-0	L. Verstraeten
2. C. v/d Nes	1-0	P. Rijke	6. Bakker	1-0	De Beurs
3. P. v/d Weide	1-0	H. de Heer	7. Mw. Borowski	0-1	R. Hoedt
4. M. Peeters	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	R. Aué	8. J. Hoepermans	1-0	R. v. Batenburg

Spanning weg, regelmatige overwinning van Caissa 6.

Kampioenschap verspeeld. Volgend jaar beter. Leuk team. Excuses voor de summiere berichtgeving. Een en ander veroorzaakt door een heuse computer-crash waardoor veel info, opgeslagen op floppy, verloren is gegaan. Prettige vakantie gewenst door uw teamleider,

CAISSA 6 - ODI 2 (8.5.1990) 6 - 2

1. R. Hoedt	1-0	F. Verbeek	5. C. de Jong	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	A. Burghout
2. G. Dekker	1-0	M. v/d Kruyf	6. H. Wouters	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	R. Neering
3. H. de Heer	1-0	B. v. Eekhout	7. H. Verdonk	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	J. Bakker
4. J. Könst	1-0	K. Tan	8. F. v. Gunst	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	M. Bos

HET ZEVENDE 4e klasse B

Henry Verdonk

De thuiswedstrijd tegen Abcoude-3, de voorlaatste van de externe competitie, zou bepalend zijn voor de plaats die het 7^e binnen de poule zou gaan innemen. Werden we een sub-topper of een van de lager eindigende teams?

Hoewel we niet te klagen hebben over trouwe teamspelers moesten we nu 2 invallers zoeken voor Herman Wouters en Fred Goudzwaard. Fred heeft het schaken in ieder geval voorlopig ingeruild voor een andere bezigheid op de dinsdagavond zodat we nu ook op zoek moeten naar een nieuwe vaste speler voor het team. Gelukkig speelden we deze avond 'thuis', zodat het vinden van invallers niet echt onoverkomelijke problemen opleverde. Winkels en Aué vielen in. Lange tijd viel er weinig te zeggen over wie er duidelijk gewonnen of verloren stond; de krachten waren in evenwicht. Uiteindelijk sloeg de balans overtuigend om in ons voordeel. Ligtenstein en van Zoelen wonnen hun partij na resp. 33 en 29 zetten; vlot en degelijk. Verdonk zag na stukwinst zijn tegenstander gedesillusioneerd opgeven hoewel alles nog niet verloren hoefde te zijn. Winkels en Könst hadden wat meer tijd en zetten nodig maar ook zij brachten 2 punten binnen.

Van Gunst kwam remise overeen en Hans de Jong moest helaas het eerste verliespunt komen melden, maar op de einduitslag had dat al geen invloed meer.

Aué won uiteindelijk verrassend, zodat de $6\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}$ einduitslag in het voordeel van het 7e was en we met nog één wedstrijd voor de boeg goede uitzichten behielden op een plaats bij de eerste 3 van de poule.

CAISSA 7 - ABCOUDE 3 (13.3.1990) $6\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}$

1. J. Könst	1-0	G. Determan	5. F. v Gunst	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	Hoekstra
2. M. Lichtenstein	1-0	G. Fluitsma	6. M. v Zoelen	1-0	J. Riemersma
3. H. de Jong	0-1	W. v Teunenbroek	7. H. Verdonk	1-0	Hofbauer
4. R. Winkels	1-0	J. Westveen	8. M. Aué	1-0	H. de Graaf

Chaturanga 2 - Caïssa 7 : 2-6

Herman Wouters

Op een van alles en iedereen verlaten metrostation in the middle of Bijlmer stonden wij, een balorig groepje uitgelaten mannen, die avond te wachten op de laatste trein naar Amsterdam. De victorie kraaide nogal luid want we hadden immers overtuigend van Chaturanga gewonnen en dat diende passend gevierd te worden. Winnen is ècht leuk, vonden we allemaal.

Het 7e lijkt een behoorlijk hecht team te worden met niet eens zulke malle resultaten, als ik het wel heb kunnen we zelfs tweede worden, dus dat ruikt naar meer het volgend seizoen.

Ondanks, of wellicht juist dankzij dat de koffieaanvoer in het speellokaal enigszins haperde en er een rookverbod tot 22 uur gold was ik vrij snel klaar met mijn tegenstander die in een potdichte stelling plotseling een pionnetje doorschoof en zo een mat in twee toeliet. Gauw doen dus en ik kon in de keuken een pilsje gaan halen. Henri Verdonk zette vlak daarna zijn tegenstander vast en vervolgens mat dus hij ook naar de keuken. Ondertussen verklaarde dhr. v.d. Klaauw, onze onvolprezen invaller, een tamelijk onbegrijpelijke partij tot remise. De anderen deden het wat rustiger aan, zodat we te maken kregen met tijdnoodd fases (Fred van Gunst, die zelfs in tijdnood zelfverzekerd en hardop te kennen gaf dat hij glad gewonnen stond, wat ook zo was) en allerhande zenuwslappende eindspelen waar vooral John Könst ons nogal 'ns op pleegt te trakteren; het hele team moet dan met schrik en beven toezien hoe hij met halsbrekende toeren het 'm toch weer lapt; niets aan de hand; weer een punt.

Onze nieuwe aanwinst Cees de Jong kan er ook wat van; hij behandelde met wit het Hollands ongebruikelijk doch inventief, kreeg drie pionnen voor een stuk waarna middels een aantal schaakjes de partij weer geheel in evenwicht kwam en Cees in tijdnood, terwijl hij toch ook even in die keuken moest zijn. Op de 41^e zet werd remise overeengekomen. Hetzelfde deden Hans de Jong en Mark Ligtenstein zodat we, ongeslagen, een nog lange en vrolijke terugreis konden aanvangen.

CHATURANGA 2 - CAISSA 7 (6.4.1990) 2 - 6

1. G. Blees	0-1	J. Könst	5. R. Wierda	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	M. Ligtenstein
2. W. Dames	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	H. de Jong	6. G. Grimmer	0-1	H. Verdonk
3. J. Wierstra	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	C. de Jong	7. F. Meijer	0-1	F. v. Gunst
4. M. Bakkers	0-1	H. Wouters	8. C. Lam	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	J. v/d KLauw

HET ACHTSTE

5e klasse A

20 maart 1990: Caïssa 8 - Chesspot 3

Radboud Winkels

Voor het eerst dit seizoen was onze captain Frans van Oranje afwezig en hij had gevraagd of ik hem wilde vervangen. Dit is mijn tweede seizoen bij Caïssa, en het eerste vast in het 8e, maar het leek me wel leuk. Het gaat dit jaar aanmerkelijk beter dan vorig jaar (toen ergens onderin geëindigd,

nu stevig in de hoge middenmoot), en zoveel houdt zo'n eenmalig teamleidersschap nu ook weer niet in. Wel kreeg ik nog een opdracht mee: Winnen met 8-0! We staan gelijk met TOZ 3 in de 5e klasse A, maar zij hebben meer bordpunten, dus we konden er wel wat gebruiken.

We moeten het de 20e met nog al wat invallers doen. De vaste krachten Aué, Swirc, van der Klauw en ondergetekende zijn present, maar daarnaast spelen de Beurs (1 keer eerder voor het 8e uitgekomen dit seizoen), Soto en de Jong. Op het laatste moment valt van Daalen nog in. "Zet die maar op het eerste bord" wordt me beneden meegedeeld. OK, Aué op 2, ikzelf op 3, dan Soto, de Beurs, Swirc, de Jong en van der Klauw. Het spel kan beginnen.

Na een half uurtje of zo werp ik een blik op de diverse borden. Nergens al echt duidelijk verloren of gewonnen stellingen. Aué heeft een pionnetje of 2 meer, maar gaat het gelijk op, zo oppervlakkig gezien. Dan blijkt Swirc opeens remise te hebben gegeven, zonder mij iets te zeggen (foei!), in een stelling die volgens hem en zijn tegenstandster "vast" zat, maar waar volgens mij nog van alles had kunnen gebeuren. Vervolgens wint de Beurs op bord 5 een eindspel met een kwaliteit meer. Ook Aué geeft zijn voordeel niet meer uit handen, en winnen de Jong en van der Klauw ook. Van Daalen heeft het moeilijk tegen zijn tegenstandster. Volgens zijn eigen zeggen had ze moeten winnen, maar door wat onnauwkeurigheden wordt het toch nog remise. Op het 3e bord sta ik zelf al gauw een koningsaanval toe die volgens mij niet kon (had aardig wat tijd geïnvesteerd om dat door te rekenen), en die mij inderdaad na een spannende strijd een kwaliteit opleverde. Toen ik na ruim 1¹/₂ uur spelen mijn 40 zetten had gedaan, stond ik duidelijk gewonnen, maar mijn tegenstandster speelde nog door tot ik haar ongeïnspireerd op de 68e zet mat zette (28 zetten in 10 minuten of zo). Paul Soto tenslotte brak af op de 41e zet in een stand die volgens hem mogelijkheden bood. Analyse toonde dat hij de goede zet had afgegeven en ook zou moeten winnen, zodat hij een telefonisch remise-aanbod afsloeg. Toch presteerde hij het om de partij te verliezen! Op de 46e zet deed hij een zet uit een andere variant... te veel geanalyseerd en niet meer gespeeld. 6-2 voor ons en de opdracht van Frans niet volbracht. Straks alleen nog tegen TOZ, dus we hebben onze promotie in eigen hand.

PS: TOZ blijkt gelijk te hebben gespeeld tegen Pion 5, zodat we nu bovenaan staan en aan een gelijk spel tegen TOZ genoeg hebben om kampioen te worden.

CAISSA 8 - CHESSPOT 3 (20.3.1990) 6 - 2

1. M. van Daalen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ Mw. H. Buyse	5. De Beurs	1-0 Mw E. Magnus
2. R. Aué	1-0 Mw E. Vlasman	6. P. Swirc	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ Mw D Pecher
3. R. Winkels	1-0 Mw S.v. Ierland	7. V/d Klauw	1-0 Mw Y. Moolenburgh
4. P. Soto	0-1 Mw K. Lakeman	8. C. de Jong	1-0 Mw S. Verweij

Het Omvallen van CAÏSSA 8
TOZ 3 - C8: 5-3
24/4/1990

Frans Oranje

Je bent sterker, je schaakt beter, je staat op winst, maar je blundert en je verliest. Dat kan voorkomen, dat gebeurt. Het overkwam C8 aan vijf borden in de laatste wedstrijd tegen TOZ 3. De wedstrijd waarin C8 kampioen moest worden.

Het plan was goed: Aldo van de Woestijne en Bastiaan van Wingerden eenmalig voor C8 aangetrokken, Aldo en Bastiaan hadden nog geen Bond gespeeld.

We besloten Johannes van der Klauw een avond vrijaf te geven.

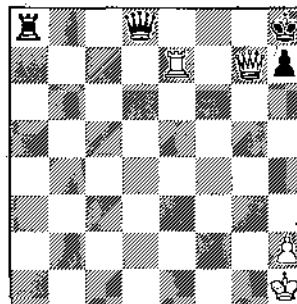
Maar dan belt Paul Swirc op: hij kan niet komen. We gaan met auto's van Radboud Winkels, Edwin de Beurs en Maurice Aué naar Tuindorp Oostzaan. Ik laat een boodschap achter voor Johannes, dat zijn vrije avond niet doorgaat en of hij ons wil versterken. Hij zal ons per taxi nareizen.

Ik besluit, omdat ik mij niet erg kan concentreren, aan een laag bord te gaan zitten, bord 7. Johannes aan bord 8. Aldo zit aan bord 1 en Bastiaan bord 2. Radboud schat ik hoog in aan bord 3 en Maurice en Peter aan de borden 4 en 5. Bord 6 is voor Edwin.

Johannes aan bord 8 komt later, maar begint, als altijd, met groot enthousiasme aan het karwei.

Het gaat allemaal op rolletjes in het begin. Alles volgens de plannen. Ja, ach.... wat is er mis gegaan? In totaal worden 2 torens en 1 Dame cadeau gedaan, en was het nog maar aan één bord, maar nee, drie partijen worden weggeblunderd: Bastiaan, Radboud en Peter. Het is om te huilen. Aldo komt niet verder dan remise, Johannes verliest ook, en Maurice is de laatste met een schamele remise, maar dan maakt het ook niet meer uit. Edwin wint en ik sla de koning van mijn tegenstander. Zie hieronder.

Aldo v.d. Woestijne	½
Bastiaan v. Wingerden	0
Radboud Winkels	0
Peter Rijke	0
Maurice Aué	½
Edwin de Beurs	1
Frans Oranje	1
Joh. v.d. Klauw	0

F.G. Oranje - P. Hofman (TOZ)

Molenwijk A'dam-N 1990

1.e2-e4 e7-e5 2.Lf1-c4 Pg8-f6 3.d2-d4 e5xd4 4.Pg1-f3 Lf8-b4
5.Lc1-d2 Lb4xd2 6.Pb1xd2 0-0 7.0-0 Pb8-c6 8.e4-e5 Pf6-e8
9.Tf1-e1 a7-a6 10.a2-a4 Pc6-a5 11.Lc4-a2 c7-c5 12.Pd2-e4
Dd8-b6 13.Dd1-d2 Pa5-c6 14.Pe4-d6 Pe8xd6 15.e5xd6 Pc6-b4
16.La2xf7 Tf8xf7 17.Te1-e8 Tf7-f8 18.Te8xf8 Kg8xf8
19.Dd2-f4 Kf8-g8 20.Ta1-e1 Db6-d8 21.Te1-e7 Pb4-d5
22.Df4-f7 Kg8-h8 23.Df7xg7++ DIAGRAM

Hier zat zwart lang na te denken en speelde.....

23.....Dd8-g8?? Waarop ik niet veel beter wist te doen
dan 24.Dg7xh8!

1-0

Enquête over rookverbod

Op de extra ledenvergadering begin dit jaar is besloten een enquête te houden over de wenselijkheid van een (gedeeltelijk) rookverbod. De uitkomst van de enquête is als volgt:

De enquête is ingevuld door **69 leden**.

1. De eerste vraag luidde of u zelf rookte.

Rokers	41
Niet-rokers	28

2. Heeft u wel of niet last van de rook?

Last	35
Geen last	34

Niet alle niet-rokers hebben last (5) en sommige rokers (12) hebben wel last van de rook.

3. Bent u voor of tegen een gedeeltelijk rookverbod?

Voor een gedeeltelijk verbod	40
Tegen	21
Uitsluitend voor een totaal verbod	6
Niet ingevuld of onduidelijk	2

4. In vraag 4 ging het om de vorm van een eventueel rookverbod.

Tot 21.00	1
Tot 21.30	1
Tot 22.00	22
Tot 22.30	15
Algeheel verbod	6
Geen verbod	11
Half uur wel half uur niet	7
Kwartier wel, kwartier niet	1
Maak een apart rookzaaltje	1
Niet ingevuld/onduidelijk	4

5. Bent u bereid bij te dragen in de kosten van een luchtzuiveringsinstallatie?

De antwoorden liepen te veel uiteen om daarvan een gedetailleerd overzicht te geven. Een grote groep (24) wilde wel enige bijdrage geven; een andere groep (20) stelde zich op het standpunt dat 'de vervuiler betaalt'; de overigen vulden deze vraag niet in of verklaarden niet bereid te zijn tot een bijdrage.

Op grond van deze enquête zal op de komende algemene ledenvergadering in september door het bestuur worden voorgesteld over te gaan tot instelling van een rookverbod tot 22.00, zowel in de boven- als benedenzaal. Het rookverbod is niet van kracht in het kleine zaaltje.

R. van het Kaar

Op het laatste z.g. Avro-Philipstoernooi om het schaakkampioenschap van Nederland, scoorde de Amstelveenspeler Manuel Bosboom (2360) voor het eerst boven de 50%.

Met een eindsprint van 3 uit 3 -waaronder een smetteloze overwinning op lijstaanvoerder John van der Wiel, die daarmee de titel verspeelde- begon hij net in vorm te komen toen het toernooi ten einde liep. Hij belandde met 6 uit 11, samen met Van der Sterren en - Wiel op de vijfde plaats.

In een televisieinterview van Böhm met Riny Kuyf bij de aanvang van het toernooi, karakteriseerde Kuyf het schaak van Bosboom als volgt: 'Hij is natuurlijk vooral een vluggeraar die in een serieus toernooi dezelfde zetten doet als bij snelschaak, maar dan wat trager.' Het toernooi lijkt zowel het eerste als het laatste deel van Kuyfs bewering te logenstraffen.

Voor 6 uit 11 moet je toch wel wat betere zetten doen dan in een vlugger, anderzijds werden de laatste twintig zetten voor de tijdcontrole, door Bosboom allerm minst traag, want steeds in tijdnood uitgevoerd.

Op het rapidtoernooi van Memo op 6 mei jl., hoorde ik van Johan van Mil (2394), op de foto 2e van links - die vanwege de gesloten banken op zondag, even uit Eindhoven was langs gekomen om de toernooiwinst ad f 250,- op te halen, het volgende curieuze verhaal, dat weer een ander facet van Bosboom schildert.

Op 17 maart jl. werd door De Baronie in Breda, in samenwerking met een viertal grote sponsors, het 40e open snelschaaktoernooi van Nederland gehouden. In 1988 en '89 was Bosboom tweede geworden, en dit jaar wilde hij wel eens eerste worden. Er waren 72 deelnemers gespreid over 6 groepen van 12 spelers, in eerste instantie mikkend op de twee hoogste plaatsen die recht gaven op indeling in één van de twee finalepoules van zes spelers.

Echter Bosboom was te laat, hij arriveerde tijdens de tweede ronde.

Dus weg toernooi, volgende keer beter? Helemaal niet. Hij wist een deelnemer met $\frac{1}{2}$ uit 2 te bewegen om voor f 100,- zijn plaats af te staan.

Wat deze twee precies gedaan hebben om toestemming van de wedstrijdleiding te verkrijgen zal wel duister blijven, maar te denken valt aan acute influenza gevolgd door deus ex machina Manuelus, grootmoedig offerend de opengevallen plaats in te nemen.

Toch nog een probleempje: Manuel had even geen geld bij zich - dus werd overeengekomen dat betaling zou volgen na afloop van het toernooi, uit de prijs die ongetwijfeld zou worden gewonnen.

Vervolgens werd Bosboom nog tweede in zijn groep - met zelfs meer dan een $\frac{1}{2}$ punt voorsprong zodat ook een eventuele claim van nr drie op de tweede plaats verviel - en plaatste zich daarmee voor één van de twee finalepoules.

Bosboom won daarop zijn poule en moest in de finalepartij uitkomen tegen de andere poulewinnaar, de vijfvoudige open kampioen, de Westduitser Karl Heinz Podzielnny. Deze partij werd echter door Bosboom verloren, waarmee hij voor de derde maal in successie beslag legde op de tweede plaats, opleverend achttien maal het geïnvesteerde bedrag, zodat met betrokkene tot wederzijds genoegen kon worden afgewikkeld.

Blijft de vraag: wie was nu eigenlijk die zeer submodale (m)eier-voor-zijn-geldkiezer? Inlichtingen die kunnen leiden tot onthulling van 'smans identiteit worden dezerzijds gaarne ingewacht.

Rondeverslag 21

Kaar v.h.	- Nielen	: 1 - 0
Royakkers	- Wildschut	: ½ - ½
Sterrenburg	- Oosten v.	: 1 - 0
Nusink A.	- Roes	: 1 - 0
Ecluse de 1'	- Osterwald	: ½ - ½
Deken P.	- Cornelissen W.	: 1 - 0
Dirks (d)	- Köhler	: 0 - 1
Steeemers	- Smit J.	: 1 - 0
Lith	- Paulis	: 1 - 0
Reiber	- Rappard v.	: 0 - 1
Mug	- Steden v.	: 1 - 0
Ruhe	- Hulst v.	: 0 - 1
Zonjee	- Ruhe	: 0 - 1
Jonkman	- Casparis de	: ½ - ½
Schaper	- Vos de	: 1 - 0
Ammers v.	- Woestijne v.d.	: ½ - ½
Kuyper	- Barendregt	: 1 - 0
Hofman H.	- Bach	: ½ - ½
Leuw E.	- Petersma	: 1 - 0
Knop	- Kikkert	: 0 - 1
Rijke	- Bland	: 1 - 0
Neidig	- Winkels	: ½ - ½
Cornelissen H.	- Oomens	: 1 - 0
Jong de H.	- Potters	: 0 - 1
Troost	- Gebhard	: 1 - 0
Michel	- Wouters	: ½ - ½
Wilde de	- Suyderhoud v.	: 1 - 0
Starreveld	- Ligtenstein	: ½ - ½
Beurs de	- Deken A.	: 0 - 1
Könst	- Gunst v.	: 1 - 0
Verdonk	- Aué	: 0 - 1
Zoelen v.	- Leijen (d)	: 0 - 1
Klauw v.d.	- Batenburg v.	: 0 - 1
Hulst v.	- Wingerden v.	: 0 - 1
Steenis v.	- Hofman P.	: ½ - ½

Rondeverslag 24

Sterrenburg	- Köhler	: ½ - ½
Bach	- Gould	: ½ - ½
Deken P.	- Heer de	: ½ - ½
Hofman P.	- Steemers	: ½ - ½
Oosten v.	- Lith	: 0 - 1
Osterwald	- Royakkers	: 0 - 1
Ruhe	- Smit J.	: 0 - 1
Hoogenboom	- Roes	: 1 - 0
Hofman H.	- Osterwald	: 0 - 1
Leuw E.	- Wijchgel	: ½ - ½
Casparis de	- Paulis	: 0 - 1
Rijke	- Barendregt	: 0 - 1
Neidig	- Mug	: 1 - 0
Cornelissen H.	- Dekker	: 0 - 1
Troost	- Zonjee	: 0 - 1
Vlug	- Oomens	: 1 - 0
Michel	- Batenburg v.	: ½ - ½
Potters	- Uiterwijk	: 0 - 1
Wilde de	- Cornelissen W.	: 1 - 0
Starreveld	- Bland	: 1 - 0
Kahn	- Schaper	: 1 - 0
Swirc	- Klauw v.d.	: 1 - 0
Kikkert	- Jonkman	: ½ - ½
Woestijne v.d.	- Reiber	: ½ - ½
Jong C.de	- Steden v.	: 1 - 0
Suyderhoud v.	- Kuyper	: 0 - 1

Rondeverslag 25

Kaar v.h.	- Ecluse de 1'	: 1 - 0
Sterrenburg	- Royakkers	: ½ - ½
Nusink A.	- Steemers	: 0 - 1
Nusink M.	- Wildschut	: 1 - 0
Deken P.	- Bach	: ½ - ½
Köhler	- Lith	: 1 - 0
Smit J.	- Vos de	: 0 - 1
Roes	- Könst	: 1 - 0
Rappard v.	- Kikkert	: 0 - 1
Osterwald	- Smit D.	: 0 - 1
Ruhe	- Heer de	: 0 - 1
Petersma	- Gould	: 1 - 0
Schaper	- Hofman H.	: 1 - 0
Hulst v.	- Zonjee	: 0 - 1
Kuyper	- Wingerden v.	: 0 - 1
Leuw E.	- Ammers v.	: 0 - 1
Jong de H.	- Klijnkramer	: 1 - 0
Steden v.	- Wouters	: 1 - 0
Paulis	- Oosten v.	: 1 - 0
Deken A.	- Starreveld	: 0 - 1
Kahn	- Hofman P.	: 1 - 0
Barendregt	- Vlug	: 0 - 1
Dekker	- Zoelen v.	: 1 - 0
Woestijne v.d.	- Casparis de	: 1 - 0
Suyderhoud v.	- Mug	: 1 - 0

Rondeverslag 22

Sterrenburg	- Rappard v.	: ½ - ½
Ecluse de 1'	- Köhler	: ½ - ½
Wildschut	- Kaar v.h.	: ½ - ½
Deken P.	- Troost	: 1 - 0
Leijen (d)	- Wingerden v.	: 1 - 0
Dirks (d)	- Lith	: 0 - 1
Osterwald	- Casparis de	: 1 - 0
Ammers v.	- Reiber	: 0 - 1
Kuyper	- Aué	: 0 - 1
Rijke	- Leuw E.	: 0 - 1
Oomens	- Wouters	: 1 - 0
Gould	- Ruhe	: ½ - ½
Paulis	- Sanderse	: 1 - 0
Wilde de	- Petersma	: 0 - 1
Deken A.	- Jong de H.	: 0 - 1
Könst	- Zonjee	: 0 - 1
Barendregt	- Potters	: 0 - 1
Klijnkramer	- Klauw v.d.	: 1 - 0
Soto	- Gunst v.	: 1 - 0
Verdonk	- Cornelissen H.	: 0 - 1
Zoelen v.	- Winkels	: 0 - 1
Vos de	- Nusink A.	: 0 - 1
Woestijne v.d.	- Steemers	: ½ - ½
Jong C.de	- Starreveld	: 1 - 0

Rondeverslag 23

Royakkers	- Köhler	: 0 - 1
Nusink A.	- Leuw M.	: 0 - 1
Ecluse de-1'	- Wildschut	: ½ - ½
Steeemers	- Hofman H.	: 1 - 0
Lith	- Niewenhuis	: ½ - ½
Reiber	- Sterrenburg	: 0 - 1
Mug	- Könst	: 1 - 0
Oosten v.	- Rappard v.	: 1 - 0
Zonjee	- Heer de	: 0 - 1
Wijchgel	- Deken P.	: ½ - ½
Jonkman	- Hofman P.	: 0 - 1
Schaper	- Roes	: 1 - 0
Hulst v.	- Vos de	: ½ - ½
Hoogenboom	- Woestijne v.d.	: 0 - 1
Kuyper	- Cornelissen H.	: 1 - 0
Aué	- Neidig	: ½ - ½
Leuw E.	- Bach	: 1 - 0
Cornelissen W.	- Ruhe	: 0 - 1
Casparis de	- Kikkert	: 1 - 0
Jong de H.	- Vlug	: ½ - ½
Troost	- Uiterwijk	: 1 - 0
Steden v.	- Verdonk	: ½ - ½
Daalen v. (d)	- Dekker	: 0 - 1
Paulis	- Leijen (d)	: ½ - ½
Beurs de	- Soto	: 1 - 0
Kahn	- Steenis v.	: 0 - 1
Klijnkramer	- Deken A.	: ½ - ½
Wouters	- Jong C.de	: ½ - ½
Klauw v.d.	- Starreveld	: 0 - 1
Suyderhoud v.	- Gould	: 0 - 1
Rijke	- Barendregt	: 1 - 0
	- Oomens	: 1 - 0

Rondeverslag 26

Sterrenburg	- Kaar v.h.	: 0 - 1
Nusink M.	- Steenis v.	: ½ - ½
Wildschut	- Kahn	: 0 - 1
Bach	- Hoogenboom	: 1 - 0
Köhler	- Nielen	: 1 - 0
Lith	- Royakkers	: 0 - 1
Roes	- Cornelissen W.	: 1 - 0
Mug	- Hulst v.	: 1 - 0
Hofman P.	- Nusink A.	: 1 - 0
Oosten v.	- Woestijne v.d.	: 1 - 0
Petersma	- Schaper	: 1 - 0
Bade	- Klijnkramer	: 1 - 0
Vlug	- Cornelissen H.	: 1 - 0
Oomens	- Steden v.	: 1 - 0
Gould	- Smit J.	: 0 - 1
Wilde de	- Zonjee	: 0 - 1
Könst	- Suyderhoud v.	: ½ - ½
Wouters	- Klauw v.d.	: 1 - 0
Verdonk	- Potters	: 0 - 1
Bland	- Waterdrinker	: 0 - 1
Sanderse	- Rappard v.	: 0 - 1
Kikkert	- Ecluse de 1'	: 0 - 1
Gunst v.	- Deken A.	: ½ - ½
Vos de	- Reiber	: 1 - 0
Jong C.de	- Oranje	: 1 - 0
Wingerden v.	- Neidig	: 1 - 0

Rondeverslag 27

Ecluse de l'	- Sterrenburg	: 0 - 1
Bach	- Reiber	: 0 - 1
Köhler	- Nusink M.	: 1 - 0
Lith	- Kahn	: 0 - 1
Roes	- Heer de	: 1 - 0
Rappard v.	- Steemers	: ½ - ½
Ruhe	- Wingerden v.	: 0 - 1
Zonjer	- Casparis de	: 0 - 1
Wijchgel	- Ammers v.	: 1 - 0
Jonkman	- Wildschut	: ½ - ½
Hoogenboom	- Smit J.	: 0 - 1
Oranje	- Potters	: 0 - 1
Cornelissen W.	- Hulst v.	: 1 - 0
Verlinde	- Bland	: 1 - 0
Jong de H.	- Jong C.de	: ½ - ½
Troost	- Nusink A.	: 0 - 1
Vlug	- Mug	: 1 - 0
Steden v.	- Bade	: ½ - ½
Omens	- Swirc	: ½ - ½
Gould	- Wilde de	: 0 - 1
Paulis	- Kaar v.h.	: 0 - 1
Starreveld	- Verdonk	: 1 - 0
Beurs de	- Klijnkramer	: 1 - 0
Deken A.	- Klauw v.d.	: 1 - 0
Köns	- Deken P.	: 0 - 1
Barendregt	- Kuiper	: 0 - 1
Ligtenstein	- Wouters	: 0 - 1
Winkels	- Leuw E.	: ½ - ½
Kikkert	- Vos de	: 0 - 1
Woestijne v.d.	- Hofman P.	: 1 - 0
Suyderhoud v.	- Neidig	: 0 - 1
Steenis v.	- Oosten v.	: 1 - 0

Rondeverslag 28

Kaar v.h.	- Niewenhuis	: 1 - 0
Nusink A.	- Bach	: 0 - 1
Nusink M.	- Rappard v.	: 0 - 1
Wildschut	- Hofman P.	: ½ - ½
Köhler	- Steenis v.	: 1 - 0
Steeners	- Ecluse de l'	: 0 - 1
Reiber	- Paulis	: ½ - ½
Uiterwijk	- Neidig	: ½ - ½
Osterwald	- Lith	: 0 - 1
Petersma	- Roes	: 0 - 1
Wijchgel	- Kikkert	: 0 - 1
Jonkman	- Oosten v.	: 0 - 1
Hulst v.	- Kuiper	: 1 - 0
Hoogenboom	- Wingerden v.	: 1 - 0
Hofman H.	- Troost	: 0 - 1
Leuw E.	- Rijke	: 1 - 0
Casparis de	- Ammers v.	: 1 - 0
Cornelissen H.	- Knop	: 0 - 1
Jong de H.	- Omens	: 0 - 1
Vlug	- Ruhe	: ½ - ½
Heer de	- Cornelissen W.	: 1 - 0
Potters	- Mug	: 1 - 0
Beurs de	- Steden v.	: ½ - ½
Kahn	- Sterrenburg	: ½ - ½
Barendregt	- Wouters	: 1 - 0
Winkels	- Schaper	: 1 - 0
Verdonk	- Deken A.	: 1 - 0
Swirc	- Michel	: ½ - ½
Klauw v.d.	- Verlinde	: 0 - 1
Vos de	- Dirks (d)	: 0 - 1
Hoedt	- Leijen (d)	: 1 - 0
Jong C.de	- Köns	: 1 - 0
Louiszoon	- Gunst v.	: 0 - 1
Smit J.	- Zonjee	: 1 - 0

Rondeverslag 29

Kaar v.h.	- Steenis v.	: ½ - ½
Royakkers	- Ecluse de l'	: ½ - ½
Nielen	- Oosten v.	: 1 - 0
Wildschut	- Osterwald	: 1 - 0
Bach	- Petersma	: ½ - ½
Leuw M.	- Kikkert	: 1 - 0
Smit J.	- Dirks (d)	: ½ - ½
Roes	- Vos de	: 1 - 0
Rappard v.	- Sterrenburg	: ½ - ½
Ruhe	- Hofman H.	: 0 - 1
Schaper	- Deken P.	: 1 - 0
Ammers v.	- Nusink A.	: 1 - 0
Kuiper	- Mug	: 1 - 0
Leuw E.	- Hoogenboom	: 1 - 0
Casparis de	- Lith	: 0 - 1
Knop	- Barendregt	: 1 - 0
Vlug	- Hoedt	: 0 - 1
Steden v.	- Suyderhoud v.	: 1 - 0
Heer de	- Hulst v.	: 0 - 1
Michel	- Louiszoon	: 0 - 1
Paulis	- Nusink M.	: ½ - ½
Kahn	- Köhler	: ½ - ½
Köns	- Grimminck	: ½ - ½
Jong C.de	- Gunst v.	: 1 - 0

Rondeverslag 30

Royakkers	- Niewenhuis	: ½ - ½
Sterrenburg	- Lith	: 1 - 0
Nusink A.	- Deken P.	: 1 - 0
Nielen	- Paulis	: ½ - ½
Nusink M.	- Steemers	: 1 - 0
Ecluse de l'	- Steenis v.	: 0 - 1
Reiber	- Osterwald	: 1 - 0
Zonjee	- Neidig	: 1 - 0
Petersma	- Leuw M.	: 1 - 0
Ammers v.	- Troost	: 0 - 1
Kuiper	- Ruhe	: ½ - ½
Aué	- Steden v.	: ½ - ½
Cornelissen W.	- Wingerden v.	: 0 - 1
Casparis de	- Vos de	: 0 - 1
Rijke	- Klauw v.d.	: ½ - ½
Potters	- Suyderhoud v.	: 0 - 1
Wilde de	- Hulst v.	: ½ - ½
Starreveld	- Bade	: 0 - 1
Deken A.	- Mollema	: 0 - 1
Kahn	- Kaar v.h.	: 0 - 1
Klijnkramer	- Cornelissen H.	: 0 - 1
Kikkert	- Woestijne v.d.	: ½ - ½

Het speeltempo

door Sjoerd de Vos

Elke dinsdagavond gebeurt het. Zo tegen half negen sta ik op om bij alle borden even te kijken. Sommige spelers denken wel eens dat ik dat doe omdat ik geïnteresseerd zou zijn in hun partij, maar dat is natuurlijk een dwaze gedachte. Ik houd me bezig met belangrijker zaken.

De laatste jaren wordt de interne competitie verspeeld met twee verschillende speeltempi: het oude (35 in anderhalf) en het nieuwe (40 in ééndriekwart). Hoewel ik het wonderlijk genoeg niet in het Guinness Book of Records heb kunnen vinden, is dat ongetwijfeld een record. Het is natuurlijk een rare situatie, maar ik ben er wel blij mee. Het geeft me de kans bij te houden met welk tempo het meest gespeeld wordt. Heb ik dinsdagavond ten minste wat te doen.

Het nieuwe tempo kent veel meer aanhang. Van de partijen uit de afgelopen competitie is ongeveer 65% verspeeld met dat tempo. Daarbij moet men zich nog realiseren dat het oude tempo voorrang heeft. Het percentage van de spelers dat het oude tempo aanhangt zal waarschijnlijk slechts in de buurt van 20 liggen.

Zelf heb ik het hele jaar het oude tempo gespeeld. Heb je tenminste het recht om je zin door te drijven als je met je tegenstander van mening verschilt. Een redelijke compensatie als het met het schaken zelf niet zo wil vlotten.

Dit is nota bene al de derde keer dit jaar dat ik een stukje voor het Caissa-nieuws heb ingeleverd. Ik lijk Hans Böhm wel. Als het schaken niet meer lukt, dan maar de journalistiek in. Maar nu is het afgelopen. Geen dom geschrijf meer. Alleen nog maar aandacht voor het schaken zelf. Mijn eerstvolgende stukje zal over mijn eigen kampioenschap gaan. Dat móet lukken. In noodgevallen kan ik altijd nog naar Putten verhuizen.

RATING

(Schaaknieuws mei 1990)

Wij hebben Kees Dekker, ratingcommissaris van de KNSB, bereid gevonden u geregeld op de hoogte te houden van ratingzaken.

Aanpassing van de rating

Kees Dekker

De rating van schakers wordt periodiek bijgesteld; spelers die beter scoren dan op grond van hun rating verwacht mocht worden, krijgen er punten bij, terwijl slecht op dreef zijnde spelers punten verliezen. De snelheid waarmee deze aanpassing geschiedt wordt bepaald door de zg. k-factor, die binnen een rating-systeem heel belangrijk is. Bij een te hoge waarde gaan spelers als een jojo op en neer, een te lage waarde maakt het opkomende spelers bijna onmogelijk vooruit te komen. Daarom worden bij de FIDE en de KNSB verschillende waarden van k gehanteerd. Voor topspelers (boven de 2400) is deze 10. Dit houdt in dat Timman na zijn 2,5-6,5 verlies tegen Karpov 10 x (3.87 - 2.5) = 13.7 ratingpunten heeft verloren

(3.87 is hierin de verwachte score van Timman in de match over 9 partijen). Voor zwakkere spelers is de k-factor groter. De FIDE hanteert k = 15 voor spelers onder de 2400, en k = 25 voor nieuwkomers (spelers die nog geen 30 partijen hebben gespeeld). Bij de KNSB geldt: k = 30 voor schakers onder de 2000, en tussen de 2000 en 2400 is hij afhankelijk van de rating (k = 11 bij 2380, 12 bij 2360, enz.) Door deze differentiatie kunnen spelers met een lage rating sneller stijgen. Dit blijkt ook uit onderstaand lijstje met de sterkste stijgers van 1989: F. van Netten 1977 (+299) H.J. de Boer 1996 (+276) R. Günther 1760 (+265) J. de Jager 2136 (+261) R. van Rooyen 1740 (+261) In de subtop was M. Martens (van 2226 naar 2351) de snelste stijger. Opval-

lend is overigens dat vele topspelers vaak een regelmatig progressie kenden, zoals bijv. J. Piket, die van 1714 in 1979 via +99, +144, +108, +125, +95, +106, +40, +74, -11 en +41 op 2535 in 1989 kwam.

Nieuwe KNSB rating

Begin april is een tussen-tijdse KNSB-rating berekend. Deze ratings worden vermeld op de ledenlijsten die de clubsecretarissen in april toegezonden krijgen. Er wordt echter geen nieuwe ratinglijst uitgebracht. De belangrijkste evenementen die verwerkt zijn, waren het Open kampioenschap van Volmac 1989, het Hoogovenstoernooi, het Groningenschaaktoernooi, en de eerste zes ronden van de KNSB competitie.

Prof. Van Hulst doceert

Drs. Hans Barendregt 80 jaar.

Op een schaakclub weten de leden van elkaars persoonlijke omstandigheden in de regel weinig af; en zo hoort het ook.

Men komt op de club om te schaken en niet om privé-gegevens uit te wisselen.

Maar er is geen regel zonder uitzondering.

En dat geldt ook voor Caissa. Vandaar dat ik thans uw aandacht vraag voor Hans Barendregt, die

al 53 jaar (!) lid is van onze vereniging en die eigenlijk nooit op dinsdagavond ontbreekt.

In de jaren twintig koos Hans, na de mulo-school, de opleiding voor onderwijzer. Maar in 1929 werd de wereld geschokt door de catastrophale beurskrach van Wallstreet, met als gevolg een gigantische werkloosheid, die zich in ons land speciaal in 't onderwijs voordeed.

Maar Hans Barendregt bleef stug doorstuderen, behaalde de ene akte na de andere, waaronder Nederlands MO, zodat hij eerst als leraar aan de mulo, daarna als docent aan de HBS zich een goede maatschappelijke positie verworven had, op latere leeftijd deed hij nog kandidaats- en doctoraalexamen Nederlands.

Reeds jong was hij op literair gebied creatief; de jaren door publiceerde hij gedichten, gebundeld in 'Voetsporen' en een roman 'De zeven penningen'.

In de wetenschappelijke wereld is hij een erkend expert wat betreft de dichter Gerrit Achterberg, aan wie hij enkele voortreffelijke essays wijdde.

Daarnaast was er plaats voor liefhebberijen: schaken, muziek, fotografie en natuurstudie.

In dit alles is hij trouw terzijde gestaan door Diny; ze zijn al 55 jaar getrouwd en kregen zes kinderen.

Dit is dus het leven van Hans Barendregt 'in a nutshell'.

Maar nu het schaken. Hij kon het indertijd uitstekend: hij was ook een keer clubkampioen (tweemaal zelfs, in 1958 en 1959, red.), maar door z'n maatschappelijke activiteiten bleven zijn schaakprestaties toch beperkt. Ik wil evenwel voor u demonstreren dat hij indertijd het schaken echt wel in zijn vingertoppen had.

Eerst een partij uit de externe competitie, gespeeld tegen Hemelraad (Maccabi-oud-Caissalid) in 1971, door Barendregt zelf van commentaar voorzien.

wit: Barendregt zwart: Hemelraad (Caro-Kann) 1971.

1. e4 c6
2. Pf3 d5
3. Pc3 dxe4
4. Pxe4 Lf5
5. Pg3 Lg6
6. h4 h6
7. Pe5 Lh7
8. Dh5 g6
9. Lc4! ...

(Bekend en leerzaam openingsvalletje, wit dreigt Lxf7 mat, red.)

9. ... e6
10. De2 ...

Dreigt Pxf7 en mat in twee zetten

10. ... De7

11. 0-0 Pd7
12. d4 Pxe5
13. Dxe5 Pf6

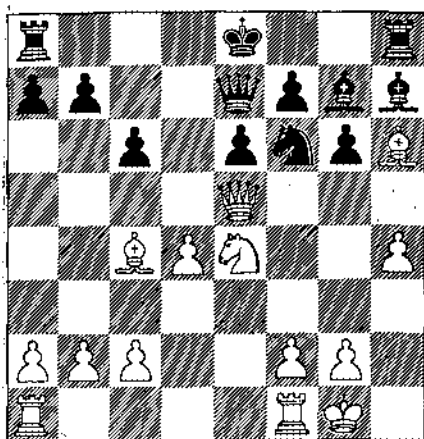
De twee laatste zetten zijn beiderzijds niet de beste; na 13. ... Df6 had wit moeten afdruipe.

14. Pe4 Lg7
15. Lxh6 ...

(zie DIAGRAM volgende pagina)

15. ... Ph5?

In de consternatie kiest zwart de verkeerde zet. Gevaarlijk voor wit zou zijn geweest 15. ... Pg4!, met dubbele aanval op de dame en een matdreiging (Dxh4).

(stand na 15. Lxh6 ..)

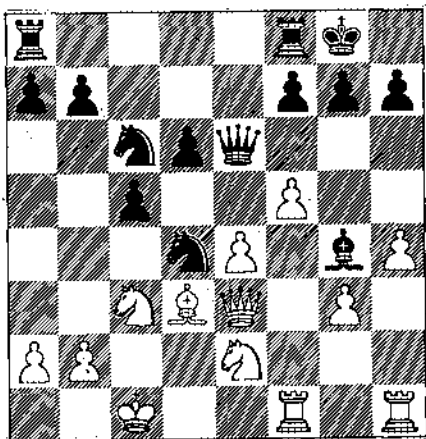
16.	Lxg7	Pxg7
17.	Dxg7	0-0-0
18.	Pg5	Thf8
19.	Lxe6	Kb8
20.	Pxh7	Th8
21.	Pg5	Txh4
22.	De5+	Ka8
23.	Lh3	Df8
24.	Pf3	Th5
25.	Df4	f6
26.	Tfe1	g5
27.	Dc7	Dh8
28.	Te7	...

En zwart gaf het op.

Deze partij is karakteristiek voor de door Barendregt gehanteerde stijl; daarmee heeft hij vele partijen gewonnen.... en verloren. Tenslotte nog een partij uit de interne competitie, gespeeld op 24 augustus 1965 (!). (Zijn tegenstander Van 't Riet was clubkampioen in 1962, red.)

wit: Barendregt zwart: Van 't Riet (schots gambiet)

1. e4 e5; 2. d4 exd4; 3. c3 Pc6; 4. cxd4 Lb4+; 5. Ld2 Dh4; 6. Ld3 Lxd2+; 7. Dxd2 Pxd4; 8. Pc3 Pe7; 9. g3 Df6; 10. De3 d6; 11. 0-0-0 0-0; 12. f4 c5; 13. Pge2 Pec6; 14. h4 Lg4; 15. Tdf1 De6; 16. f5! -DIAGRAM- 16. Pxf5 17. Dg5 Ph6; 18. Pf4 De7; 19. Pfd5 De5; 20. Pf6+ Kh8; 21. Pxd4 Dxg5; 22. hxg5 Pxg4; 23. Th4 Pge5; 24. Thf1 Pxd3; 25. Kd2 f6; 26. Txh7 Kg8; 27. g6 en zwart gaf het op.

Namens de hele club: Hans, nog vele jaren in een goede gezondheid.

Judit-tjes 11

Mensen met veel vrije fantasie, die in sprekende houten poppetjes als pinocchio en sprekende paarden als mister Ed geloven moeten zich niet over veel verbazen en zeker niet als ze van het schaakbord worden toegesproken.

Mensen die zich daartoe rekenen of mensen die daartoe zouden willen behoren raad ik aan meer aandacht te schenken aan de paardeklachten dan zoals gewoonlijk aan paardekrachten.

J. Starreveld

Paardeklacht

Ik manouvreerde met m'n stukken
maar m'n paard vertoonde nukken

Bij 't springen was ie tot z'n schand
uiteindelijk aan de rand beland

Toen ik 'm wanhopig vroeg
waarom hij zich zo misdroeg

Antwoordde hij hinnikend: "Ik ben boos"
straks stop je mij weer in de doos,

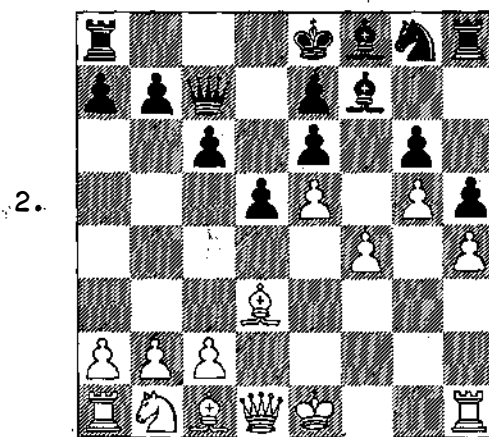
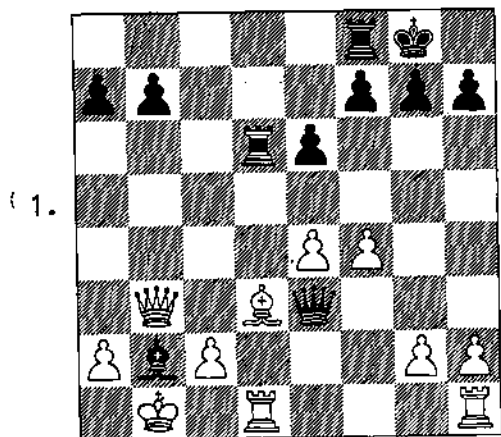
Jij laat me hier gewoon stikken
en ga je zelf lekker bikken

Je te goed doen aan het gerstenat
en ik krijg niks, ik ben het zat!

Bijna was het er niet van gekomen, de deelname van een Caissa-vluggerteam aan het jaarlijkse "Snelschakkkampioenschap van Nederland voor Verenigingsteams" in Beverwijk. Een ad hoc benoemde selectie, die op de vrijdagavond nog van samenstelling veranderde, kwam op zaterdag 19 mei voor dag en dauw op het C.S. bijeen om het resultaat van 1989, 16 uit 44, te overtreffen.

Deelname in de A-groep bleek alleen mogelijk omdat een ander team zich op vrijdag afmeldde; voor de wijze Piet Zwart was de keus uit een reservelijst niet moeilijk en als nr 12 van groep A2 begonnen onze jongens als outsiders aan hun klus. Het A-team, dat bestond uit Aran Köhler, Daan Smit, Rik Lith en Micha Leuw, worstelde als verwacht met startproblemen. Na nederlagen tegen Schaesberg (1.5-2.5) en Witte Paard Zaandam (0.5-3.5) bleek Rik als eerste wakker te zijn. Hij schakelde over op super en begon aan een serie van vijf uit vijf, om het juiste tempo aan te geven. Dit werd door de rest van het team eerst nog niet begrepen (1-3 tegen D.D.), maar tegen Bloemendaal bleek zelfs ik de nul te kunnen ontwijken (3.5-0.5). Na de pauze ging Amstelveen II (zojuist gepromoveerd naar de 1e klasse) met 3-1 voor de bijl, waarna we weer op aarde werden teruggeworpen door DOS/Nieuw West (1-3).

Met alleen Haren nog als "makkie" en verder met de drie koplopers nog voor de boeg was onze score (10.5 uit 24) niet florissant. Rik liet nog een keer zien hoe het moest door ervoor te zorgen, dat we tenminste niet verloren van Haren (2-2). Ditmaal vond hij begrip, zijn rol van haas werd overgenomen door Micha, terwijl ook aan de beide tob-borden het gejuich het geklaag verving. Van de latere groepswinnaar Volmac I werd nog met 1.5-2.5 verloren (voornamelijk omdat ik weigerde van Böhm te winnen), daarna bleven we overeind tegen S.M.B. en Philidor Leeuwarden, en sloegen tenslotte toe tegen Utrecht (3-1). 21 uit 44 en gedeeld zesde; handhaving dus ! Micha werd topscorer met 6.5 uit 11, waaronder een keurige keep-overwinning op Bruno Carlier. Verder (in omgekeerde bordvolgorde) Rik 6, Daan 5 en Aran 3.5. Voor Aran en mij kwam de pret tegen respectievelijk Knoppert (Utrecht) en Bartels (S.M.B.) :

Köhler-Knoppert.

1. e4 c5, 2. Pf3 Pc6, 3. Pc3 d6, (Kn : "Ken je deze variant niet ?")
4. d4 cxd4, 5. Pxd4 Pf6, (Aran dacht na, Kn. liep wat rond) 6. Lg5 e6, 7. Dd2 Le7, 8. 0-0-0 Ld7, 9. f4 Pxd4, 10. Dxd4 0-0, 11. Lxf6 Lxf6, 12. Dxd6 Lxc3, 13. Dxd7 Db6, 14. Db5 (14 bxc3? Tad8 0-1) De3+, 15. Kb1 Tad8, 16. Ld3 Td6, 17. Db3 Lxb2 (hier had wit nog 3 minuten en zwart nog 9. De loper mag niet genomen worden wegens ...Tb6. Zie diagram 1.)
18. e5! .En nu ging Aran wat rondlopen. Na 18...Tb6, 19. Lxh7+ Kxh7, 20. Dxe3 Ld4+, 21. Db3 had hij een kwaliteit verdiend...

Smit-Bartels

Deze gemene vlugger-variant wil ik de "kooi" noemen :

1. e4 c6, 2. d4 d5, 3. e5 Lf5, 4. g4 Lg6, 5. h4 h5, 6. e6 fxe6, 7. Ld3 Lf7 ?, 8. g5 g6, 9. Pf3 Pd7, 10. Pe5 Pxe5, 11. dxe5 Dc7, 12. f4 (diagram 2). De kooi zit dicht. Zwart heeft nu vier dode beesten in een hok. Alleen met Lf8-g7 en Pg8-f6 (als in de partij) krijgt hij nog iets naar buiten. Overigens duurde de partij nog 60 zetten.

21 mei 1990 togen er 28 Caissaleden naar het BOC in Buitenveldert, waar DOS/Nieuw-west is gehuisvest. Een behoorlijke opkomst; slechts één Caissaspeler kwam zonder afbericht niet opdagen.

Sinds de 'fusie' met Nieuw-west is DOS aanzienlijk versterkt en speelt nu 2e klasse KNSB. Dat DOS aan de top sterk is, hebben we gemerkt ook: maar liefst de eerste 7 bordes verloren! Dat belooft nog wat; we spelen volgend seizoen in dezelfde poule KNSB als DOS/Nw.West.

Het was de eerste maal dat zij een dergelijke massakamp organiseerden en ondanks het harde werken van Casper Blaauw verliep de start wat traag en rommelig.

Weinig elegant was het ontbreken van prijzen, waarbij overigens niet zelden de bezoekende vereniging de helft van de kosten op zich neemt.

Nog minder elegant was het optreden van Marcel Canoy, zo op het oog een aardige jongen, totdat hij het nodig vond "vlag!" te roepen toen Michel Kahn in een tijdnoodduel door zijn vlag ging en zijn tegenstander dat niet zag.

Het is opmerkelijk dat een speler als Canoy daarna niet voor rede vatbaar bleek; hoezeer ik ook poogde hem uit te leggen dat omstanders zich onder geen enkel beding met de partij mogen bemoeien en dat het al helemaal geen pas geeft dat te doen in een vriendschappelijke wedstrijd, het was aan dovemansoren besteed. Een opgewonden standje, die Canoy.

Het eerste punt voor Caissa werd gescoord door niemand minder dan Mirjam Klijn-kramer! Helaas is ze haar partij kwijt. De einduitslag was aldus:

1. Daan Smit	0-1 C. Blaauw	15. P. Mug	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ Van Bergen
2. R. v/h Kaar	0-1 M. Canoy	16. P. Zonjee	1-0 Westrum
3. G. Royakkers	0-1 Neuféglise	17. J. Hoogenboom	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ v/d Meulen
4. M. Kahn	0-1 Spaan	18. E. Leuw	1-0 Klaessen
5. Blanchard	0-1 Mastenbroek	19. P. Ruhe	0-1 Van Son
6. M. Nieuwenhuis	0-1 Dekker	20. J. vHulst	1-0 v. Dalen
7. G. Sanderse	0-1 Hemmers	21. P. Jonkman	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ Ligtenberg
8. D. v. Rappard	1-0 Teutscher	22. P. Gould	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ Teutscher
9. J. van Oosten	1-0 Van de Weg	23. C. de Jong	0-1 Dekkers
10. J. Reiber	1-0 Ligteringen	24. M. Klijn-kramer	1-0 Everaat
11. E. Osterwald	1-0 Zwennen	25. B.vWingerden	1-0 Egas
12. V/d Woestijnen	0-1 Joosten	26. H. Kuyper	1-0 Pruiser
13. P. de Casparis	1-0 De Koning	27. W. de Vries	1-0 Mattot
14. B. Wijchgel	1-0 Walder	28. J. v/d Klauw	0-1 v/d Schaaf

uitslag: Caissa 15 - DOS/Nw.West 13.

Tenslotte twee partijtjes.

wit: Robbert van Kaar - zwart: M. Canoy

1. e4 e5; 2. Pf3 Pc6; 3. Lb5 a6; 4. La4 Pf6; 5. d4 exd4; 6. 0-0 Le7;
7. Te1 0-0; 8. e5 Pe8; 9. c3 dxc3; 10. Pxc3 d6; 11. exd6 Lxd6; 12. Lg5
f6; 13. Lh4 Ld7; 14. Pd5 Dc8; 15. Tc1 Kh8; 16. Pd4 Pxd4; 17. Pb6 Lxa4;
18. b3 Dd8; 19. Pxa8 Lc6; 20. Lg3 Pf5; 0-1

wit: J. van Hulst - zwart: Van Daalen

1. e4 c5; 2. Pf3 Pc6; 3. d4 cxd4; 4. Pxd4 e5; 5. Pb3 Pf6; 6. Pc3 Lb4;
7. Ld3 Pd4; 8. Ld2 d5; 9. exd5 Pxd5; 10. Pxd4 exd4; 11. Lb5+ Ke7;
12. Pxd5+ Dxd5; 13. Lxb4+ Kd8; 14. c4 Dxd2; 15. Dxd4+ 1-0

Komt Bobby Fischer terug?

2 juni 1990

Max Pam

Na 1972 werd het stil rond de legendarische wereldkampioen, de Amerikaanse schaker Bobby Fischer. Sinds die tijd gaf hij maar drie maal schriftelijk een teken van leven. En nu, zo'n twee weken geleden dook hij plotseling weer op in levenden lijve. Wel werd het héle Brusselse restaurant waar hij met enkele vrienden (Bessel Kok, Spasski en Jan Timman) ging eten, afgehuurd. Want echt onder de mensen was misschien iets te veel van het goede.

Waar ze over spraken? Over het jodendom (Timman: 'Hij heeft alle symptomen van het soort mensen dat de holocaust ontkent'), de analyses van Kasparov en Karpov, die Fischer verbeterd had, en natuurlijk ook over Fischers uitvinding waar hij patent op heeft aangevraagd: een nieuwe digitale schaakklok (Timman: 'Ik ben zeker bereid een match met zijn klok te spelen').

De komst van Fischer naar Europa heeft een jaar van voorbereiding gekost, en kwam vooral tot stand door de inspanningen van Bessel Kok, de schaakmecenas die de Grand Masters Association heeft opgericht. Fischer had gehoord dat Kok, om met de woorden van Jan Timman te spreken, 'wel een toffe peer was'.

Het was twintig jaar geleden dat Fischer voor het laatst in Europa was, maar daar stond hij dan plotseling op het vliegveld. Alles zou in het geheim gebeuren, dat was de voorwaarde. Hij werd afgehaald door Bessel Kok en Boris Spasski, de man die hij in een tumultueuze match in Reykjavik de wereldtitel had ontnomen. 'Maar,' zegt Timman, 'Fischer is altijd bijzonder op Spasski gesteld geweest. Toen Fischer in de tweede partij van hun match niet kwam opdagen, heeft Spasski van Moskou de opdracht gekregen naar huis terug te keren, maar Spasski heeft dat bevel naast zich neergelegd.'

Het was op het vliegveld een spannend moment, want bij Fischer weet je het nooit. Hij droeg een rossige baard, hij bleek opmerkelijk lang - zeker 1,90 meter - en de jaren waren duidelijk niet aan hem voorbij gegaan. Fischer is nu zevenenveertig.

Timman was bij die eerste ontmoeting niet aanwezig. Wel trof hij Fischer een dag later bij het diner. Timman: 'Bessel Kok had speciaal voor ons een heel restaurant afgehuurd. Er waren dus geen andere gasten. Dat zou ook niet gekund hebben, want Fischer praat en lacht heel hard. Zijn aanwezigheid zou iedereen onmiddellijk zijn opgevalen.'

Wat verder opviel, is dat Fischer ontzettend veel eet. Hij heeft altijd honger. Hij heeft die avond drie parelhoenders verorberd. Spasski heeft speciaal voor hem bijbesteld. Spasski is ook werkelijk heel aardig voor Fischer. Hij gaat op een heel delicate wijze met hem om. Fischer droeg nog zo'n ouderwets krijtstreep-pak, dat hij ook al in 1972 aan had. En Spasski voelde aan dat pak, schudde aan de mouwen en zei tegen Fischer: 'Wat moeten die oude botten van jou nou in zo'n pak.' Daar moesten ze samen erg om grinniken.'

Veel schik had Fischer in het volgende gesprekje.

Spasski: 'Stalin, dat was me er eentje.'
Fischer: 'Onder hem wist je tenminste waar je stond.'

Timman: 'Alleen, je stond nooit zo lang.'

Al snel bracht Fischer het gesprek op de brief die hij aan de *Encyclopaedia Judaica* heeft gestuurd. Timman: 'Hij heeft alle symptomen van het soort mensen dat de holocaust ontkent. Maar hij is niet agressief, in die zin dat hij niet met zijn neonazistische opvattingen de straat op zal gaan. Ik heb vooral de indruk dat het zich tegen hemzelf keert. Het verteert heel veel energie.'

Zo vertelde Fischer dat hij al in zijn jeugd zo negatief over de joden dacht, maar dat hij daarna deze denkbeelden weer had verworpen. Maar toen kwam het proces tegen Brad Darrach, de journalist die Fischer voor *Time/Life* had gevolgd tijdens de match tegen Spasski en die tegen de afspraken in daarover een boek schreef.

Fischer heeft bijna al zijn geld in dat proces gestoken. Tenslotte heeft hij zichzelf moeten verdedigen, omdat hij geen advocaat meer kon betalen. Maar in je eentje procederen tegen zo'n machtige tegenstander bleek een zinloze zaak, en Fischer verloor het proces. Daardoor heeft hij de indruk gekregen dat de rechterlijke macht in de Verenigde Staten geheel door de joden wordt beheerst.

Timman: 'Hij vroeg wat ik van het antwoord van de *Encyclopaedia Judaica* vond. Tja, wat vind ik ervan? Niets bijzonders, een standaardbriefje. Maar hij dacht er heel anders over. Ze zeggen niet dat ze zullen rectificeren. Hij veronderstelde dat ze maanden lang, onder leiding van de Rothschilds, daarover hadden geconfereneerd.'

Op een gegeven ogenblik ging het gesprek zo:

Timman: 'Maar Bobby, je eigen vader is toch joods.'

Fischer: 'Geen sprake van. Het jodendom is een religie, geen ras.'

Timman: 'O, sorry... maar waarom meenden de Duitsers dan dat ze de joden konden herkennen.'

Fischer (zachtjes mompelend): 'That's a hoax.' (Dat is een grap, een mystificatie.)

Ook vroeg Timman: waar zijn de joden dan gebleven als de holocaust niet heeft plaatsgevonden? Fischer meende dat zij naar de Sovjetunie, Australië en Argentinië waren geëmigreerd, naar gebieden waar nog veel open ruimte bestaat. Fischer zei ook veel waardering te hebben voor de antisemitische artikelen, die Aljechin heeft geschreven over het *Judenschach*. Reti vond hij als toernooispeler verschrikkelijk overschat en hij was verbaasd dat ik hem een groot componist vond. Overigens werd hij niet kwaad als je met hem van mening verschilde. Integendeel, ik had juist de indruk dat hij op de een of andere manier iemand zocht die hem van zijn ongelijk kon overtuigen. Maar het was toch eigenlijk een tamelijk absurde situatie. Fischer heeft een joodse vader en Spasski een joodse moeder. Maar het vreemde was dat zelfs Spasski wel enigszins mee ging in Fischers denkbeelden. En daar zat ik dan als enige niet-jood vervreemd tussen.'

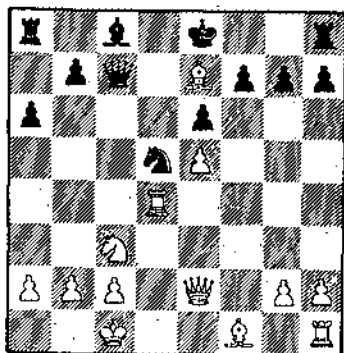
Zakschaakspelletje

Uiteraard is er in Brussel ook over schaken gesproken. Timman is van mening dat het niet makkelijk zal zijn Fischer terug achter het bord te halen. 'Ik zou niet weten hoe dat zou kunnen. Ik kan mij geen scenario voorstellen. Hij is zo schuw voor pers en publiek. Er zijn zo veel jaren overheen gegaan. Fischer is ook niet echt goed op de hoogte. Zo wist hij niet dat het eindspel van twee lopers tegen een paard volgens de huidige stand van zaken verloren is voor het paard. Om weer in de toernooien te kunnen spelen, zou hij toch eerst intensief moeten trainen en studeren.'

Je merkt ook dat hij zelfvertrouwen mist. Hij stelde iets voor in een eindspel dat ik tegen Joesepov op het bord had gekregen. Het was interessant wat hij zei, een onverwachte wending, maar hij trok zijn voorstel onmiddellijk weer in.' Het meest sprak Fischer over de matches tussen Kasparov en Karpov. Timman: 'Maar Kasparov noemde hij consequent Weinstein, naar de joodse naam van zijn vader. Dat was ook weer zoiets. Hij was er heilig van overtuigd dat die matches doorgestoken kaart waren. Daar had hij allerlei theorieën voor, die ik niet erg overtuigend vond.' Zijn actuele kennis haalt Fischer vooral uit de *Schachinformator*, een Joegoslavische uitgave waarin de belangrijkste partijen van het jaar worden gepubliceerd. Ook draagt Fischer een oud zakschaakspelletje van Duitse makelij bij zich, dat hij te pas en te onpas te voorschijn haalt.

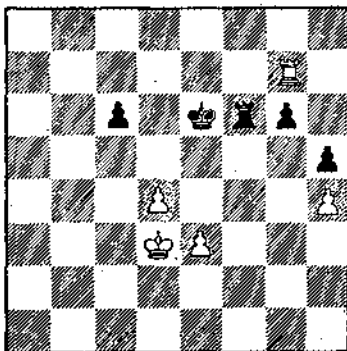
Bij die gelegenheden bleek wel hoe geweldig Fischers inzicht nog altijd is. Zo liet hij zien hoe hij analyses van Kasparov en Karpov had verbeterd. Timman onthield die verbeteringen, en eenmaal op zijn hotelkamer maakte hij er notities van. Twee voorbeelden.

In een partij Ivantsjoek-Kasparov kwam na 1. e2-e4 c7-c5 2. Pgl-f3 d7-d6 3. d2-d4 c5xd4 4. Pf3xd4 Pg8-f6 5. Pbl-c3

a7-a6 6. Lcl-g5 e7-e6 7. f2-f4 Dd8-c7 8. Dd1-e2 Pb8-c6 9. 0-0-0 Pc6xd4 10. Td1xd4 Lf8-e7 11. e4-e5 d6xe5 12. f4xe5 Pf6-d5 13. Lg5xe7 de volgende stelling op het bord, zie diagram 1. Volgens Kasparov zou zwart na 13. ... Pc3x14. Dg4 De5x15. Lh4 De3+ 16. Td2 Pa2x+ 17. Kd1 0-0 18. Da4 e5 in het nadeel zijn

gekomen. Nee, zegt Fischer, dat zijn twee fouten in één analyse. Zwart moet niet 18. ... e5? doen, maar 18. ... De5! 19. c3 b5 20. Dd4 Dd4x 21. Td1 e5 en hij staat beter. Dat bracht Fischer tot een nadere analyse en hij ontdekte dat ook wit sterker kan spelen: 17. Kb1! in plaats van 17. Kd1, waarna de kansen via 17. ... Dd2x 18. Dg7x Tf8 19. Df6 Dd7 20. Ka2x en wit heeft veelbelovende compensatie voor de kwaliteit.

Tweede voorbeeld, zie diagram 2. Met zwart speelde Portisch hier tegen Karpov 1. ... Ke6-d6? en verloor spoedig. Fischer liet zien hoe Portisch remise had kunnen maken: 1. ... c5! 2. Ke4 (op 2. dc5x volgt 2. ... Kd5) 2. ... cd4x 3. ed4x Kd6 4. d5 Kc5 5. Tc7+ Kd6 6. Tc6+ Ke7 7. Tf6x Kf8x 8. Kf4 Kf7! 9. Kg5 (Ook 9. Ke5 Ke7 10. d6+ Kd7 11. Kd5 g5! is remise) 9. ... Kg7 10. d6 Kf7 en weer heeft wit niets bereikt.

Overigens is Fischer snel geneigd om te denken dat partijen zijn verkocht. Timman: 'Op dit punt is hij heel wantrouwig. Met zo veel Oost-Europeanen in de toernooien moet het wel afgesproken werk zijn, gelooft hij. Daarom zie ik hem ook nog geen lid worden van de GMA. Te veel Russen. Een paar jaar geleden heeft Kasparov hem in een brief gevraagd of hij lid wilde worden. Maar Fischer zag daar niets in, hij beschouwde de brief van Kasparov als een initiatief van de KGB.'

Bijzonder graag wilde Fischer in Brussel praten over zijn uitvinding, een nieuwe - digitale - schaakklok. Op 8 november 1989 heeft hij onder nummer 4.884.225 een *US patent* op deze klok gekregen.

Zijn schaakklok, schrijft Fischer in een begeleidende verklaring, heeft een aantal voordelen. In de eerste plaats worden afgebroken partijen grotendeels voorkomen. Volgens Fischer vertroebelt de afgebroken partij de ware krachtsverhouding tussen twee individuele spelers. Vooral de Russen maken gebruik van teams om afgebroken stellingen te analyseren. Wie niet over zo'n ploeg van door de staat betaalde knechtjes beschikt, is in het nadeel. En dat is niet eerlijk.

Tevens maakt de klok een einde aan de hartverscheurende tijdnoodduels, die voor het publiek wel aardig zijn om te zien, maar die voor de spelers vaak eindigen in onrechtvaardige drama's. In tijdnood maken spelers onnodige blunders en daardoor kan opnieuw de ware

krachtsverhouding geweld aan worden gedaan. De klassieke klok geeft beide spelers, bijvoorbeeld twee uur voor de eerste veertig zetten en daarna nog een uur voor elke twintig zetten. De spelers zijn volledig vrij hun bedenktijd zelf in te delen. Fischer wil het anders. Bij het begin van de partij krijgt iedere speler bijvoorbeeld één uur. Vervolgens krijgen zij er bij iedere zet twee minuten bedenktijd bij. Zo kunnen spelers hun bedenktijd beheren als iemand die er een spaarrekening op na houdt. Vreselijke tijdnoodduels zijn daarmee voorbij, want voor elke zet heeft de speler ten minste twee minuten. Ook voor het snelschaak is deze klok, zij het met andere tijdseenheden, zeer geschikt.

Warm pleidooi

Hoewel het hier om een digitale klok gaat, is het duidelijk dat Fischer met zijn idee teruggrijpt op de negentiende eeuw. Wie toen te lang nadacht, kreeg wel een straf, maar die hield niet in dat de partij verloren werd verklaard. Meestal moest de tijdsoverschrijder een paar frank of mark betalen. Ook dat was trouwens niet helemaal eerlijk. Een speler als Kolisch, die een rijke bankier was, maakte het niets uit dat hij op die manier wat moest inleveren. Hij ging rustig door met uren lang nadenken.

De vraag is nu: hoe zal Fischers schaakklok worden ontvangen? In het Amerikaanse congres heeft de Californische afgevaardigde al een warm pleidooi gehouden voor Fischers uitvinding. Op 15 maart jongstleden zei mr. Pashayan in het congres onder meer het volgende: 'Mijnheer de voorzitter, ik neem hier het woord om de schaakwereldkampioen Bobby Fischer te feliciteren met het patent dat hij heeft gekregen op zijn nieuwe schaakklok, de *Bobby Fischer's Anti-Time-Pressure Digital Chess Clock*. Bobby heeft een fundamenteel principe ontdekt, dat de belangrijkste stap vooruit betekent sinds de invoering van de schaakklok in de vorige eeuw.'

Mijnheer de voorzitter, de wereld heeft Fischer als schaakspeler moeten missen sinds 1972. Zou het niet schitterend zijn als Bobby een lucratieve aanbieding krijgt om een match te spelen, waarin zijn klok kan worden gebruikt? Het zou zelfs een match om de wereldtitel kunnen zijn. Deze tweekamp zou door de hele wereld worden gevolgd, en de overwinning die mr. Fischer ongetwijfeld hierin zal behalen, kan voor de Verenigde Staten een enorm prestige betekenen.

Bobby's klok herstelt de zuiverheid en de orde van het spel, omdat schaken bedoeld is als een strijd tussen individuen. (...) Het is interessant erover te speculeren wat Bobby's klok teweeg zal brengen onder de Sovjetspelers, want zijn uitvinding zal immers een einde maken aan afbreken en analyseren, voordat de partij daadwerkelijk is afgelopen. Het nieuwe credo zal zijn: 'Een partij, twee spelers, geen hulp.'

Omdat ik wilde weten of Fischer wellicht financiële steun van de Amerikaanse overheid zal krijgen voor de ontwikkeling van zijn schaakklok, belde ik met congreslid Pashayan. (Tussen twee haakjes: het is opmerkelijk hoe gemakkelijk het is door te dringen tot het centrum van de macht. Binnen twee minuten had ik mr. Pashayan aan de telefoon.)

Krijgt Fischer geld?

'Dat is niet de bedoeling. Het gaat om een particulier initiatief.'

Heeft u met Fischer contact gehad?

'Jazeker, verschillende malen.'

Heeft u de indruk dat hij mentaal helemaal in orde is?

'Wat is dat voor een belachelijke vraag?'

Hij schijnt er antisemitische denkbeelden op na te houden.

'Daar heb ik niets van gemerkt.'

Beschouwt u hem nog als de regerend wereldkampioen?

'Natuurlijk, hij is toch door niemand verslagen.'

Hij heeft nooit meer gespeeld.

'Maar hij is ook nooit verslagen. Hij is de sterkste speler uit de geschiedenis, een genie, dat bent u toch met mij eens.'

Timman is wat minder enthousiast over Fischers schaakklok dan congreslid Pashayan. 'Het is zeker een ingenieus idee,' zegt hij, 'maar op zichzelf ben ik niet zo tegen afgebroken partijen en tegen tijdnoodduels. Dat de Russen door het afbreken in het voordeel zijn, lijkt mij overdreven. Eigenlijk analyseren de Russen heel slecht. In je eentje ben je veel gemotiveerder. Wel vind ik dat Fischers idee een keer getest moet worden. Ik ben zeker bereid een match met zijn klok te spelen.'

Volgens zijn eigen zeggen heeft Fischer het in Brussel bijzonder naar zijn zin gehad. De geneugden des levens gingen niet helemaal aan hem voorbij, wat vroeger wel eens anders was. Regelmatig bezocht hij een plaatselijk cabaret. Timman: 'Er was een danseresje, nogal klein. Als die op de tafel ging staan, was zij even lang als Fischer. Een grappig gezicht.'

Voor één cabaretact was Fischer nogal huiverig. Op een podiumpje voerde een danser enkele capriolen uit met een theaterspeer. Daar wilde Fischer liever niet bij zijn. Je wist nooit of die speer – min of meer per ongeluk – aan de hand van de danser zou ontglippen.

Maar afgezien van deze kleine oneffenheid gaf Fischer te kennen dat hij nog wel wat langer wilde blijven. Maar de terugreis was al geboekt. Op het vliegveld verklaarde hij graag nog eens terug te komen. ■

Ingezonden mededeling

THE INDIA COTTAGE (Indiaas) RESTAURANT

**Breng ons een bezoek om onze
authentieke Indiase Kerrie- en
Tandoori-maaltijden,
de lekkerste van de stad.
Traditionele Indiase gastvrijheid.**

Ceintuurbaan 111,
1072 EZ Amsterdam.
Tel.: 020 - 662 88 73 /
71 08 09

ELKE DAG GEOPEND:

17.00 - 23.00 uur

Arabisch schaak

Maarten van Daalen

Twintig jaar geleden, toen ik nog schaken wou leren, kocht ik voor fl 2,25 een Prisma schaakboekje van Bouwmeester. Op blz. 29 van Schaakboek 2 geeft Bouwmeester het onderstaande verhaal van Milunka Lazarevic weer.

'Wij vrouwen ... hebben weinig naam gemaakt in de schaakliteratuur. De bekendste vrouw is eigenlijk nog de Arabische Dileran Mat, levend in de achtste eeuw na Christus. Zij was getrouwd met een verwoed schaker. Hij schaakte maar en schaakte maar en ver-speelde zijn hele inkomen, want schaken deed je toen nog om een inzet. Op een dag had hij niets meer om in te zetten en ging spelen om zijn vrouw. De partij verliep voor hem alweer niet erg best, tot plotseling zijn vrouw zich ermee bemoeide. "Als je twee torens offert, kun je de koningin nemen," zei ze. Hij offerde de torens, nam de koningin, later nog wat en won de partij. Zijn vrouw had hij behouden en later won hij alles terug. En ze leefden nog lang en gelukkig.'

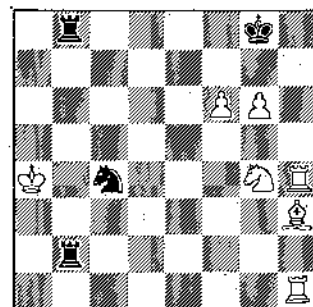
Bouwmeester concludeert, 'Dileran Mat kon dus wel goed schaken'. Onzin, en hij weet het, want op blz. 76 van Schaakboek 1, waar hij het Arabische schaak behandelt, schrijft hij 'De dame was bij de Arabieren een zwak stuk' en even verder dat, 'de pion slechts tot een machteloze dame kon promoveren'. Dileran gaf haar man dus om welke reden dan ook een fout advies.

De schaakregels waren bij de Arabieren iets anders dan nu. Het paard, de toren en de koning hadden dezelfde loop als nu, maar de rochade bestond nog niet. De pionnen deden ook in de beginstand maar één stap naar voren en promoveerden alleen tot een fersan. De fersan, tegenwoordig de dame, mocht zich in schuine richting slechts één veld verplaatsen. Tenslotte de alfil, of loper, die sprong naar het tweede veld op zijn diagonaal, in totaal kon de alfil acht velden bereiken. De partij was gewonnen bij mat, pat of bij een berovingsoverwinning. Als het laatste stuk van de tegenstander werd geslagen, dan moest hij op de volgende zet hetzelfde kunnen doen anders verloor hij.

Vorig jaar liep ik op de Bloemgracht, ging naar binnen bij het Gambiet, bestelde een koffie, bladerde in 'Test Tube Chess' van Roycroft en vond daarin het mat van Dileran.

Oplossing nu: 1. Ph6+ Kf8; 2. g7+ Ke8; 3. g8D mat, maar niet bij de arabieren

arabisch: 1. Th8+ Kxh8; 2. Af5 Kg8; 3. Th8+ Kxh8; 4. g7+ Kg8; 5. Ph6 mat

De banden met Caissa blijven blijkbaar sterk, ook nadat de club reeds verlaten is, zoals Ben van Kleef dat deed een jaar geleden en op het eiland Aruba apotheker werd. Een sfeerbeschrijving van het leven op Aruba mochten wij onlangs van hem ontvangen. Een jammerklacht; het is heet, de bevolking onbetrouwbaar en zijn krant komt niet op tijd.

ARUBA

Ben van Kleef

Per jaar schijnt de zon hier minimaal 365 dagen.

Daardoor is het hier nogal warm. De temperatuur daalt 's nachts soms tot 24 graden Celcius. Warmer, zeg maar heter, dan 37 graden wordt het ook niet.

Gelukkig maar. Bij zo'n 35 graden realiseer je je hoe erg het in de hel moet zijn. Vakantiefolders maken je wijs dat het hier altijd waait. Als het waait is het op één van de vele, inderdaad schitterende, stranden zeer aangenaam.

Maar dat het altijd waait is niet waar. In september en oktober valt de wind weg. 's Avonds tegen middernacht is het dan zo'n 34 graden. Overdag zweet je je dan de gehele dag te pletter, drinken is dan belangrijker dan eten, hier drink ik Cola. Waarom weet ik niet, in Nederland vond ik het bocht.

De hoeveelheid vocht die ik hier naar binnen geslagen heb zou zeker voldoende zijn om een zwembad tot ruim over de rand te vullen. Gelukkig is het Cola, geen bier. Je verwacht dat je door het vele drinken elke 5 minuten naar de WC kunt lopen, maar dat is niet zo. Voordat het vocht je nieren bereikt heb je het al je lichaam uitgetranspireerd, natte plekken op je kleding bewijzen dat en hoewel je zou verwachten dat dat wel zal stinken is dat toch niet zo. Zweet stinkt hier, om wat voor reden dan ook, niet.

Terug naar de Cola. Kun je waar dan ook in Nederland gewoon een Cola bestellen, hier niet. Hier moet je kiezen, Pepsi of Coca Cola. Kies geen Coke. Hebben ze niet.

Na half december wordt het qua temperatuur aangenamer, hoewel je blijft zweten. Soms heb je het idee zelfs dat het hier dan fris is. Maar wanneer je om drie uur 's nachts nog met losgeknoopt overhemd rondloopt weet je dat het hier niet fris is en ook nooit zal worden. 24 graden is niet fris. Misschien 20 graden, ik weet het niet meer.

Terug weer naar het drinken. Na een avondje schaken zei ik geen nee tegen 'n bier-tje. Hier schaak ik niet. Bier drinken laat ik aan de Arubanen over. Dacht ik voorheen dat ik kon drinken, nu weet ik wel beter. 10% van de bevolking is alcoholist. Dat betekent een dure hobby. Bier is twee maal zo duur als in Nederland.

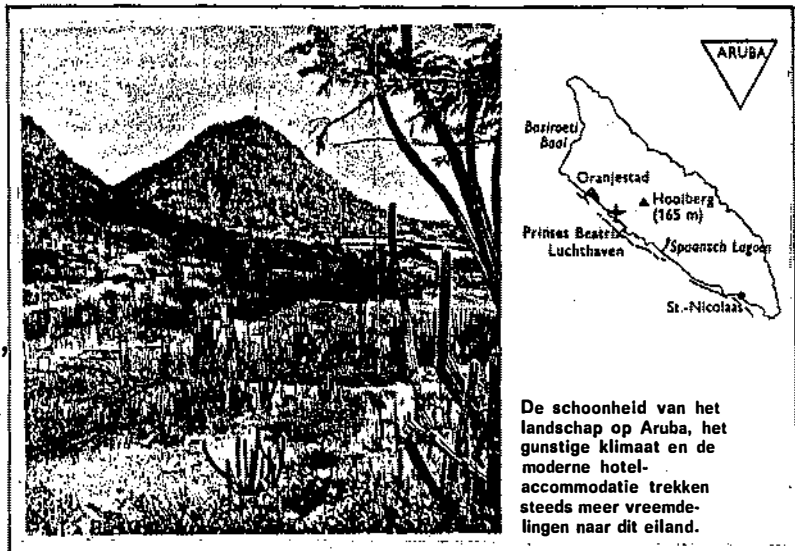
De flesjes Heineken zijn hier groen. Statiegeld wordt er niet op geheven, het hele eiland fungeert dan ook als glasbak. Ach, dat valt niet zo op tussen al het groen van het eiland. Mis! Het eiland is niet groen, het is bruin. Plantengroei is door het ontbreken van een regelmatig regenbuitje onmogelijk.

Er zijn wel cactussen. Heel veel cactussen, te veel. De eerste maal dat ik door Aruba reed, dacht ik in Mexico beland te zijn. Dat denk ik nog steeds.

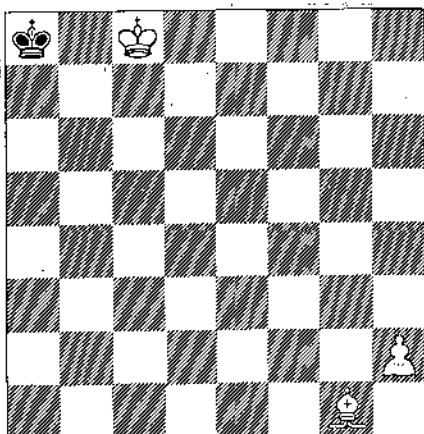
Misschien. Wat je hier altijd hoort is: "misschien". "Wanneer heeft u weer afwasborstels?". "Over drie weken, misschien, als de boot uit China binnen is".

Altijd misschien, ik kan er niet aan wennen. "Ik kom morgen om tien uur langs". Vergeet het maar. Er komt niemand om tien uur. Als hij om twee uur komt heb je geluk, op zo'n persoon kan je rekenen! Zelf word je gedwongen ook zo te doen. Op een officiële afspraak moet je een uur later komen. Kom je op tijd, dan moet je zelf wachten. Alles duurt hier lang.

Evenzo de krant. Altijd te laat. Aanvankelijk werd hij 's nachts bezorgd. Of hele-

maal niet. Nu is de bezorging beter. Tegen tien uur 's avonds gooit iemand vanuit een auto het 8 pagina's dikke krantje richting voordeur. Dinsdags heeft de bezorger waarschijnlijk iets anders te doen. Klagen mag. Het helpt echter niets.

Ik klaag dan ook niet. Het is eigenlijk precies zo als in Nederland. Drie maanden lang liep ik dagelijks naar de brievenbus: zou de krant van Caissa er zijn? Ik heb een abonnement. Of zou de post er lang over doen? Ik heb de oplossing van de retrogade in Cn.314. (de vraag luidde: wat was zwarts laatste zet en wat was de zet van wit die daaraan vooraf ging, red.). De oplossing is; zwart speelde uiteraard Ka7-a8 en de zet van wit was: Pb6-a8+. Een brief die je op dit eiland over een afstand van 10 kilometer verstuurt doet er gemiddeld een week over.

24 mei 1990. Mijn geduld wordt beloond. In de bus valt Caissanieuws 315. Geweldig!

Ben van Kleef
Savaneta 245-C
Aruba

(wordt vervolgd)

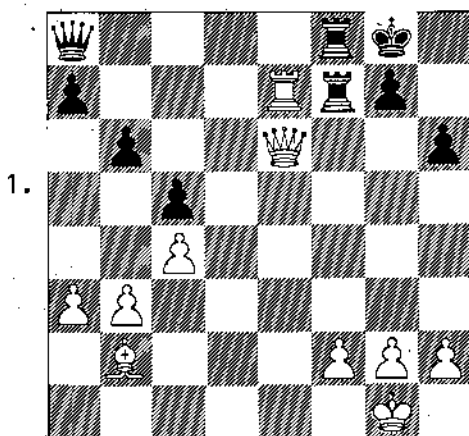
COMBINEREN MET JAAP PIJPERS

Het geheime Caissalid Jaap Pijpers komt dit nummer met een combinatie-rubriekje. Of het een vervolg zal krijgen is nog niet bekend.

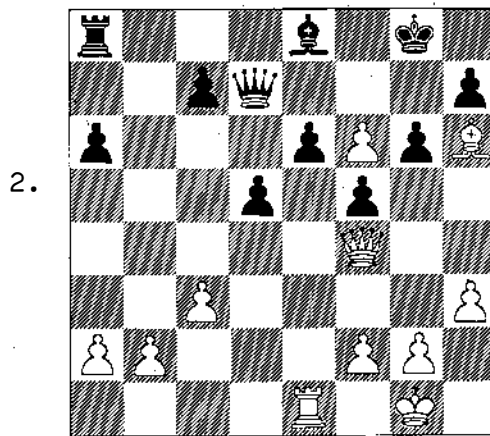
Ik heb het al eens eerder gevraagd, indien u iets aardig meemaakt achter het bord, aarzelt u dan niet dit door te geven aan de redactie.

Op verzoek van Jaap komen de beide oplossingen in het volgende nummer van Caissanieuws, dus u hebt wel even de tijd.

Het zijn partijfragmenten uit eigen praktijk, Jaap meldt nog: "Voor beide opgaven is gebruik van bord en stukken aan te bevelen. Probeer eventueel ook met de computer de oplossing te vinden".

Pijpers - Ignacia

Pijpers-Schoonhoven (Necrebi)

DIAGRAM 1.: wit begint en dwingt remise af.

DIAGRAM 2.: vind de beste voortzetting voor wit. Een analyse-opgave.

Stand na de 30e Ronde van 8-5-1990

Nr.	Sys	Naam	Punten	Nr.	Sys	Naam	Punter
1	17	:Köhler	5283	55	133	:Hoedt	2192
2	1	:Kaar v.h.	4628	56	43	:Aué	2191
3	2	:Royakkers	4040	57	32	:Ruhe	2183
4	3	:Sterrenburg	3685	58	59	:Neidig	2175
5	143	:Steenis v.	3537	59	55	:Knop	2147
6	21	:Niewenhuis	3479	60	134	:Jong C.de	2143
7	29	:Rappard v.	3382	61	24	:Mug	2121
8	7	:Nielen	3347	62	142	:Suyderhoud v.	2081
9	10	:Ecluse de l'	3346	63	72	:Gould	2044
10	20	:Lith	3261	64	30	:Balk	1997
11	83	:Kahn	3253	65	86	:Dekker	1982
12	8	:Nusink M.	3238	66	63	:Bade	1934
13	27	:Oosten v.	3229	67	48	:Oranje	1850
14	11	:Wildschut	3229	68	67	:Steden v.	1816
15	4	:Smit D.	3199	69	69	:Oomens	1807
16	73	:Paulis	3184	70	85	:Barendregt	1771
17	37	:Jonkman	3110	71	87	:Mollema	1756
18	16	:Leuw M.	3103	72	77	:Prent (d)	1746
19	25	:Hofman P.	3021	73	100	:Wouters	1723
20	23	:Roes	3019	74	105	:Verdonk	1722
21	22	:Reiber	3014	75	61	:Jong de H.	1698
22	19	:Steeners	3014	76	60	:Cornelissen H.	1691
23	125	:Kikkert	2998	77	107	:Zoelen v.	1663
24	129	:Woestijne v.d.	2998	78	80	:Starreveld	1648
25	128	:Vos de	2964	79	81	:Beurs de	1616
26	15	:Dirks (d)	2959	80	112	:Swirc	1611
27	18	:Smit J.	2898	81	49	:Roos	1534
28	34	:Petersma	2860	82	141	:Gebhard	1532
29	14	:Leijen (d)	2833	83	90	:Klijnkramer	1512
30	31	:Osterwald	2830	84	82	:Deken A.	1511
31	54	:Caspäris de	2823	85	57	:Rijke	1509
32	12	:Bach	2783	86	71	:Daalen v. (d)	1504
33	38	:Schaper	2739	87	5	:Kamphuijs	1480
34	41	:Ammers v.	2737	88	88	:Ligtenstein	1478
35	64	:Troost	2732	89	62	:Meurs v. (d)	1379
36	44	:Hofman H.	2645	90	70	:Michel	1340
37	52	:Leuw E.	2624	91	78	:Louiszoon	1268
38	68	:Heer de	2609	92	126	:Gunst v.	1247
39	13	:Deken P.	2568	93	92	:Soto	1205
40	6	:Nusink A.	2564	94	103	:Verstraeten	1205
41	124	:Sanderse	2554	95	98	:Eymael	1161
42	66	:Vlug	2548	96	117	:Klauw v.d.	1004
43	97	:Winkels	2535	97	26	:Manuri	999
44	138	:Wingerden v.	2525	98	51	:Grimminck	987
45	79	:Wilde de	2522	99	101	:Batenburg v.	912
46	33	:Zonjee	2509	100	56	:Verlinde	874
47	40	:Hoogenboom	2503	101	94	:Goudzwaard	649
48	36	:Wijchgel	2502	102	144	:Waterdrinker	349
49	39	:Hulst v.	2438	103	121	:Bland	534
50	74	:Potters	2291	104	130	:Ligteringen	526
51	53	:Cornelissen W.	2283	105	131	:Ludenhoff	411
52	42	:Kuyper	2220	106	95	:Thomése	109
53	84	:Könst	2203	107	75	:Gijsbers	86
54	28	:Uiterwijk	2203	108	119	:Vreeze de	0

André Bach's

Commentaar op de stand, of:

"RUSSISCH SCHAAK"

Na de plechtige nederlaag van mijn held in Kuala Lumpur hoopte ik verstrooiing te vinden in de jongste nummers van Caissanieuws. Nog voor dat ik goed en wel met lezen was begonnen schoot me een oude geschiedenis te binnen. Ik was het voorval faliëkant vergeten maar een van de voorplaten bracht de details onverwacht helder weer aan de oppervlakte, alsof het zich gisteren had afgespeeld.

De gebeurtenissen vonden plaats tijdens mijn laatste verblijf in Het Oosten en ze beroffen een jonge vrouw, nee - laat ik de dingen zo zuiver mogelijk benoemen: het was nog een meisje; misschien had ze vier WK's kunnen volgen, leeftijd laat zich echter moeilijk schatten in zo'n pril stadium.

In ieder geval was ik op weg naar het gebergte boven kandahar, waar mijn broer in een netelige situatie was verzeild. Op het heetste uur van de dag was de magicbus waarmee ik reisde tot stilstand gekomen. Diverse geluiden en slierten rook ontsnapten aan de motorkap en niets wees erop dat hierin spoedig vaerandering zou komen. Sinds het laatste dorp had het landschap geen noemenswaardige wijzigingen ondergaan en omvatte enkeltonig rood zand en een weg zonder einde, welke volgens de bestuurder naar bewoning zou leiden. De afghaanse mistral begon er juist zin in te krijgen. Een beduimelde reisgenoot tuurde ongelovig in de verte, sloeg wat zand uit zijn oren en jammerde iets over veertig graden in de schaduw.

De zon balanceerde op de horizon toen ik het terrein opwankelde van een uit de woestijn opgetrokken bebouwing. Ik meende neurotisch gekijk, drie of vier sponkige kippen en de geur van muilddiermest op te merken en vermoedde een kansloos boerenbedrijf. Eenmaal binnen verscheen een theehuis, tevens herberg.

Met veel geduld wist ik een roestig gespetter uit een fonteintje te wringen, de maaltijd smaakte bizar, ze voldeed evenwel uitstekend als versterking en tolerant gestemd liep ik de binnenplaats op voor een babbel voor het slapen gaan. Van mijn medereizigers viel echter geen spoor meer te bekennen.

Achter een tafel onder een luifel van riet zat een meisje van de streek. Meisjes uit Kandahar doen iets bijzonders met hun haar en ze was mij daarom al eerder opgevallen. Ze wekte de indruk deel uit te maken van het personeel, hoewel haar functie in dat geval onduidelijk was. Terwijl ik even bleef talmen in de deuropening en een wat langere nachtrust overwoog ving ze me met haar blik en een handgebaar verleidde me tegenover haar plaats te nemen.

Met een schok raakte ik voor een moment bedwelmd door viburnum en jasmijn, alsof een plotelinge wolk mist over de A2 een eindeloze seconde lang je het zicht beneemt.

Boven de muren bolde een zeil van sterren, een getokkeld instrument klonk zacht vanuit het theehuis en ik herinner me ook nog hoe ik ineens begreep waarom die kitscherige films met Laurence Olivier zo'n zekelijk succes hadden. Zwijgend deelden we thee met honing en de lokale "number one".

Na deze kennismaking belandden we in een levendig gesprek over diversiteiten in cultuur en gewoonte. Op de vraag hoe zij hier leefde schoot ze in een lach en een ogenblik lang had de avond

getinteld.

'Mijn diensten komen natuurlijk geheel mijn bazin ten goede', sprak ze verbaasd over zoveel domheid.

'Je bazin?', herhaalde ik nietsvermoedend.

'Ik slaap met haar'.

Onmiddellijk pompte de "number one" effectvolle emoties omhoog waardoor een dwaze pauze als een schaduw over ons heen viel.

'.....'

Ze haalde haar schouders op.

'Het is geen moeilijk werk', stelde ze vast. 'En zo iets is hier heel gewoon'.

Dat wilde ik best aannemen - mijn indringend zwijgen had echter niets van doen met moralistische beschouwingen; de oorzaak moest bij een geheel ander facet van de menselijke gedragingen worden gezocht. Zodra ik me namelijk een voorstelling maak van een ontklede vrouw vinden er opmerkelijke veranderingen plaats: mijn oogleden plakken dan tot driekwart over de oogballen, mijn kin verzakt een vinger of zo, bovendien zoekt een onstuitbare vloed van speekselvocht een uitweg via de hoeken van mijn mond, waarbij sumiere belvorming optreedt. Het laat zich raden wat er met mij gebeurt wanneer ik een fantasie over twee vrouwen de vrije ruimte heb gegeven.

Hoe dan ook: de toon was gezet en om het inmiddels verstoorde contact niet nog verder te verspelen vestigde ik haastig haar aandacht op het verlaten schaakspel enige tafels verder.

De gloed in haar ogen lichtte zichtbaar op zodra ze de bedoeling begreep en we plaatsten ons achter de stukken voor een spelletje "russisch" schaak. In deze streek was dat bijzonder populair.

(De regels zijn betrekkelijk eenvoudig en vertonen enige overeenkomst met die van het platvloerse strippoker. Succes in het spel wordt verkregen door een actieve opzet en vooral door dwingende combinaties.)

De maan belichtte een messcherpe Sämisch en vanaf het verlies van haar hoofddoek domineerde een wilde ontembare drift waarbij mijn tegenspeelster met elke zet jonger leek te worden. Op een zeker moment zag ik mezelf een dertienjarige afghaanse bespringen en zonder uitsel offerde ik een stuk voor de overwinning.

Pionnen tolden de zwoele avond in, handen bewogen gretig boven het bord, een kashmir vest plofte op de grond, toen plots een onzeker gereutel opklonk en een gemene zuurstofschuld mij naar adem deed happen: ik dreigde te stikken in mijn eigen kwijl! Ik besloot dit te negeren want de poffende broek hing nog altijd uitdagend om haar middel en met geweld sloeg ik mijn torens van het bord.

Het laatste wat ik mij van dit alles herinner zijn donkere ogen met daarin een geschrokken uitdrukking.

Ik werd weer tot bewustzijn gebracht in een houten hospitaal in Kaboel. Later bedankte ik de arts en de verpleging. De ochtend daarop vervolgde ik in onbenoembare stemming mijn reis.

Opmerkelijk toch hoe een nummer van Caissanieuws een volledig vergeten episode uit mijn verleden tot leven heeft kunnen wekken.

Wie dit seizoen de boel ook tot leven heeft kunnen wekken is Aran Köhler. Met onbeschrijfelijke overmacht verpulverde hij de concurrentie van wie hij de meeste op duizend (!) punten en meer heeft gezet. Voor een score van vijfduizend moeten we zelfs terug naar 1987. De enige die nog de schijn van tegenstand heeft op kunnen houden was titelverdediger Robbert van Kaar, maar ook geslepenheid en lange adem heeft het dit jaar af moeten leggen tegen bulldozergedrevenheid. De laatste tegenstander wiens naam verdient

in verband te worden gebracht met dit begrip is Guido Royackers. Een turkse start en wellicht de melancholie van een onafwendbaar afscheid uit het bronsgroen eikenhout worden als geldig excuus geaccepteerd voor de uiteindelijke kloof naar De Geweldenaar.

Achter dit drietal toch uitsluitend hele gewone, haast alledaagse toppers en subtoppers die het te druk hadden met elkaar van het bord te timmeren in plaats van een gezonde combine te vormen. Martin Nieuwenhuis en Diederik van Rappard verdienen echter een extra spotje want hun verschijning tussen de Zware Jongens kan opmerkelijk worden genoemd. Rik Lith verbeterde zich tien plaatsen tov het vorig seizoen en wanneer deze trend zich voortzet krijgt volgend jaar Aran gewoon weer te maken met Het Monster.

Jaap van Oosten komt slechts een remise tekort voor een welverdiende plaats in de top tien, Dick Paulis heeft opovertuigende wijze seizoen 89 in de vergetelheid gespeeld en ook De Muur op 17 is weer terug in vertrouwde regionen. Joop Reiber en Stefan Steemers zijn inmiddels gevestigde subtoppers en daardoor gewilde scalpen voor het achtervolgende leger tweeduizendpunters. Opvallend daarin het verloren terrein voor de kunstenaars-van-het-halfje André Bach en Paul Deken. Ook Anton Nusink kan zich opladen voor een verwoesten de revanche.

Een heel ander fenomeen in het middenveld is het verschijnsel van de Grote Stijger, die een heel seizoen lang menig subtopper het leven zuur heeft gemaakt: Allard Troost, Hans de Heer, Radboud Winkels, Bart de Wilde en John Konst.

De onderlinge race van de dames van Caissa werd weer eens in het voordeel beslist van Jeanne Potters en via de staart van het midden veld, waar je nog altijd verwaasd subtoppers tegen het lijf loopt (Piet Ruhe en Pelle Mug) belanden we in de poel van duizendpunters. Ook hier doortastende progressie en dan vooral door Verdonk, van Zoelen en Paul Swirc, die allen bijvoorbeeld Ruud Roos zijn voor-gebleven.

Dit is tegelijkertijd het gebied waarin een legertje schakers huist voor wie een seizoen uit zes of zeven, hooguit tien partijen bestaat. De overigen zijn precies zoals in de top verwickeld in een bloederige strijd om de ander naar de onderkant van De Lijst te duwen. Schaken is toch maar met moeite een leuk spel te noemen.

Frans de Vreeze is het weer eens gelukt om met nul punten toch een plekje op het vel te hebben gekregen.

Ook seizoen 90 was er een met tientallen debutanten, van wie Chris Ludenhoff het juist nog aflegde tegen Ligteringen. Veelbelovend waren de startprestaties van Wim van Suyderhoud en Cees de Jong Ronald Hoedt en Van Wingerden.

Joost van Steenis tenslotte is natuurlijk geen debutant, maar werd om zijn specifieke capaciteiten op het gebied van scoren aange trokken door het tweede en vestigde zich en passant in de buurt van zijn thuisplek (de zesde plaats).

Het afgelopen seizoen was sterker bezet dan ooit en het leek wel alsof iedereen beter was gaan schaken of in ieder geval er meer op gebrand was hoger te eindigen dan het jaar daarvoor. Dat is een alleszins te loven opstelling, maar vooral de oudgedienden die gewend zijn slapender wijs de gebruikelijke positie op De Lijst bij elkaar te schuiven werden hierdoor nogal verrast en voor dat ik bijvoorbeeld in de gaten kreeg dat de tijden waren veranderd zat de competitie er al weer op. Voortaan even waarschuwen hoor.

